

STRATEGIA ROZWOJU GMINY POMIECHÓWEK

na lata 2026–2032

Zamawiający:

GMINA POMIECHÓWEK

Opracowanie:

Zespół EKO – GEO GLOB

www.ekogeoglob.pl

Strategię Rozwoju Gminy Pomiechówek opracowano w oparciu o dane i materiały pozyskane z Urzędu Gminy Pomiechówek, gminnych jednostek organizacyjnych, instytucji publicznych oraz zasobów statystyki publicznej, w szczególności Głównego Urzędu Statystycznego.

Niniejszy dokument stanowi podstawę prowadzenia długofalowej polityki rozwoju Gminy Pomiechówek oraz ubiegania się o środki zewnętrzne wspierające realizację przedsięwzięć strategicznych.

Skrót	Rozwinięcie
BDL	Bank Danych Lokalnych
CORINE	Program koordynacji informacji o środowisku (Coordination of Information on the Environment)
DK	Droga krajowa, np. DK61, DK62
DW	Droga wojewódzka, np. DW571
ECONET	Sieć ekologiczna (Ecological Network)
OPS	Ośrodek Pomocy Społecznej
GPZ	Główny punkt zasilający
GUS	Główny Urząd Statystyczny
GZWP	Główny zbiornik wód podziemnych
JCWP	Jednolita część wód powierzchniowych
JCWPd	Jednolita część wód podziemnych
JST / J.S.T.	Jednostka samorządu terytorialnego
KGW	Koło gospodyń wiejskich
KS	Klub sportowy
LGD	Lokalna grupa działania
MPZP	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego
NUTS	Klasyfikacja Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych
OSI	Obszar strategicznej interwencji
OSP	Ochotnicza straż pożarna
OZE	Odnawialne źródła energii
PPSS	Plan przeciwdziałania skutkom suszy
PPW „WKRA”	Pomiechowskie Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „WKRA”
PTTK	Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze
PUP	Powiatowy Urząd Pracy
PZRP	Plan zarządzania ryzykiem powodziowym
REGON	Krajowy rejestr urzędowy podmiotów gospodarki narodowej
SWOT	Analiza mocnych stron, słabych stron, szans i zagrożeń (Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats)
UE	Unia Europejska

1. WSTĘP 6

2. WNIOSKI Z DIAGNOZY STRATEGICZNEJ 10

2.1. W zakresie sytuacji społecznej 11

2.2. W zakresie sytuacji gospodarczej 13

2.3. W zakresie sytuacji przestrzennej 14

2.4. W zakresie sytuacji klimatyczno – środowiskowej 16

2.5. Ocena jakości życia na podstawie badań ankietowych 18

3. ANALIZA SWOT 28

4. STRATEGICZNE KIERUNKI 34

4.1. Wizja rozwoju i misja Gminy Pomiechówek w perspektywie do 2032 roku 35

4.2. Cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym, przestrzennym i klimatyczno-środowiskowym 36

4.2.1. Oczekiwane rezultaty planowanych działań, w tym w wymiarze przestrzennym oraz wskaźniki ich osiągnięcia 105

5. OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI 109

6. MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO – PRZESTRZENNEJ GMINY 113

6.1. Struktura sieci osadniczej wraz z rolą i hierarchią jednostek osadniczych 114

6.2. System powiązań przyrodniczych 115

6.3. Główne korytarze i elementy sieci transportowych, w tym pieszych i rowerowych 123

6.4. Główne elementy infrastruktury technicznej i społecznej 124

6.5. Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Gminie Pomiechówek 129

7. ZGODNOŚĆ Z DOKUMENTAMI NADRZĘDNYMI 136

8. SYSTEM REALIZACJI STRATEGII, W TYM WYTYCZNE DO SPORZĄDZANIA DOKUMENTÓW WYKONAWCZYCH 144

8.1. Monitoring 146

8.2. Ewaluacja 146

9. RAMY FINANSOWANIA I ŹRÓDŁA FINANSOWANIA 148

ZAŁĄCZNIK NR I – DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ, GOSPODARCZEJ, PRZESTRZENNEJ I KLIMATYCZNO – ŚRODOWISKOWEJ – ANALIZA DANYCH ZASTANYCH 152

Spis tabel 177

Spis rysunków i wykresów 179

1. WSTĘP

Strategia Rozwoju Gminy Pomiechówek na lata 2026 – 2032 jest podstawowym dokumentem służącym długofalowemu zarządzaniu rozwojem gminy. Określa najważniejsze kierunki rozwoju w perspektywie do 2032 roku, a także zapewnia ciągłość i trwałość działań samorządu, niezależnie od zmieniających się uwarunkowań politycznych, społecznych i gospodarczych. Dokument umożliwia ponadto efektywne gospodarowanie zasobami własnymi gminy, obejmującymi m.in. środowisko przyrodnicze i kulturowe, kapitał ludzki, infrastrukturę oraz środki finansowe. Stanowi również formalną podstawę do przygotowywania i aplikowania o środki zewnętrzne przeznaczone na realizację przedsięwzięć rozwojowych.

Strategia ma charakter nadrzędny wobec innych dokumentów planistycznych i strategicznych obowiązujących w gminie, pozostając zarazem spójna z dokumentami wyższego szczebla.

Dokument opracowano na podstawie aktualnych dokumentów planistycznych, sprawozdań oraz danych statystycznych. Podstawowym aktem prawnym wykorzystanym w procesie jego przygotowania była ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Ważnym elementem prac nad Strategią była także partycypacja społeczna, w ramach której wykorzystano wyniki ankiet przeprowadzonych wśród mieszkańców.

Projekt dokumentu został poddany konsultacjom społecznym oraz przedłożony Zarządowi Województwa Mazowieckiego celem wydania opinii w zakresie sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji dotyczących kształtowania oraz prowadzenia polityki przestrzennej województwa, określonych w strategii rozwoju województwa.

Podejmowane działania służyły ocenie trafności przyjętych założeń oraz przewidywanej skuteczności i efektywności realizacji Strategii. Dokument sporządzono z uwzględnieniem przepisów ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2025 r. poz. 198).

Metodyka opracowania Strategii

Rodzaj czynności	Opis
Analiza desk research (danych zastanych)	W pierwszej fazie opracowywania Strategii dokonano analizy danych wtórnych (zastanych). Wśród źródeł danych wymienić można: dostępne dokumenty diagnostyczne i planistyczne w wymiarze lokalnym i regionalnym, raporty o stanie gminy, gminny program rewitalizacji, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Pomiechówek, a także ogólnodostępne ekspertyzy i opracowania. Analizie poddano również zbiory danych udostępniane przez Główny Urząd Statystyczny (Bank Danych Lokalnych), Powiatowy Urząd Pracy, Urząd Gminy oraz Ośrodek Pomocy Społecznej. Analiza obejmuje przede wszystkim lata 2020–2025, a dla wybranych wskaźników także dłuższy okres, rozpoczynający się w 2015 r. Po zebraniu danych wyselekcjonowano informacje potrzebne do wypracowania wniosków na temat gminy, które stanowiły potem bazę do zdefiniowania celów strategicznych.
Badania ilościowe	W tworzeniu strategii uczestniczyli także mieszkańcy gminy. W celu poznania ich opinii na temat kondycji gminy Pomiechówek, przeprowadzono badanie sondażowe w formie ankiety. Głos mieszkańców jest bardzo ważny w tworzeniu tego typu dokumentów, dlatego ich opinia była jednym z elementów bazowych do zdefiniowania celów strategicznych i kierunków rozwoju gminy.
Badania jakościowe	Badania jakościowe służą poznaniu szczegółowych informacji na temat kondycji gminy oraz zachodzących w niej procesów. Dzięki temu możliwe było zdefiniowanie konkretnych potrzeb, oczekiwań i możliwości związanych z rozwojem lokalnym. Zebrane informacje pozwoliły na sformułowanie konkretnych celów i schematu ich realizacji.

Rodzaj czynności	Opis
Analiza SWOT	Badania jakościowe oraz ilościowe mają na celu zebranie potrzebnych danych. Analiza SWOT ma na celu usystematyzowanie wszystkich informacji. W ramach analizy wyodrębniono mocne i słabe strony wynikające z wewnętrznego uwarunkowania gminy, a także szanse i zagrożenia będące czynnikami zewnętrznymi, na które gmina nie zawsze ma wpływ. Zdefiniowane potencjały i ograniczenia stały się punktem wyjścia przy formułowaniu celów strategicznych i kierunków rozwoju.
Opracowywanie misji i wizji gminy	Dokładna analiza danych zastanych, ilościowych, rozmowy z władzami gminy oraz analiza SWOT umożliwiły nakreślenie wizji i misji gminy Pomiechówek. Wizja jest opisem pożądanego stanu gminy w długookresowej perspektywie, natomiast misja jest ogólnym kierunkiem działania, jakim powinna podążać gmina.
Sformułowanie celów	Wcześniejsze etapy prac pozwalają na sformułowanie konkretnych celów strategicznych, operacyjnych oraz kierunków działania. Cele stanowią odpowiedź na rozpoznane problemy i potrzeby, umożliwiają wykorzystanie zdefiniowanych potencjałów gminy oraz stanowią szansę rozwoju. Ustanowione cele są spójne z wcześniej przyjętą wizją i misją gminy.
Opracowanie modelu funkcjonalno przestrzennego oraz rekomendacji w tym zakresie	Model stanowi graficzne odzwierciedlenie treści prezentowanych w dokumencie. Przedstawia najważniejsze elementy i uwarunkowania przestrzenne. Przedstawienie graficzne sprawia także, że określone kierunki rozwoju są bardziej przystępne w odbiorze.
Opracowanie części wdrożeniowej	Część wdrożeniowa przedstawia dokładne informacje dotyczące mechanizmów wdrażania – systemu realizacji strategii, jej aktualizacji oraz ewaluacji. Dzięki zaplanowaniu tych działań zapewniona jest ciągłość realizacji celów i ich odpowiednia efektywność. Oprócz tego dokument zawiera także ramy finansowe i źródła finansowania, które wpływają na ocenę możliwości realizacji celów strategii.

Rodzaj czynności	Opis

2. WNIOSKI Z DIAGNOZY STRATEGICZNEJ

2.1. W zakresie sytuacji społecznej

Analiza danych demograficznych Gminy Pomiechówek wskazuje na stopniowe zmniejszanie się liczby mieszkańców oraz niekorzystne zmiany w strukturze wieku ludności. W latach 2020-2025 zmniejszyła się liczba osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym, przy jednoczesnym wzroście liczby mieszkańców w wieku poprodukcyjnym, co świadczy o postępującym procesie starzenia się społeczności lokalnej. Na sytuację demograficzną wpływa również utrzymujący się w całym analizowanym okresie ujemny przyrost naturalny. Jednocześnie saldo migracji na pobyt stały pozostawało dodatnie, co częściowo ograniczało skalę niekorzystnych zmian, jednak nie było wystarczające do zahamowania spadku liczby mieszkańców.

Gmina dysponuje zapleczem służącym aktywizacji osób starszych. Przy Gminnym Ośrodku Kultury działa Kulturalny Klub Seniora, którego oferta obejmuje spotkania tematyczne, warsztaty, wykłady, wycieczki i wyjazdy do teatru. Zapewnia on przestrzeń do utrzymywania kontaktów społecznych, rozwijania zainteresowań i aktywnego spędzania czasu. Istniejące miejsca spotkań i działalność klubowa stanowią istotny zasób w przeciwdziałaniu samotności oraz izolacji seniorów. Postępujące starzenie się społeczności lokalnej uzasadnia dalszy rozwój infrastruktury i usług dla osób starszych. Działania powinny obejmować poprawę dostępności miejsc spotkań, likwidację barier architektonicznych, zapewnienie odpowiedniego wyposażenia oraz rozszerzanie oferty zajęć ruchowych, edukacyjnych i międzypokoleniowych. Szczególną uwagę należy poświęcić osobom o ograniczonej mobilności oraz seniorom zamieszkującym poza centrum gminy.

Korzystnym elementem infrastruktury społecznej jest również funkcjonowanie Gminnego Klubu Malucha oraz Punktu Opieki Dziennej, zapewniających opiekę nad najmłodszymi dziećmi. Gminny Klub Malucha mieści się w budynku Miejsca Integracji Społecznej przy ul. Nasielskiej 3. Placówki te wspierają rodziny w łączeniu obowiązków opiekuńczych z pracą zawodową, a dzieciom zapewniają warunki do rozwoju i pierwszych kontaktów z rówieśnikami.

Istotnym atutem gminy Pomiechówek jest istniejące zaplecze kulturalne i społeczne, umożliwiające prowadzenie działań skierowanych do mieszkańców w różnym wieku. Ważną rolę pełni Gminny Ośrodek Kultury, stanowiący miejsce rozwijania zainteresowań, edukacji artystycznej i integracji lokalnej społeczności. Jego działalność uzupełniają Biblioteka Publiczna Gminy Pomiechówek oraz kino, zapewniające dostęp do czytelnictwa, edukacji i oferty filmowej. Instytucje te tworzą podstawę do rozwijania całorocznej oferty czasu wolnego oraz wzmacniania uczestnictwa mieszkańców w życiu kulturalnym gminy.

Ważnym obszarem jest zapewnienie wysokiej jakości edukacji oraz dostosowanie oferty szkół do potrzeb uczniów. Współczynnik skolaryzacji brutto w 2024 r. wyniósł 104,94%, co wskazuje, że liczba uczniów uczęszczających do szkół na terenie gminy przewyższała liczbę mieszkańców w wieku odpowiadającym danemu poziomowi edukacji. Wyniki egzaminu ósmoklasisty w 2025 r. były niższe od średnich wojewódzkich, choć z matematyki i języka angielskiego przewyższały średnie powiatowe. Zasadne jest zatem wzmacnianie kompetencji uczniów, szczególnie w zakresie języka polskiego, rozwijanie zajęć dodatkowych oraz zapewnienie wsparcia uczniom ze szczególnymi potrzebami.

Zaplecze społeczne gminy stanowi również Ośrodek Pomocy Społecznej. W zakresie pomocy społecznej widoczny jest spadek liczby rodzin korzystających ze wsparcia – z 321 w 2019 r. do 202 w 2025 r. Nie oznacza to jednak zaniku problemów społecznych. Najczęstszymi powodami udzielania pomocy pozostają ubóstwo, niepełnosprawność oraz długotrwała lub ciężka choroba. Istotne znaczenie ma również przemoc domowa. Dalsze działania powinny łączyć pomoc materialną z pracą socjalną, wsparciem rodzin, przeciwdziałaniem przemocy oraz zwiększaniem samodzielności osób zagrożonych wykluczeniem. Jednym z problemów społecznych jest także uzależnienie od alkoholu.

Sytuacja dotycząca bezrobocia wymaga dalszego monitorowania. Po spadku liczby bezrobotnych w latach 2020–2024, w 2025 r. nastąpił wzrost ze 181 do 222 osób. Szczególnym wyzwaniem jest długotrwałe bezrobocie, które dotyczyło 119 osób, stanowiących 53,6% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Uzasadnia to rozwijanie działań aktywizacyjnych, podnoszenie kwalifikacji oraz współpracę z instytucjami rynku pracy i pracodawcami, ze szczególnym uwzględnieniem osób mających trudności z powrotem do zatrudnienia.

Korzystnym zjawiskiem jest zmniejszenie liczby przestępstw stwierdzonych ze 155 w 2020 r. do 74 w 2025 r. Jednocześnie utrzymuje się potrzeba poprawy bezpieczeństwa drogowego. W analizowanym okresie liczba kolizji wzrosła ze 106 do 119, a w strukturze postępowań dotyczących wykroczeń zwiększyło się znaczenie wykroczeń drogowych. Priorytetem powinny być bezpieczne dojścia do szkół i usług publicznych, poprawa warunków poruszania się pieszych i rowerzystów oraz działania profilaktyczne.

Potencjał społeczny gminy tworzą organizacje pozarządowe, klub sportowy, ochotnicze straże pożarne i koła gospodyń wiejskich. Ich działalność stanowi podstawę integracji mieszkańców i rozwoju inicjatyw lokalnych. Zasadne jest wspieranie istniejących organizacji, wolontariatu oraz nowych inicjatyw, zwłaszcza angażujących młodzież i mieszkańców poszczególnych miejscowości.

2.2. W zakresie sytuacji gospodarczej

Diagnoza gospodarcza gminy Pomiechówek wskazuje na rozwój przedsiębiorczości oraz potencjał wynikający z położenia w sąsiedztwie aglomeracji warszawskiej i Portu Lotniczego Warszawa–Modlin.

Na terenie gminy Pomiechówek funkcjonują tereny inwestycyjne zlokalizowane w miejscowości Nowy Modlin, rozwijane w ramach projektu PomInvest. Są one położone w bezpośrednim sąsiedztwie Portu Lotniczego Warszawa-Modlin oraz w odległości ok. 40,00 km od centrum Warszawy, co stanowi istotny atut lokalizacyjny. Projekt PomInvest ukierunkowany jest na rozwój terenów inwestycyjnych oraz pozyskiwanie inwestorów. Istotnym elementem rozwoju gospodarczego Gminy było włączenie w grudniu 2013 r. 179,00 ha gruntów położonych w rejonie lotniska do Warmińsko-Mazurskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Działanie to miało na celu stworzenie korzystniejszych warunków do prowadzenia działalności gospodarczej i realizacji nowych inwestycji. Rozwój terenów inwestycyjnych w Nowym Modlinie może stanowić ważny czynnik kształtujący przyszłą sytuację społeczno-gospodarczą Gminy Pomiechówek. Pozyskiwanie nowych inwestorów może sprzyjać tworzeniu miejsc pracy, zwiększeniu liczby podmiotów gospodarczych oraz dalszemu rozwojowi funkcji usługowych, produkcyjnych i magazynowych. Jednocześnie lokalizacja terenów inwestycyjnych w sąsiedztwie portu lotniczego oraz stosunkowo niewielkiej odległości od Warszawy stwarza korzystne warunki dla rozwoju działalności gospodarczej wymagającej dobrej dostępności transportowej.

Istotnym kierunkiem rozwoju jest turystyka i gospodarka związana z obsługą ruchu rekreacyjnego. Doliny Wkry i Narwi, kompleksy leśne oraz dziedzictwo historyczne tworzą warunki do rozwoju turystyki aktywnej, przyrodniczej, rodzinnej i kulturowej. Gmina dysponuje zapleczem obejmującym szlaki piesze, Nadwkrzański Szlak Rowerowy, infrastrukturę rowerową oraz trasy spływów kajakowych. Ważnym elementem oferty jest także Park Dolina Wkry z parkiem linowym i atrakcjami edukacyjno-rekreacyjnymi. Istniejąca infrastruktura stanowi podstawę do tworzenia powiązanych ofert wypoczynku, łączących rekreację nad rzeką, aktywność w lesie i poznawanie lokalnego dziedzictwa.

Zaplecze turystyczne uzupełniają podmioty obsługujące turystykę wodną w Pomiechówku, Śniadówku, Szczypiornie, Kosewku, Goławicach Pierwszych i Błędowie. Zróżnicowanie oferty zwiększa kompleks Lisia Polana w Pomocni, obejmujący hotel, restaurację, pole golfowe i korty tenisowe. Zasadne jest wzmacnianie współpracy przedsiębiorców z branży noclegowej, gastronomicznej i rekreacyjnej oraz wspólna promocja oferty gminy. Rozwijanie propozycji

całorocznych i zachęcanie turystów do dłuższych pobytów może zwiększać korzyści dla lokalnych firm i ograniczać sezonowość ich działalności.

Dalszy rozwój turystyki wymaga równoczesnej ochrony walorów przyrodniczych i komfortu mieszkańców. Należy dbać o utrzymanie szlaków i urządzeń rekreacyjnych, czytelne oznakowanie, zaplecze sanitarne, czystość oraz uporządkowanie parkowania i dostępu do atrakcji. Rozwój oferty powinien wykorzystywać istniejące zasoby w sposób ograniczający nadmierną presję na tereny nadrzeczne i leśne. Ważne jest również pełniejsze wykorzystanie dziedzictwa fortecznego do celów turystycznych i edukacyjnych, z zachowaniem wartości zabytkowych oraz zasad bezpiecznego udostępniania obiektów.

Rolnictwo pozostaje jednym z elementów lokalnej gospodarki. Według danych Powszechnego Spisu Rolnego przytoczonych w diagnozie na terenie gminy wykazano 427 gospodarstw. Gospodarstwa w grupach powierzchniowych 1–5 ha i 5–10 ha stanowiły łącznie 67,9% ogółu, co wskazuje na rozdrobnienie struktury gospodarstw. Produkcja roślinna miała wyraźnie zbożowy charakter – w 2020 r. zboża zajmowały 80,7% powierzchni zasiewów, a największy udział miały pszenżyto ozime i żyto ozime.

2.3. W zakresie sytuacji przestrzennej

Diagnoza przestrzenna gminy Pomiechówek wskazuje na potrzebę równoważenia rozwoju zabudowy z dostępnością infrastruktury, usług i ochroną walorów krajobrazowych. Sieć osadnicza obejmuje miejscowości o zróżnicowanych funkcjach mieszkaniowych, rolniczych, gospodarczych i rekreacyjnych, powiązane z centralnym zespołem Pomiechówka i Brodów. Zasadne jest wzmacnianie istniejących struktur osadniczych oraz ograniczanie rozpraszania nowej zabudowy. Pozwoli to sprawniej zapewniać obsługę komunikacyjną i techniczną oraz ograniczać koszty rozbudowy infrastruktury.

Istotnym atutem gminy Pomiechówek jest położenie przy drodze krajowej nr 62 i linii kolejowej nr 9 Warszawa Wschodnia–Gdańsk Główny. Połączenia kolejowe umożliwiają dojazdy do Warszawy i innych ośrodków, zwiększając dostęp mieszkańców do pracy, edukacji i usług. Korzystne położenie w ponadlokalnym układzie transportowym nie zapewnia jednak sprawnego przemieszczania się w obrębie gminy. Jednym z najważniejszych problemów przestrzennych pozostaje przeciążenie układu drogowego, związane z ruchem tranzytowym, codziennymi dojazdami oraz ograniczeniami przejazdu przez linię kolejową.

Gmina od wielu lat zmaga się z korkami i trudnościami komunikacyjnymi, które wydłużają czas podróży oraz utrudniają dojazd do pracy, szkół, usług i stacji PKP. Szczególne znaczenie mają utrudnienia w centralnym zespole osadniczym Pomiechówka i Brodów, gdzie nakładają się potrzeby obsługi lokalnej zabudowy i ruchu ponadlokalnego. Ograniczona płynność przejazdu

obniża komfort życia mieszkańców i dostępność poszczególnych miejscowości, a także stanowi barierę dalszego rozwoju mieszkaniowego i gospodarczego. Problem ma charakter utrwalony i wymaga potraktowania poprawy warunków komunikacyjnych jako jednego z priorytetów rozwoju gminy.

Pomimo rozpatrywania na przestrzeni lat różnych koncepcji usprawnienia układu drogowego, problem nie został dotychczas rozwiązany. Koncepcje budowy obwodnicy, tunelu bądź wiaduktu wskazują możliwe kierunki ograniczenia utrudnień, jednak samo ich opracowanie nie przekłada się na poprawę warunków codziennych dojazdów. Konieczne jest doprowadzenie do wyboru i realizacji rozwiązania odpowiadającego skali problemu, poprzedzonego niezbędnymi analizami, uzgodnieniami i zapewnieniem finansowania. Wymaga to konsekwentnej współpracy gminy z zarządcami infrastruktury drogowej i kolejowej oraz instytucjami odpowiedzialnymi za przygotowanie i realizację inwestycji.

Równolegle należy usprawniać lokalne połączenia drogowe, poprawiać bezpieczeństwo skrzyżowań i przejść dla pieszych oraz rozwijać możliwości korzystania z transportu zbiorowego. Szczególne znaczenie ma poprawa powiązań miejscowości z stacją PKP, zapewnienie dogodnych warunków przesiadek oraz bezpiecznych dojść i dojazdów rowerowych. Planowanie nowej zabudowy powinno uwzględniać przepustowość istniejącego układu transportowego, aby dalszy rozwój gminy nie pogłębiał obecnych trudności komunikacyjnych.

Lokalna sieć drogowa zapewnia obsługę zabudowy mieszkaniowej, terenów rolnych, przedsiębiorstw i obiektów publicznych. Według diagnozy długość publicznych dróg gminnych wynosiła na koniec 2025 r. 127,39 km. Drogi bitumiczne stanowiły około 55,3% sieci, natomiast gruntowe około 26,5%. Wskazuje to na potrzebę sukcesywnej modernizacji nawierzchni, odwodnienia i oświetlenia, szczególnie na odcinkach zapewniających dojazd do zamieszkałych terenów oraz podstawowych usług.

Rozwój infrastruktury pieszej i rowerowej powinien służyć zarówno rekreacji, jak i codziennemu przemieszczaniu się. Istniejące odcinki dróg dla rowerów oraz Nadwkrzański Szlak Rowerowy stanowią podstawę do tworzenia spójnego systemu połączeń. Zasadne jest uzupełnianie brakujących odcinków, zapewnienie ciągłości tras i bezpiecznych przekroczeń dróg. Szczególne znaczenie mają połączenia między zabudową mieszkaniową, szkołami, przystankami i miejscami pracy.

Dostęp do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej powinien wyznaczać możliwości dalszego rozwoju zabudowy. Zaopatrzenie w wodę opiera się na siedmiu gminnych ujęciach wód podziemnych, natomiast ścieki kierowane są do oczyszczalni „Mewa”, której przepustowość wynosi 1 060 m³ na dobę. Rozwój terenów mieszkaniowych i inwestycyjnych wymaga

powiązania z oceną wydajności tych systemów. Istotne są modernizacja urządzeń, poprawa niezawodności dostaw wody oraz rozbudowa kanalizacji tam, gdzie uzasadniają ją warunki techniczne i koncentracja zabudowy. Na terenach rozproszonych należy zapewnić prawidłowe funkcjonowanie indywidualnych rozwiązań gospodarki ściekowej.

Dostępność infrastruktury energetycznej jest kolejnym warunkiem rozwoju przestrzennego i gospodarczego. Sieć elektroenergetyczna powinna być modernizowana odpowiednio do wzrostu zapotrzebowania, rozwoju przedsiębiorstw i przyłączania instalacji OZE. Sieć gazowa obejmuje jedynie część miejscowości, a wskazany w diagnozie stopień gazyfikacji wynosi 29,52%. Uzasadnia to uwzględnianie zróżnicowanych możliwości zaopatrzenia w energię i ciepło, w tym rozwiązań indywidualnych o wysokiej efektywności energetycznej.

Dostęp do szybkiego i niezawodnego internetu powinien być traktowany jako podstawowy element wyposażenia terenów mieszkaniowych i gospodarczych. Ma on znaczenie dla pracy zdalnej, edukacji, prowadzenia działalności, korzystania z usług publicznych i komunikacji mieszkańców. Zasadne jest rozpoznanie miejsc o niewystarczającym zasięgu lub jakości połączeń oraz współpraca z operatorami w zakresie rozbudowy sieci szerokopasmowych, w szczególności światłowodowych. Ponieważ diagnoza nie przedstawia szczegółowego poziomu dostępności internetu w poszczególnych miejscowościach, nie można określić skali braków ani uznać, że cała gmina posiada jednakowe warunki dostępu.

Rozwój przestrzenny powinien uwzględniać również funkcjonalność i dostępność przestrzeni publicznych. Ważne są uporządkowanie otoczenia stacji PKP i obiektów usługowych, utrzymanie terenów zielonych oraz rozwijanie miejsc spotkań w poszczególnych miejscowościach. Modernizacja powinna obejmować likwidację barier architektonicznych i zapewnienie bezpiecznego korzystania z przestrzeni przez seniorów, osoby z niepełnosprawnościami oraz rodziny z dziećmi.

2.4. W zakresie sytuacji klimatyczno – środowiskowej

Diagnoza klimatyczno-środowiskowa wskazuje, że zasoby przyrodnicze i krajobrazowe stanowią jeden z najważniejszych potencjałów rozwojowych gminy Pomiechówek. Doliny Wkry i Narwi, kompleksy leśne oraz cenne siedliska tworzą podstawę atrakcyjności mieszkaniowej i turystycznej gminy. Jednocześnie wymagają ochrony przed presją wynikającą z rozwoju zabudowy, infrastruktury i intensywnego użytkowania rekreacyjnego. Zasadne jest prowadzenie rozwoju w sposób zachowujący ciągłość terenów przyrodniczych, dostępność terenów zielonych i charakter lokalnego krajobrazu.

Znaczenie zasobów przyrodniczych potwierdza występowanie rezerwatów „Pomiechówek” i „Dolina Wkry”, Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, obszarów Natura 2000 oraz pomników przyrody. Według diagnozy Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu obejmuje około 82,2% powierzchni gminy. Tak duży zasięg ochrony krajobrazowej stanowi istotne uwarunkowanie planowania inwestycji. Szczególnego znaczenia nabiera zachowanie dolin rzecznych, siedlisk leśnych, zadrzewień oraz powiązań ekologicznych, a także dostosowanie skali i lokalizacji przedsięwzięć do wrażliwości środowiska.

Lasy pełnią ważne funkcje przyrodnicze, klimatyczne i rekreacyjne. Lesistość gminy wynosiła w 2025 r. 30,8%. Kompleksy leśne sprzyjają łagodzeniu temperatur, zatrzymywaniu wody, ochronie gleb i zachowaniu różnorodności biologicznej. Stanowią również zaplecze wypoczynku mieszkańców i turystów. Wnioskiem z diagnozy jest potrzeba ograniczania fragmentacji lasów, ochrony starodrzewu i terenów podmokłych oraz kierowania ruchu rekreacyjnego na przygotowane szlaki. Ważne pozostają utrzymanie czystości i przeciwdziałanie degradacji siedlisk.

Istotnym wyzwaniem jest ochrona jakości wód powierzchniowych i podziemnych. W diagnozie stan dwóch jednolitych części wód powierzchniowych występujących na terenie gminy określono jako zły. Uzasadnia to działania ograniczające dopływ zanieczyszczeń, w szczególności rozwój i modernizację kanalizacji, zapewnienie skutecznego oczyszczania ścieków oraz kontrolę prawidłowego gospodarowania nieczystościami na terenach nieskanalizowanych. Ochrona wód powinna obejmować także zachowanie roślinności przybrzeżnej i ograniczanie spływu zanieczyszczeń z terenów rolnych oraz zabudowanych.

Bezpieczeństwo zaopatrzenia w wodę wymaga ochrony ujęć i zasobów wód podziemnych oraz utrzymania sprawności infrastruktury wodociągowej. Rozwój zabudowy i sezonowe zwiększenie liczby użytkowników terenów rekreacyjnych powinny być uwzględniane przy planowaniu wydajności systemu. Zasadne jest ograniczanie strat wody, modernizacja urządzeń oraz promowanie oszczędnego korzystania z zasobów wodnych przez mieszkańców, przedsiębiorców i turystów. Wiele fragmentów istniejącej infrastruktury wodociągowej może wykazywać wysoki stopień wyeksploatowania oraz przestarzałą technologię wykonania, przyczyniając się do występowania awarii.

Położenie w dolinach rzecznych uzasadnia uwzględnianie zagrożenia powodziowego i ryzyka podtopień w gospodarowaniu przestrzenią. Działania adaptacyjne powinny obejmować zachowanie naturalnych terenów retencyjnych, ochronę mokradeł i ograniczanie uszczelniania powierzchni. Retencja wód opadowych, zwiększanie powierzchni biologicznie czynnych oraz rozwój zieleni mogą jednocześnie ograniczać skutki intensywnych opadów

i niedoborów wody. Potrzebne jest również dostosowywanie przestrzeni publicznych do wysokich temperatur poprzez zacienianie i stosowanie rozwiązań opartych na przyrodzie.

W zakresie ochrony powietrza ważnym kierunkiem pozostaje ograniczanie emisji z indywidualnych źródeł ogrzewania. Gmina nie posiada centralnego systemu ciepłowniczego, a potrzeby cieplne zaspokajane są przez indywidualne instalacje, wykorzystujące m.in. paliwa stałe. Zasadne jest wspieranie wymiany nieefektywnych urządzeń grzewczych, termomodernizacji i wykorzystania odnawialnych źródeł energii. Działania te powinny służyć zarówno ograniczeniu emisji, jak i zmniejszeniu zużycia energii oraz kosztów utrzymania budynków.

Presję na środowisko powoduje również transport, zwłaszcza ruch na DK62. Ograniczanie jego uciążliwości wymaga poprawy dostępności transportu zbiorowego, rozwijania bezpiecznych połączeń pieszych i rowerowych oraz uwzględniania hałasu przy lokalizowaniu zabudowy. Rozwiązania usprawniające układ komunikacyjny powinny być oceniane także pod względem wpływu na lasy, doliny rzeczne i ciągłość siedlisk.

W gospodarce odpadami korzystnym uwarunkowaniem jest niższa ilość odpadów zmieszanych na mieszkańca niż w powiecie nowodworskim i województwie mazowieckim. Jednocześnie w latach 2020–2025 wskaźnik dla gminy wzrósł ze 197,2 kg do 214,1 kg, czyli o 8,6%. Wskazuje to na potrzebę dalszego ograniczania powstawania odpadów, poprawy segregacji oraz rozwijania ponownego wykorzystania produktów i kompostowania bioodpadów. Szczególną uwagę należy poświęcić czystości terenów leśnych i nadrzecznych oraz organizacji odbioru odpadów w miejscach intensywnie wykorzystywanych rekreacyjnie.

Wnioski z diagnozy uzasadniają łączenie ochrony przyrody z poprawą infrastruktury środowiskowej i adaptacją do zmian klimatu. Priorytetowe znaczenie mają ochrona wód, zachowanie lasów i korytarzy ekologicznych, ograniczanie emisji oraz odpowiedzialne gospodarowanie przestrzenią. Utrzymanie wysokich walorów środowiska jest warunkiem trwałego rozwoju turystyki, atrakcyjności osadniczej i jakości życia mieszkańców.

2.5. Ocena jakości życia na podstawie badań ankietowych

W ramach prac nad Strategią Rozwoju Gminy Pomiechówek na lata 2026–2032 przeprowadzono badanie ankietowe, w którym zebrano 370 ankiet. Badanie służyło poznaniu opinii mieszkańców na temat jakości życia, dostępności usług publicznych, lokalnych problemów oraz oczekiwanych kierunków rozwoju gminy. Uzyskane wyniki stanowiły uzupełnienie diagnozy opartej na danych statystycznych i dokumentach źródłowych oraz zostały wykorzystane przy formułowaniu celów strategicznych i kierunków działań.

Wyniki opisują opinie uczestników badania. Wśród ankietowanych dominowały osoby w wieku 31–55 lat – 72,2%. W strukturze uczestników wyraźnie dominowały kobiety, osoby pracujące, przede wszystkim wykonujące pracę umysłową.

W pierwszym pytaniu poproszono respondentów o ocenę poszczególnych komponentów w czterostopniowej skali.

Tabela 1. Ocena jakości życia na podstawie badań ankietowych dla poszczególnych komponentów

Komponent	Bardzo dobrze	Dobrze	Źle	Bardzo źle	Nie dotyczy	Oceny pozytywne	Oceny negatywne
Stan środowiska naturalnego (stan powietrza, wód, zasobów przyrodniczych)	22,2%	62,3%	13,7%	1,9%	0,0%	84,4%	15,6%
Zagospodarowanie i dostęp do przestrzeni publicznej (w tym place zabaw, parki, boiska, sale gimnastyczne)	22,6%	56,1%	18,4%	2,4%	0,5%	78,8%	20,8%
Dostęp do infrastruktury kultury i rozrywki	32,1%	57,5%	8,5%	0,9%	0,9%	89,6%	9,4%
Stan i jakość dróg	11,8%	51,9%	29,7%	6,6%	0,0%	63,7%	36,3%
Stan i jakość chodników	10,4%	45,8%	36,3%	6,6%	0,9%	56,1%	42,9%
Jakość sieci wodociągowej	9,0%	34,9%	42,0%	11,8%	2,4%	43,9%	53,8%
Warunki dla rozwoju przedsiębiorczości	12,7%	50,9%	20,8%	3,3%	12,3%	63,7%	24,1%
Rynek pracy (możliwość znalezienia zatrudnienia na terenie gminy)	2,8%	24,5%	44,3%	13,7%	14,6%	27,4%	58,0%
Dostęp do ścieżek rowerowych	17,5%	48,1%	23,6%	9,0%	1,9%	65,6%	32,5%

Komponent	Bardzo dobrze	Dobrze	Źle	Bardzo źle	Nie dotyczy	Oceny pozytywne	Oceny negatywne
Jakość transportu publicznego	15,6%	58,5%	13,7%	2,8%	9,4%	74,1%	16,5%
Dostępność do transportu publicznego	17,5%	52,4%	18,4%	5,7%	6,1%	69,8%	24,1%
Stan infrastruktury transportu publicznego (przystanki)	11,3%	53,3%	21,7%	6,1%	7,5%	64,6%	27,8%
Dostępność i jakość infrastruktury zdrowotnej (np. przychodnie zdrowia)	8,5%	43,9%	32,5%	10,4%	4,7%	52,4%	42,9%
Dostępność placówek oświatowych	28,3%	55,7%	7,5%	1,9%	6,6%	84,0%	9,4%
Jakość kształcenia w żłobkach	15,1%	44,3%	4,2%	1,4%	34,9%	59,4%	5,7%
Jakość kształcenia w przedszkolach	17,0%	48,6%	6,1%	2,4%	25,9%	65,6%	8,5%
Jakość kształcenia w szkołach podstawowych	19,8%	48,6%	8,0%	3,8%	19,8%	68,4%	11,8%
Dostępność do bazy noclegowej	4,2%	36,3%	33,5%	4,2%	21,7%	40,6%	37,7%
Atrakcyjność turystyczna	34,9%	54,2%	5,7%	2,4%	2,8%	89,2%	8,0%
Poziom bezpieczeństwa drogowego	4,2%	35,8%	45,8%	13,2%	0,9%	40,1%	59,0%
Poziom bezpieczeństwa (kradzieże, wandalizm, inne)	13,7%	59,4%	20,8%	4,7%	1,4%	73,1%	25,5%
Dostępność terenów inwestycyjnych	12,7%	49,5%	12,7%	3,8%	21,2%	62,3%	16,5%

Komponent	Bardzo dobrze	Dobrze	Źle	Bardzo źle	Nie dotyczy	Oceny pozytywne	Oceny negatywne
pod działalność gospodarczą							
Oferta kulturalna dla seniorów	23,1%	39,6%	7,5%	2,4%	27,4%	62,7%	9,9%
Oferta kulturalna dla dzieci	19,3%	51,9%	10,4%	1,9%	16,5%	71,2%	12,3%
Oferta kulturalna dla młodzieży	17,0%	41,5%	21,7%	4,2%	15,6%	58,5%	25,9%
Oferta kulturalna dla dorosłych	15,1%	58,0%	20,3%	3,8%	2,8%	73,1%	24,1%
Dostępność do bazy gastronomicznej	11,8%	47,2%	35,8%	3,3%	1,9%	59,0%	39,2%
Rozwój innowacji (m.in. rozwój e-usług, nowoczesnych rozwiązań w przestrzeni gminy)	7,1%	48,1%	31,1%	8,0%	5,7%	55,2%	39,2%
Aktywność organizacji pozarządowych	9,9%	47,2%	22,6%	4,7%	15,6%	57,1%	27,4%
Funkcjonowanie gminnej administracji publicznej (Urzędu Gminy)	10,8%	52,4%	22,6%	9,9%	4,2%	63,2%	32,5%
Dostęp do świetlic, miejsc spotkań	11,8%	52,4%	21,7%	5,7%	8,5%	64,2%	27,4%

Ogólna ocena poszczególnych sfer jakości życia była przeważająco korzystna. W 28 spośród 31 ocenianych komponentów najczęściej wybierano odpowiedź „Dobrze”. Największy udział ocen pozytywnych, obejmujących odpowiedzi „Dobrze” i „Bardzo dobrze”, uzyskały dostęp do infrastruktury kultury i rozrywki – 89,6%, atrakcyjność turystyczna – 89,2%, stan środowiska naturalnego – 84,4% oraz dostępność placówek oświatowych – 84,0%. Korzystnie oceniono również zagospodarowanie i dostęp do przestrzeni publicznej – 78,8%, jakość transportu

publicznego – 74,1% oraz poziom bezpieczeństwa w zakresie kradzieży, wandalizmu i innych zagrożeń – 73,1%.

Tabela 2. Komponenty z najwyższym udziałem ocen pozytywnych w ramach prowadzonej ankietyzacji

Oceniany komponent	Udział ocen pozytywnych
Dostęp do infrastruktury kultury i rozrywki	89,6%
Atrakcyjność turystyczna	89,2%
Stan środowiska naturalnego	84,4%
Dostępność placówek oświatowych	84,0%
Zagospodarowanie i dostęp do przestrzeni publicznej	78,8%
Jakość transportu publicznego	74,1%
Poziom bezpieczeństwa w zakresie kradzieży, wandalizmu i innych zagrożeń	73,1%

W odpowiedziach otwartych jako zalety zamieszkiwania w gminie wielokrotnie wymieniano bliskość przyrody, lasów i rzek, tereny zielone, możliwości rekreacji oraz ciszę i spokój. Wskazywano również bliskość Warszawy, połączenie kolejowe ze stolicą oraz dostęp do podstawowych usług. Walory przyrodnicze stanowią zatem istotny element atrakcyjności mieszkaniowej gminy, a nie tylko jej oferty turystycznej.

Tabela 3. Komponenty z najniższym udziałem ocen pozytywnych w ramach prowadzonej ankietyzacji

Oceniany komponent	Udział ocen negatywnych
Poziom bezpieczeństwa drogowego	59,0%
Rynek pracy – możliwość znalezienia zatrudnienia w gminie	58,0%
Jakość sieci wodociągowej	53,8%
Stan i jakość chodników	42,9%
Dostępność i jakość infrastruktury zdrowotnej	42,9%
Dostępność do bazy gastronomicznej	39,2%
Rozwój innowacji, w tym e-usług	39,2%

Pytanie 2 dotyczyło częstotliwości dostrzegania problemów społecznych na terenie gminy Pomiechówek. W tabeli przedstawiono liczbę wskazań oraz ich udział procentowy.

Tabela 4. Analiza problemów społecznych na terenie gminy Pomiechówek

Problem społeczny	Brak problemu	Czasami	Często	Bardzo często
Alkoholizm	19,3%	46,2%	24,5%	9,9%
Narkomania	45,8%	45,8%	7,1%	1,4%
Przemoc w rodzinie	46,7%	43,4%	8,5%	1,4%
Przestępczość	36,8%	55,7%	5,2%	2,4%
Ubóstwo	25,5%	55,7%	13,2%	5,7%
Bezrobocie	23,1%	56,1%	15,1%	5,7%
Samotność osób starszych	18,9%	50,5%	18,4%	12,3%
Problemy osób z niepełnosprawnościami	22,6%	51,4%	19,3%	6,6%

Wyniki wskazują, że większość analizowanych problemów społecznych respondenci dostrzegali czasami. Odpowiedź ta dominowała w przypadku alkoholizmu, przestępczości, ubóstwa, bezrobocia, samotności osób starszych oraz problemów osób z niepełnosprawnościami.

Największy udział odpowiedzi wskazujących na częste lub bardzo częste występowanie problemu odnotowano dla alkoholizmu – 34,4%, samotności osób starszych – 30,7% oraz problemów osób z niepełnosprawnościami – 25,9%. Zjawiska te wyróżniają się na tle pozostałych zagadnień i powinny zostać uwzględnione przy planowaniu działań społecznych.

Analiza odpowiedzi mieszkańców w ramach pytań otwartych

Szczególnie wyraźnym problemem zgłaszanym w odpowiedziach otwartych były utrudnienia komunikacyjne. Wielokrotnie wskazywano korki, częste zamykanie przejazdu kolejowego w Pomiechówku, duże natężenie ruchu samochodowego i ciężarowego oraz brak obwodnicy. Postulowano budowę wiaduktu lub tunelu, usprawnienie przejazdu przez miejscowość i poprawę bezpieczeństwa pieszych oraz rowerzystów. Zwracano również uwagę na brak chodników, nieciągłość ścieżek rowerowych, niewystarczające oświetlenie i stan części dróg lokalnych.

Kolejnym powtarzającym się zagadnieniem była infrastruktura wodno-kanalizacyjna. Respondenci zgłaszali problemy z ciśnieniem i jakością wody, przerwy w jej dostawie oraz brak kanalizacji w części miejscowości.

Analiza odpowiedzi na pytania otwarte pozwoliła uszczegółowić potrzeby mieszkańców gminy Pomiechówek oraz wskazać konkretne problemy wpływające na komfort codziennego życia. Wypowiedzi dotyczyły przede wszystkim komunikacji, infrastruktury technicznej, ochrony środowiska, dostępności usług oraz zagospodarowania przestrzeni publicznej.

Komunikacja i bezpieczeństwo drogowe

Jednym z najbardziej wyraźnych tematów były utrudnienia w przemieszczaniu się przez Pomiechówek. Respondenci wielokrotnie wskazywali na korki związane z zamykaniem przejazdu kolejowego, duże natężenie ruchu na drodze krajowej nr 62 oraz przejazdy samochodów ciężarowych przez centrum. W ich ocenie powoduje to wydłużenie dojazdów do pracy, szkół i usług, zwiększa hałas oraz obniża komfort zamieszkiwania. Część osób podkreślała również obawy dotyczące sprawnego przejazdu służb ratunkowych.

Wśród proponowanych rozwiązań pojawiały się budowa wiaduktu lub tunelu, realizacja obwodnicy oraz stworzenie dodatkowych połączeń umożliwiających przekraczanie linii kolejowej. Wskazywano także na potrzebę usprawnienia skrętu w ulicę Nasielską, w tym budowy dodatkowego pasa do skrętu w lewo lub przebudowy skrzyżowania. Propozycje te pokazują, że mieszkańcy oczekują zarówno rozwiązania problemów całego układu komunikacyjnego, jak i zmian w konkretnych miejscach powodujących zatory.

Istotną grupę wypowiedzi stanowiły postulaty poprawy bezpieczeństwa pieszych i rowerzystów. Zwracano uwagę na brak chodników, niedostateczne oświetlenie, nadmierną prędkość pojazdów oraz niebezpieczne przejścia i skrzyżowania. Szczególne znaczenie przypisywano bezpiecznym dojściom do szkół, przedszkoli, stacji kolejowej i terenów rekreacyjnych. Pojawiały się propozycje montażu urządzeń uspokajających ruch, luster drogowych oraz poprawy widoczności poprzez utrzymanie poboczy i zieleni.

Drogi lokalne oraz połączenia piesze i rowerowe

Mieszkańcy wskazywali na potrzebę remontów i utwardzania dróg lokalnych, zwłaszcza dróg gruntowych prowadzących do zabudowy mieszkaniowej.

W zakresie infrastruktury rowerowej podkreślano potrzebę tworzenia spójnej sieci połączeń między miejscowościami. Postulowano uzupełnianie brakujących odcinków, kontynuację tras w kierunku Kosewka i Goławic oraz rozwój połączeń między Wymysłami, Nowym Modlinem i Stanisławowem. Oczekiwania obejmowały także oświetlenie tras, ich utrzymanie i bezpieczne

przekraczanie torów kolejowych. Ścieżki rowerowe postrzegano zatem zarówno jako infrastrukturę rekreacyjną, jak i sposób codziennego przemieszczania się.

Wodociągi kanalizacja i pozostała infrastruktura techniczna

W odpowiedziach wielokrotnie pojawiały się problemy z dostawami wody, spadkami ciśnienia oraz jej wyglądem i osadami. Część respondentów wiązała te trudności z okresami letnimi i zwiększonym poborem wody. Zgłoszenia dotyczyły m.in. Wymysłów, Kosewa, Woli Błędowskiej i Błędowa, ale również innych części gminy. Mieszkańcy postulowali modernizację wodociągów, zwiększenie wydajności systemu oraz zapewnienie stabilnych dostaw.

Drugim istotnym zagadnieniem była rozbudowa kanalizacji. Respondenci wskazywali na uciążliwości i koszty związane z korzystaniem ze zbiorników bezodpływowych oraz trudności z organizacją ich opróżniania. Potrzeby kanalizacyjne zgłaszano m.in. dla Kosewa, Kosewka, Wymysłów i Stanisławowa, a także wybranych ulic i osiedli. Wypowiedzi wskazują na oczekiwanie, aby rozwój zabudowy mieszkaniowej był powiązany z zapewnieniem podstawowej infrastruktury technicznej.

Pojawiały się również sygnały dotyczące przerw w dostawach energii elektrycznej, potrzeby modernizacji sieci energetycznej, rozbudowy gazociągów oraz poprawy dostępu do internetu i światłowodu. Zagadnienia te łączono z możliwością pracy zdalnej, komfortem zamieszkiwania i niezawodnością podstawowych usług.

Transport publiczny i dostępność usług

Pomimo korzystnej ogólnej oceny transportu publicznego część wypowiedzi wskazywała na problemy występujące w poszczególnych miejscowościach. Dotyczyły one zbyt małej liczby kursów, niedopasowania rozkładów autobusów do pociągów oraz trudności z dojazdem do szkół ponadpodstawowych, lekarza i wydarzeń kulturalnych. Proponowano częstsze kursowanie mniejszych autobusów i lepszą koordynację połączeń.

Ograniczenia transportowe przedstawiano jako szczególnie dotkliwe dla seniorów, młodzieży i osób bez samochodu. Wskazuje to na potrzebę rozpatrywania komunikacji lokalnej jako elementu przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu i zapewniania dostępu do usług w całej gminie.

W zakresie ochrony zdrowia zgłaszano trudności z uzyskaniem wizyty, zwłaszcza u pediatry, oraz potrzebę zwiększenia dostępności specjalistów. W części odpowiedzi podkreślano konieczność korzystania z placówek poza gminą lub wizyt prywatnych. Postulaty dotyczyły zarówno dostępności personelu, jak i organizacji obsługi pacjentów.

Środowisko i sposób rozwoju turystyki

Zaśmiecanie lasów, poboczy, plaż i terenów nadrzecznych stanowiło jeden z powtarzających się problemów środowiskowych. Respondenci wskazywali na potrzebę zwiększenia liczby koszy, częstszego odbioru odpadów i sprzątania przestrzeni publicznych. Zgłaszano także obawy związane z nieprawidłowym odprowadzaniem nieczystości i zadymieniem w sezonie grzewczym. Wśród oczekiwanych działań pojawiały się wsparcie wymiany źródeł ogrzewania, edukacja i skuteczniejsza reakcja na zgłoszenia.

Wypowiedzi ukazywały zróżnicowany stosunek do turystyki. Część osób dostrzegała w niej szansę rozwoju gospodarczego, gastronomii i usług. Inni podkreślali uciążliwości związane z sezonowym ruchem, parkowaniem, hałasem, odpadami i intensywnym wykorzystaniem Wkry. Pojawiały się postulaty lepszego uporządkowania działalności rekreacyjnej i zaangażowania podmiotów turystycznych w utrzymanie czystości.

Ważnym wnioskiem jest potrzeba pogodzenia atrakcyjności turystycznej z ochroną przyrody i komfortem mieszkańców. Odpowiedzi nie wskazują na jednolite oczekiwanie zwiększania liczby atrakcji. Część respondentów opowiadała się za zachowaniem naturalnego charakteru gminy, ciszy, terenów zielonych i swobodnego dostępu do rzek.

Przestrzeń publiczna kultura i rekreacja

Mieszkańcy oczekiwali większej dbałości o istniejące parki, place zabaw, nasadzenia i urządzenia rekreacyjne. Podkreślano, że nowe inwestycje powinny być uzupełniane regularną konserwacją, naprawami i utrzymaniem porządku. W odniesieniu do centrum Pomiechówka pojawiały się propozycje uporządkowania otoczenia dworca, poczty, pawilonów handlowych i terenów przy torach.

Wskazywano również potrzebę tworzenia miejsc spotkań w mniejszych miejscowościach, modernizacji placów zabaw oraz zapewnienia przestrzeni odpowiednich dla różnych grup wieku. Wśród propozycji sportowych pojawiały się basen, siłownia, boiska oraz bardziej zróżnicowane zajęcia dla dzieci i dorosłych.

W zakresie kultury powtarzały się postulaty koncertów, kina plenerowego, przedstawień teatralnych, warsztatów i wydarzeń integrujących mieszkańców. Szczególną uwagę zwracano na ofertę dla młodzieży i młodych dorosłych, w tym możliwość rozwijania własnych inicjatyw.

Potrzeby społeczne oraz rozwój gospodarczy

W odpowiedziach dotyczących problemów społecznych zwracano uwagę na samotność seniorów, trudności z wykonywaniem codziennych czynności i ograniczoną możliwość wychodzenia z domu. Pojawiały się postulaty opieki dziennej, pomocy w zakupach i dojazdach

oraz działań integracyjnych. Zgłaszano także potrzebę likwidowania barier architektonicznych i zwiększenia dostępu do terapii oraz wsparcia dla dzieci ze szczególnymi potrzebami.

W kwestii przedsiębiorczości wskazywano potencjał turystyki, gastronomii, handlu, usług, produkcji i logistyki. Mieszkańcy wymieniali strefę gospodarczą i okolice Nowego Modlina jako miejsca kojarzone z inwestycjami. Pojawiały się oczekiwania dotyczące nowych miejsc pracy, kawiarni, restauracji, sklepów i usług sportowych. Część wypowiedzi wyrażała jednak obawy przed rozbudową hal i magazynów ze względu na ruch ciężarowy oraz zmianę charakteru otoczenia. Pokazuje to potrzebę uwzględniania oddziaływania inwestycji na sąsiednią zabudowę i środowisko.

Równomierny rozwój miejscowości i kontakt z administracją

Respondenci oczekiwali poprawy podstawowej infrastruktury, dostępności transportu, miejsc spotkań i usług na terenach wiejskich.

Niektóre wypowiedzi dotyczyły również kontaktu z urzędem, reakcji na zgłoszenia i informacji o realizacji inwestycji. Pojawiały się oczekiwania większej przejrzystości ustalania priorytetów, sprawniejszego przekazywania odpowiedzi oraz rozwoju usług elektronicznych. Są to indywidualne doświadczenia respondentów, które mogą posłużyć do rozpoznania obszarów wymagających usprawnienia.

Odpowiedzi otwarte wskazują, że mieszkańcy oczekują przede wszystkim niezawodnej infrastruktury, bezpiecznej komunikacji i łatwego dostępu do usług, przy zachowaniu przyrodniczego charakteru gminy. Zgłaszane potrzeby obejmują zarówno duże przedsięwzięcia transportowe, jak i bieżące utrzymanie dróg, zieleni, placów zabaw i przestrzeni publicznych. Przy ustalaniu kierunków rozwoju istotne jest uwzględnienie różnic między miejscowościami oraz pogodzenie rozwoju gospodarczego i turystycznego z warunkami codziennego życia mieszkańców.

ANALIZA SWOT

3. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT jest powszechnie wykorzystywana w jednostkach administracji publicznej jako narzędzie analizy strategicznej. Pozwala ono porównać silne i słabe strony jednostki wynikające z otoczenia wewnętrznego, z szansami i zagrożeniami dla rozwoju płynącymi z otoczenia zewnętrznego, a także określić ich wzajemne oddziaływanie. Podczas analizy danych, dokonano podziału zebranych informacji na cztery grupy:

- S (ang. strengths) – mocne strony: wszystko to, co stanowi atut, przewagę, zaletę, na które bezpośredni wpływ ma gmina;
- W (ang. weaknesses) – słabe strony: wszystko to, co stanowi słabość, barierę, wadę, na które bezpośredni wpływ ma gmina;
- O (ang. opportunities) – szanse: wszystko to, co stwarza szansę korzystnej zmiany, których występowanie jest uwarunkowane czynnikami leżącymi poza możliwościami bezpośredniego wpływu gminy;
- T (ang. threats) – zagrożenia: wszystko to, co stwarza warunki dla niekorzystnej zmiany, których występowanie jest uwarunkowane czynnikami leżącymi poza możliwościami bezpośredniego wpływu gminy.

Do opracowania analizy SWOT wykorzystano dane z:

- wniosków zawartych w Diagnozie sytuacji społecznej, gospodarczej, przestrzennej i klimatyczno – środowiskowej Gminy Pomiechówek,
- danych liczbowych, opisowych i przestrzennych pozyskanych z Urzędu Gminy Pomiechówek,
- wyników badań ankietowych.

Analizę SWOT dla Gminy Pomiechówek przedstawia zestawienie poniżej:

MOCNE STRONY

- Wielopoziomowa spójność komunikacyjna: komunikacja kolejowa o zasięgu regionalnym i krajowym oraz lokalny transport publiczny, wspomagane bliskością portu lotniczego Modlin
- Dogodne połączenia z Warszawą, zwiększające dostępność komunikacyjną gminy oraz możliwości dojazdu do pracy i usług
- Objęcie ponad połowy powierzchni gminy miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego
- Walory przyrodnicze i krajobrazowe dolin Wkry i Narwi oraz terenów leśnych, sprzyjające rozwojowi turystyki i rekreacji
- Cenne elementy przyrody (ponad 80% powierzchni- obszar chroniony, Dolina Dolnej Narwi, Dolina Pomiechowska, Rezerwat leśny „Pomiechówek, Rezerwat krajobrazowy „Dolina Wkry, łąki u ujścia Wkry i nadnarwiańskie, Jezioro Pomocnia, wysoki stopień bioróżnorodności)
- Tereny inwestycyjne w Nowym Modlinie oraz obecność przedsiębiorstw działających w różnych branżach
- Rozwinięta oferta rekreacyjna, obejmująca Park „Dolina Wkry" oraz obiekty sportowe
- Rozwinięta infrastruktura turystyczna: promenada Wkry (park linowy, ścieżka dydaktyczna, punkt widokowy na rzekę, tablice dydaktyczne), oznaczony szlak wodny
- Rozwinięta oferta turystyki kajakowej na Wkrze, wspierana przez liczne wypożyczalnie sprzętu i zaplecze rekreacyjne
- Zróżnicowana oferta kulturalna
- Dobrze rozwinięta infrastruktura społeczna w zakresie wychowania, edukacji i opieki nad dziećmi
- Wysoki poziom aktywności obywatelskiej mieszkańców
- Wzrost liczby podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na mieszkańców oraz przewaga wskaźnika nad średnią powiatową w ostatnich latach
- Działalność instytucji pracujących na rzecz osób potrzebujących w szczególności na terenie Gminy Pomiechówek (OPS, PCPR, PUP, biblioteka, GOK, oświata, w tym pedagodzy szkolni, komisariat policji)
- Rozwijająca się w ostatnich latach infrastruktura rowerowa
- Poprawa jakości powietrza w ostatnich latach
- Wysoka lesistość gminy i korzystny mikroklimat
- Spadek liczby rodzin i osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej, spadek bezrobocia
- przynależność gminy do Lokalnej Grupy Działania Zalew Zegrzyński

SŁABE STRONY

- Znaczny udział dróg gruntowych w sieci dróg gminnych publicznych (około 26,5%), wskazujący na potrzebę modernizacji nawierzchni i poprawy komfortu przejazdu

- Oznaki nieuporządkowania osadnictwa (symptomy podwarszawskiego chaosu podmiejskiego)

- Uciążliwy samochodowy ruch tranzytowy (szczególnie ciężarowy)

- Brak wystarczających powierzchni i miejsc parkingowych

- Nierównomierny rozwój inwestycyjny miejscowości

- Niedostatecznie rozwinięta infrastruktura okołodrogowa (m.in. chodniki)

- Negatywne zjawiska demograficzne (ujemny przyrost naturalny, wzrost mieszkańców w wieku poprodukcyjnym)

- Negatywnie oceniany poziom bezpieczeństwa drogowego

- Niewystarczająca niezawodność części infrastruktury wodociągowej, skutkująca okresowymi problemami z jakością wody przeznaczonej do spożycia, niedostatecznie rozwinięta sieć kanalizacji, w tym kanalizacji deszczowej

- Niewielki udział OZE w bilansie energetycznym gminy

- Niezadowalający stan przeważającej liczby zabytków z gminnej ewidencji zabytków w gminie

- Wysoki procent długotrwale bezrobotnych, ograniczone możliwości zatrudnienia na terenie gminy

- Występujące bariery architektoniczne i informacyjno-komunikacyjne utrudniające osobom niepełnosprawnym i starszym pełny udział w życiu społecznym w części obiektów

- Występujący problem uzależnień alkoholowych

- Niedostateczna ilość i jakość usług medycznych (usługi specjalistyczne, opieka pediatryczna)

- Brak mieszkań socjalnych, chronionych

- Niedostatecznie rozwinięta sieć szybkiego internetu

- Podatność napowietrznej sieci elektroenergetycznej na awarie i występujące przerwy w dostawach energii elektrycznej

- Względnie ograniczony potencjał gospodarczy lokalnego rolnictwa (niski poziom dochodowości, niska wydajność, dysparytet dochodowy – ludność dwuzawodowa)

- Presja turystyczna utrudniająca codzienne życie mieszkańcom

- Niedobór wydarzeń kulturalnych skierowanych do młodzieży

- Okresowe problemy z jakością wody, niezawodnością dostaw

SZANSE

- Możliwość pozyskania dofinansowań w ramach perspektywy finansowej Unii Europejskiej na lata 2021-2027 oraz planowanej na lata 2028-2034, a także programów krajowych
- Możliwość realizacji obwodnicy Pomiechówka i alternatywnego układu drogowego względem DK62, sprzyjających ograniczeniu ruchu tranzytowego, poprawie bezpieczeństwa oraz zmniejszeniu uciążliwości hałasu i emisji zanieczyszczeń na terenach zabudowanych
- Możliwość utworzenia spółdzielni energetycznej
- Wzrost zainteresowania zamieszkaniem poza dużymi miastami, zwiększający potencjał osadniczy gminy położonej w sąsiedztwie aglomeracji warszawskiej
- Rosnąca popularność turystyki weekendowej i aktywnego wypoczynku, sprzyjająca wykorzystaniu walorów doliny Wkry i Narwi oraz rozwojowi lokalnych usług turystycznych
- Rozwój gospodarczy aglomeracji warszawskiej i otoczenia Portu Lotniczego Warszawa–Modlin, stwarzający możliwości przyciągania inwestorów i powstawania miejsc pracy
- Wzrost poziomu rozwoju gospodarczego kraju
- Prowadzenie przez państwo polityki prorodzinnej
- Rozwój współpracy międzygminnej i metropolitalnej
- Rozwój współpracy z przedsiębiorcami
- Korzystne zmiany w systemie prawnym
- Rosnące znaczenie adaptacji do zmian klimatu w programach finansowania, stwarzające możliwości realizacji przedsięwzięć dotyczących retencji, zieleni i ochrony

ZAGROŻENIA

- Nowe regulacje prawne dot. m.in. podatków czy programów ogólnokrajowych, które mają negatywny wpływ na budżety gmin i mogą powodować ograniczenie realizacji nowych inwestycji
- Niekorzystne ogólnokrajowe procesy demograficzne, w szczególności starzenie się społeczeństwa, zwiększające zapotrzebowanie na usługi zdrowotne i opiekuńcze
- Ograniczony wpływ na infrastrukturę drogową powiatową, wojewódzką i krajową – potencjalne trudności w skomunikowaniu i modernizacji dróg
- Duży wzrost inflacji powodujący konieczność ponoszenia większych wydatków
- Przerzucanie na gminy przez ustawodawcę większej liczby zadań przy braku wymaganej pomocy finansowej
- Wzrost zadłużenia państwa
- Konkurencyjność międzygminna, zwłaszcza gmin o wyższym poziomie rozwoju gospodarczego
- Nasilenie skutków zmian klimatu, w tym susz, fal upałów i intensywnych opadów, zwiększających ryzyko podtopień oraz zagrożeń dla zasobów wodnych i przyrody
- Wzrost kosztów inwestycji, energii i świadczenia usług publicznych, ograniczający możliwości rozwojowe i obciążający budżet gminy
- Presja turystyczna na doliny Wkry i Narwi oraz tereny leśne, mogąca prowadzić do zaśmiecania, degradacji siedlisk i konfliktów między rekreacją a ochroną przyrody

STRATEGICZNE KIERUNKI

4. STRATEGICZNE KIERUNKI

4.1. Wizja rozwoju i misja Gminy Pomiechówek w perspektywie do 2032 roku

Wizja i misja rozwoju to nieobowiązkowe elementy strategii rozwoju gminy. Jednakże zdecydowano się na ich umieszczenie w dokumencie w celu wskazania ogólnego kierunku działania oraz oczekiwanego stanu docelowego w perspektywie 2032 roku. Oba te elementy są wprowadzeniem do poziomu planów strategicznych oraz odnoszą się do kluczowych priorytetów i wyzwań stojących przed gminą.

Misja to element Strategii, który wskazuje na najważniejsze kierunki rozwoju gminy. Skupione są w niej wszystkie podstawowe wartości, które przyświecają władzom Gminy Pomiechówek i jej mieszkańcom w procesach rozwojowych. Misja wskazuje także na czynniki uzasadniające przyjęcie określonych wartości jako nadrzędnych.

Misją gminy Pomiechówek jest podnoszenie jakości życia mieszkańców poprzez rozwój infrastruktury i dostępnych usług publicznych, poprawę bezpieczeństwa oraz wzmacnianie więzi społecznych. Gmina tworzy warunki do rozwoju przedsiębiorczości i turystyki, odpowiedzialnie kształtuje przestrzeń oraz chroni zasoby przyrodnicze. Realizuje swoje działania we współpracy z mieszkańcami, przedsiębiorcami, organizacjami społecznymi i partnerami samorządowymi

Wizja, jako jeden z głównych elementów Strategii rozwoju, przedstawia pożądany obraz gminy w przyszłości, stanowi tym samym priorytetowy punkt wyjścia wobec planowanych działań rozwojowych oraz pełni funkcję nadrzędnego celu Strategii.

Gmina Pomiechówek – atrakcyjne miejsce do życia, pracy i wypoczynku, łączące bliskość aglomeracji warszawskiej z walorami przyrodniczymi dolin Wkry i Narwi. Gmina bezpieczna, dobrze skomunikowana i przyjazna mieszkańcom w każdym wieku, zapewniająca dostęp do wysokiej jakości usług publicznych. Rozwijająca się w sposób zrównoważony, z poszanowaniem krajobrazu, lokalnego dziedzictwa i potrzeb przyszłych pokoleń.

4.2. Cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym, przestrzennym i klimatyczno-środowiskowym

Rozdział odnosi się do przepisu Art. 10e. 3. 1) cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym zawartego w ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. 2025 poz. 1153).

Podstawę wyznaczenia celów strategicznych stanowiły wnioski wynikające z przeprowadzonej diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej, przestrzennej oraz środowiskowo-klimatycznej gminy. Istotnym źródłem informacji były również opinie mieszkańców pozyskane w ramach badań ankietowych, które pozwoliły zidentyfikować najważniejsze potrzeby, oczekiwania i kierunki rozwoju postrzegane przez lokalną społeczność.

Przyjęte cele strategiczne odpowiadają wymogom określonym w ustawie o samorządzie gminnym i obejmują kluczowe obszary funkcjonowania jednostki samorządu terytorialnego. Ich realizacja ma prowadzić do zrównoważonego i wieloaspektowego rozwoju gminy, uwzględniającego zarówno potrzeby mieszkańców, jak i potencjały oraz wyzwania rozwojowe. Poszczególne obszary interwencji pozostają ze sobą ściśle powiązane, a działania podejmowane w jednym z nich będą wpływać na rozwój pozostałych.

W strategii wyznaczono cztery cele strategiczne, odnoszące się do sfery społecznej, gospodarczej, przestrzennej oraz klimatyczno-środowiskowej. Cele te wyznaczają długoterminowe kierunki rozwoju gminy i stanowią podstawę do planowania działań służących poprawie jakości życia mieszkańców, wzmacnianiu lokalnej gospodarki, racjonalnemu zagospodarowaniu przestrzeni oraz ochronie środowiska i adaptacji do zmian klimatu. Poniżej przedstawiono cele strategiczne wraz z przypisanymi im obszarami interwencji.

CELE STRATEGICZNE

GMINY POMIECHÓWEK

1 **SPOŁECZNY**	Wysoka jakość życia mieszkańców dzięki dostępnym usługom publicznym, bezpieczeństwu oraz aktywnej i zintegrowanej społeczności.
2 **GOSPODARCZY**	Zróżnicowana i konkurencyjna gospodarka wykorzystująca przedsiębiorczość mieszkańców, tereny inwestycyjne, potencjał turystyczny oraz położenie w sąsiedztwie Warszawy i lotniska Warszawa–Modlin.
3 **PRZESTRZENNY**	Spójna i dobrze skomunikowana przestrzeń gminy, zapewniająca dostęp do infrastruktury technicznej i cyfrowej oraz harmonijny rozwój zabudowy.
4 **KLIMATYCZNO-ŚRODOWISKOWY**	Zachowanie walorów przyrodniczych dolin Wkry i Narwi oraz poprawa jakości środowiska i odporności gminy na zmiany klimatu.

SFERA SPOŁECZNA:

Wysoka jakość życia mieszkańców dzięki dostępnym usługom publicznym, bezpieczeństwu oraz aktywnej i zintegrowanej społeczności

Cele operacyjne

1.1. Rozwój dostępnych usług społecznych i zdrowotnych oraz wsparcia seniorów, osób z niepełnosprawnościami i rodzin.

1.2. Podnoszenie jakości edukacji oraz rozwój opieki nad najmłodszymi dziećmi i wychowania przedszkolnego.

1.3. Wzmacnianie aktywności mieszkańców, integracji międzypokoleniowej oraz dostępności kultury, sportu i rekreacji.

1.4. Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców oraz przeciwdziałanie przemocy, uzależnieniom i wykluczeniu społecznemu.

Pierwszy cel operacyjny koncentruje się na poprawie dostępności i jakości usług społecznych i zdrowotnych dla mieszkańców Gminy Pomiechówek. Zakłada rozwój systemu wsparcia dostosowanego do potrzeb seniorów, osób z niepełnosprawnościami, osób przewlekle chorych oraz rodzin wymagających pomocy. Obejmować będzie on pomoc finansową i rzeczową, usługi opiekuńcze i specjalistyczne, asystencję osobistą oraz działania wspierające samodzielność i aktywność społeczną. Ważnym elementem będzie również wsparcie rodzin i opiekunów osób wymagających codziennej pomocy, w tym rozwijanie opieki wytchnieniowej.

Szczególne znaczenie będzie miał rozwój usług świadczonych w miejscu zamieszkania oraz w środowisku lokalnym, umożliwiających osobom potrzebującym wsparcia jak najdłuższe pozostawanie w swoim otoczeniu. Przewiduje się również rozwijanie miejsc dziennego pobytu, spotkań i aktywności seniorów, zapewniających możliwość uczestnictwa w zajęciach edukacyjnych, integracyjnych i prozdrowotnych. Na potrzeby tych działań mogą być wykorzystywane istniejące obiekty publiczne, a także adaptowane niewykorzystywane zasoby komunalne, po ocenie ich przydatności i możliwości zagospodarowania.

Realizacja celu obejmować będzie poprawę dostępności architektonicznej, informacyjnej i komunikacyjnej placówek świadczących usługi publiczne. Istotne będzie również wzmacnianie współpracy pomiędzy Ośrodkiem Pomocy Społecznej, podmiotami ochrony

zdrowia, organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami wspierającymi mieszkańców. Równolegle należy rozwijać kompetencje pracowników i opiekunów oraz dostosowywać organizację usług do zmieniających się potrzeb społecznych.

W zakresie ochrony zdrowia działania będą ukierunkowane na poprawę dostępności podstawowej opieki zdrowotnej, wspieranie dostępu do konsultacji specjalistycznych oraz rozwój profilaktyki. Zakłada się organizację badań profilaktycznych, kampanii informacyjnych i przedsięwzięć promujących zdrowy styl życia, aktywność fizyczną oraz dobrostan psychiczny. Realizacja celu powinna przyczynić się do zwiększenia samodzielności osób wymagających wsparcia, ograniczenia osamotnienia oraz poprawy jakości życia mieszkańców i ich rodzin.

Drugi cel operacyjny koncentruje się na zapewnieniu dzieciom i młodzieży z Gminy Pomiechówek odpowiednich warunków nauki, wychowania i wszechstronnego rozwoju. Zakłada podnoszenie jakości oferty edukacyjnej oraz dostosowywanie infrastruktury i organizacji pracy placówek do potrzeb mieszkańców. Działania obejmować będą modernizację obiektów oświatowych, poprawę ich dostępności, doposażenie sal i pracowni dydaktycznych oraz rozwój zaplecza sportowego i rekreacyjnego. Istotnym kierunkiem będzie rozwijanie kompetencji kluczowych, cyfrowych, językowych i społecznych uczniów, a także wspieranie kreatywności, samodzielności i umiejętności współpracy. Przewiduje się poszerzanie oferty zajęć dodatkowych, rozwijających zainteresowania i uzdolnienia oraz zajęć wyrównawczych i specjalistycznych. Szczególna uwaga zostanie poświęcona dzieciom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, zapewnieniu odpowiednich form wsparcia oraz zwiększaniu dostępności pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Ważnym elementem celu będzie rozwój opieki nad dziećmi do lat 3 oraz wychowania przedszkolnego. Działania powinny służyć zapewnieniu liczby miejsc odpowiadającej rzeczywistemu zapotrzebowaniu, poprawie warunków lokalowych i wyposażenia oraz dostosowaniu organizacji opieki do potrzeb rodzin. Dostępność tych usług będzie wspierać rozwój najmłodszych mieszkańców oraz ułatwiać rodzicom podejmowanie i kontynuowanie aktywności zawodowej. Równolegle wspierane będzie doskonalenie zawodowe kadry pedagogicznej, wdrażanie nowoczesnych metod nauczania oraz współpraca placówek z rodzicami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży. Ważne będą także działania wychowawcze i profilaktyczne dotyczące zdrowia psychicznego, bezpiecznego korzystania z internetu oraz przeciwdziałania przemocy i uzależnieniom. Realizacja celu powinna prowadzić do wyrównywania szans edukacyjnych, poprawy warunków kształcenia oraz tworzenia przyjaznego i bezpiecznego środowiska rozwoju.

Trzeci cel operacyjny koncentruje się na rozwijaniu aktywności społecznej mieszkańców Gminy Pomiechówek oraz zwiększaniu możliwości uczestnictwa w kulturze, sporcie i rekreacji. Działania będą ukierunkowane na wzmacnianie więzi sąsiedzkich, integrację międzypokoleniową i budowanie poczucia odpowiedzialności za wspólnotę lokalną. Szczególne znaczenie będzie miało wspieranie organizacji pozarządowych, klubu sportowego, kół gospodyń wiejskich, jednostek ochotniczych straży pożarnych oraz grup nieformalnych podejmujących inicjatywy na rzecz mieszkańców. Ważnym kierunkiem będzie rozwój i modernizacja infrastruktury kulturalnej oraz miejsc spotkań i aktywności. Zakłada się poprawę funkcjonalności i wyposażenia obiektów kultury, bibliotek i świetlic wiejskich, tak aby umożliwiały organizację różnorodnych zajęć, warsztatów i wydarzeń. Istotne będzie dostosowywanie tych przestrzeni do potrzeb dzieci, młodzieży, dorosłych, seniorów oraz osób z niepełnosprawnościami. W miarę możliwości należy również rozważać adaptację niewykorzystywanych obiektów komunalnych na cele społeczne i integracyjne. Rozwijana będzie oferta wydarzeń kulturalnych, edukacyjnych i międzypokoleniowych, w tym spotkań, koncertów, warsztatów i przedsięwzięć promujących lokalne dziedzictwo. Ważne będzie zwiększanie dostępności tej oferty również dla mieszkańców mniejszych miejscowości, poprzez współpracę instytucji gminnych z sołectwami i lokalnymi organizacjami. Działania powinny sprzyjać uczestnictwu osób zagrożonych izolacją oraz tworzyć warunki do wymiany doświadczeń i współpracy pomiędzy pokoleniami. Cel obejmuje także rozwój infrastruktury sportowej i rekreacyjnej oraz poszerzanie oferty aktywnego spędzania czasu wolnego. Przewiduje się modernizację i doposażenie obiektów sportowych, placów zabaw i ogólnodostępnych miejsc rekreacji, a także wspieranie zajęć i wydarzeń dla różnych grup wiekowych. Wykorzystanie walorów przyrodniczych gminy powinno odbywać się z poszanowaniem środowiska i służyć upowszechnianiu aktywności na świeżym powietrzu. Efektem realizacji celu będzie wzrost aktywności mieszkańców, wzmocnienie kapitału społecznego oraz poprawa atrakcyjności Gminy Pomiechówek jako miejsca przyjaznego do życia.

Czwarty cel operacyjny koncentruje się na tworzeniu bezpiecznych warunków życia mieszkańców Gminy Pomiechówek oraz ograniczaniu zagrożeń społecznych. Zakłada rozwijanie współpracy samorządu, Policji, jednostek ochotniczych straży pożarnych, instytucji pomocy społecznej, placówek oświatowych i organizacji pozarządowych. Współpraca ta powinna służyć rozpoznawaniu zagrożeń, podejmowaniu działań profilaktycznych oraz zapewnianiu sprawnej pomocy w sytuacjach kryzysowych. W zakresie bezpieczeństwa publicznego przewiduje się działania służące poprawie bezpieczeństwa w miejscach użytkowanych przez mieszkańców, w szczególności w otoczeniu szkół, obiektów publicznych i terenów rekreacyjnych. Istotne będzie również wspieranie wyposażenia i przygotowania

służb ratowniczych, rozwijanie edukacji dotyczącej pierwszej pomocy oraz upowszechnianie wiedzy o zasadach postępowania podczas zagrożeń. Działania powinny wzmacniać gotowość do reagowania na zdarzenia losowe i ekstremalne zjawiska pogodowe. Szczególne znaczenie będzie miało przeciwdziałanie przemocy domowej oraz zapewnianie osobom jej doznającym dostępu do pomocy psychologicznej, prawnej i socjalnej. Zakłada się rozwój działań edukacyjnych, wczesne rozpoznawanie sytuacji kryzysowych oraz wzmacnianie współpracy instytucji odpowiedzialnych za ochronę osób zagrożonych przemocą. Równolegle prowadzone będą działania dotyczące profilaktyki uzależnień, w tym uzależnień behawioralnych, skierowane do dzieci, młodzieży i dorosłych. Ważnym elementem będzie wspieranie osób uzależnionych i ich rodzin w dostępie do poradnictwa oraz terapii. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu obejmować będzie działania na rzecz osób i rodzin zagrożonych ubóstwem, długotrwałym bezrobociem, bezdomnością lub izolacją. Przewiduje się łączenie pomocy interwencyjnej z aktywizacją społeczną i zawodową oraz wsparciem w odzyskiwaniu samodzielności. Realizacja celu powinna przyczynić się do ograniczenia skali problemów społecznych, zwiększenia poczucia bezpieczeństwa oraz zapewnienia mieszkańcom skutecznej pomocy w trudnych sytuacjach życiowych.

Tabela 5. Kierunki działań w ramach celu operacyjnego 1.1. Rozwój dostępnych usług społecznych i zdrowotnych oraz wsparcia seniorów, osób z niepełnosprawnościami i rodzin

Cel operacyjny	Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźniki oceny osiągnięcia rezultatów i oczekiwany trend	Realizacja lub nadzór nad procesem po stronie gminy
1.1. Rozwój dostępnych usług społecznych i zdrowotnych oraz wsparcia seniorów, osób z niepełnosprawnościami i rodzin	Rozwój usług opiekuńczych i specjalistycznych świadczonych w miejscu zamieszkania, asystencji osobistej oraz opieki wytchnieniowej.	Zwiększenie dostępności pomocy; poprawa samodzielności osób wymagających wsparcia; odciążenie rodzin i opiekunów.	Liczba osób objętych poszczególnymi usługami – wzrost; liczba godzin świadczonych usług – wzrost.	Urząd Gminy Pomiechówek, Ośrodek Pomocy Społecznej
	Rozwijanie środowiskowych form wsparcia i miejsc dziennego pobytu dla seniorów oraz osób z ograniczoną samodzielnością.	Umożliwienie dłuższego funkcjonowania w środowisku lokalnym; zwiększenie dostępności dziennego wsparcia.	Liczba miejsc dziennego wsparcia – wzrost; liczba osób korzystających – wzrost.	Urząd Gminy Pomiechówek, Ośrodek Pomocy Społecznej

Cel operacyjny	Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźniki oceny osiągnięcia rezultatów i oczekiwany trend	Realizacja lub nadzór nad procesem po stronie gminy
	Zwiększanie dostępności usług społecznych i zdrowotnych dla osób o ograniczonej mobilności, w tym pomoc w dotarciu do placówek i załatwianiu spraw życia codziennego.	Ograniczenie wykluczenia osób niesamodzielnych; poprawa dostępu do pomocy i leczenia.	Liczba osób objętych pomocą w dojazdach i codziennym funkcjonowaniu – wzrost; liczba zrealizowanych usług – wzrost.	Urząd Gminy Pomiechówek, Ośrodek Pomocy Społecznej
	Likwidowanie barier architektonicznych, informacyjnych i komunikacyjnych w obiektach świadczących usługi publiczne.	Poprawa dostępności placówek dla seniorów i osób z niepełnosprawnościami.	Liczba obiektów, w których poprawiono dostępność – wzrost; liczba usuniętych barier – wzrost.	Urząd Gminy Pomiechówek, kierownicy jednostek gminnych

Cel operacyjny	Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźniki oceny osiągnięcia rezultatów i oczekiwany trend	Realizacja lub nadzór nad procesem po stronie gminy
	Wspieranie poprawy dostępności podstawowej opieki zdrowotnej, opieki pediatrycznej i konsultacji specjalistycznych poprzez współpracę z podmiotami leczniczymi.	Poprawa możliwości uzyskania pomocy medycznej; lepsze dostosowanie oferty do potrzeb mieszkańców.	Liczba godzin przyjęć w placówkach współpracujących z gminą – wzrost; liczba dostępnych zakresów konsultacji – wzrost.	Urząd Gminy Pomiechówek, we współpracy z podmiotami leczniczymi
	Rozwój profilaktyki zdrowotnej, badań przesiewowych i edukacji dotyczącej chorób przewlekłych, zdrowego stylu życia oraz zdrowia psychicznego.	Wzrost świadomości zdrowotnej; zwiększenie udziału mieszkańców w profilaktyce.	Liczba przedsięwzięć profilaktycznych w roku – wzrost; liczba uczestników i osób przebadanych – wzrost.	Urząd Gminy Pomiechówek, jednostki gminne, podmioty lecznicze

Cel operacyjny	Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźniki oceny osiągnięcia rezultatów i oczekiwany trend	Realizacja lub nadzór nad procesem po stronie gminy
	Wzmacnianie wsparcia rodzin, w tym poradnictwa, asystentury rodziny i pomocy w przezwyciężaniu trudności opiekuńczo-wychowawczych.	Poprawa funkcjonowania rodzin; wzmocnienie kompetencji rodzicielskich; ograniczenie sytuacji kryzysowych.	Odsetek rodzin objętych wsparciem, które osiągnęły cele planu pracy – wzrost; liczba udzielonych porad – wzrost.	Ośrodek Pomocy Społecznej
	Podnoszenie kwalifikacji kadr usług społecznych i opiekuńczych oraz rozwijanie współpracy instytucjonalnej.	Poprawa jakości i koordynacji usług; zwiększenie kompetencji pracowników.	Liczba pracowników objętych doskonaleniem zawodowym – wzrost; liczba wspólnych przedsięwzięć instytucji – wzrost.	Urząd Gminy Pomiechówek, Ośrodek Pomocy Społecznej, kierownicy jednostek

Tabela 6. Kierunki działań w ramach celu operacyjnego 1.2. Podnoszenie jakości edukacji oraz rozwój opieki nad najmłodszymi dziećmi i wychowania przedszkolnego

Cel operacyjny	Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźniki oceny osiągnięcia rezultatów i oczekiwany trend	Realizacja lub nadzór nad procesem po stronie gminy
1.2. Podnoszenie jakości edukacji oraz rozwój opieki nad najmłodszymi dziećmi i wychowania przedszkolnego	Rozwój istniejącej oferty opieki nad dziećmi do lat 3, w tym Gminnego Klubu Malucha i Punktu Opieki Dziennej, oraz dostosowywanie jej do potrzeb rodzin.	Poprawa dostępności opieki; ułatwienie rodzicom łączenia obowiązków rodzinnych i zawodowych.	Odsetek dzieci do lat 3 objętych opieką instytucjonalną – wzrost; liczba dzieci oczekujących na miejsce – spadek.	Urząd Gminy Pomiechówek, podmioty prowadzące opiekę nad dziećmi do lat 3
	Zwiększanie dostępności i podnoszenie jakości wychowania przedszkolnego, z uwzględnieniem potrzeb poszczególnych miejscowości.	Zapewnienie miejsc odpowiadających zapotrzebowaniu; poprawa warunków wychowania przedszkolnego.	Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym – wzrost lub utrzymanie wysokiego poziomu; liczba niezaspokojonych zgłoszeń – spadek.	Urząd Gminy Pomiechówek, placówki wychowania przedszkolnego

Cel operacyjny	Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźniki oceny osiągnięcia rezultatów i oczekiwany trend	Realizacja lub nadzór nad procesem po stronie gminy
	Modernizacja, poprawa dostępności i doposażanie placówek oświatowych, pracowni dydaktycznych oraz zaplecza sportowego i rekreacyjnego.	Poprawa warunków nauki; zwiększenie funkcjonalności i dostępności infrastruktury edukacyjnej.	Liczba zmodernizowanych lub doposażonych placówek – wzrost; liczba pracowni objętych inwestycjami – wzrost.	Urząd Gminy Pomiechówek, dyrektorzy placówek oświatowych
	Wzmacnianie umiejętności uczniów w zakresie języka polskiego, matematyki i języków obcych poprzez zajęcia wyrównawcze i indywidualizację nauczania.	Poprawa efektów kształcenia; zmniejszenie trudności edukacyjnych i różnic względem wyników wojewódzkich.	Wyniki egzaminu ósmoklasisty w odniesieniu do średniej wojewódzkiej – poprawa; liczba uczniów objętych wsparciem – zgodnie z potrzebami.	Placówki oświatowe, nadzór organizacyjny Urzędu Gminy Pomiechówek

Cel operacyjny	Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźniki oceny osiągnięcia rezultatów i oczekiwany trend	Realizacja lub nadzór nad procesem po stronie gminy
	Rozwijanie zajęć dodatkowych wspierających zainteresowania, uzdolnienia i kompetencje uczniów.	Poszerzenie oferty edukacyjnej; rozwój umiejętności i zainteresowań dzieci i młodzieży.	Liczba rodzajów zajęć dodatkowych – wzrost; odsetek uczniów uczestniczących w zajęciach – wzrost.	Placówki oświatowe
	Zwiększanie dostępności pomocy psychologiczno-pedagogicznej, zajęć terapeutycznych i specjalistycznych oraz rozwijanie edukacji włączającej.	Lepsze wsparcie uczniów ze specjalnymi potrzebami; poprawa dobrostanu i warunków rozwoju.	Liczba godzin pomocy specjalistycznej – zgodnie z potrzebami; odsetek uczniów wymagających pomocy objętych wsparciem – wzrost.	Placówki oświatowe, Urząd Gminy Pomiechówek

Cel operacyjny	Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźniki oceny osiągnięcia rezultatów i oczekiwany trend	Realizacja lub nadzór nad procesem po stronie gminy
	Doskonalenie zawodowe nauczycieli i kadry opiekuńczej w zakresie nowoczesnych metod pracy i wsparcia dzieci o zróżnicowanych potrzebach.	Podniesienie kompetencji kadry; poprawa jakości nauczania i opieki.	Odsetek pracowników uczestniczących w doskonaleniu zawodowym – wzrost; liczba wdrożonych rozwiązań edukacyjnych – wzrost.	Dyrektorzy placówek oświatowych i opiekuńczych
	Dostosowywanie organizacji pracy placówek, opieki świetlicowej i dowozu dzieci do potrzeb mieszkańców.	Poprawa dostępności edukacji i opieki; zapewnienie bezpiecznego dojazdu i pobytu w placówkach.	Odsetek dzieci wymagających dowozu objętych zorganizowanym transportem – utrzymanie pełnego zabezpieczenia; liczba niezaspokojonych zgłoszeń do świetlic – spadek.	Urząd Gminy Pomiechówek, placówki oświatowe

Tabela 7. ***Kierunki działań w ramach celu operacyjnego 1.3. Wzmacnianie aktywności mieszkańców, integracji międzypokoleniowej oraz dostępności kultury, sportu i rekreacji***

Cel operacyjny	Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźniki oceny osiągnięcia rezultatów i oczekiwany trend	Realizacja lub nadzór nad procesem po stronie gminy
1.3. Wzmacnianie aktywności mieszkańców, integracji międzypokoleniowej oraz dostępności kultury, sportu i rekreacji	Rozwój całorocznej oferty Gminnego Ośrodka Kultury, Biblioteki Publicznej Gminy Pomiechówek i kina.	Poszerzenie i uatrakcyjnienie oferty; zwiększenie uczestnictwa mieszkańców w kulturze.	Liczba wydarzeń i zajęć w roku – wzrost; liczba uczestników – wzrost.	Gminny Ośrodek Kultury, Biblioteka Publiczna Gminy Pomiechówek
	Wzmacnianie działalności Kulturalnego Klubu Seniora i rozszerzanie oferty dla osób starszych, także zamieszkujących poza centrum gminy, w tym organizacja dziennego domu seniora	Zwiększenie aktywności seniorów; ograniczenie samotności; poprawa integracji społecznej.	Liczba uczestników oferty senioralnej – wzrost; liczba miejscowości objętych działaniami – wzrost.	Gminny Ośrodek Kultury, Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy Pomiechówek

Cel operacyjny	Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźniki oceny osiągnięcia rezultatów i oczekiwany trend	Realizacja lub nadzór nad procesem po stronie gminy
	Modernizacja i doposażanie świetlic wiejskich oraz rozwijanie miejsc spotkań i aktywności lokalnej.	Poprawa dostępności infrastruktury społecznej; zwiększenie możliwości organizacji inicjatyw w sołectwach.	Liczba zmodernizowanych lub doposażonych obiektów – wzrost; liczba wydarzeń organizowanych w tych obiektach – wzrost.	Urząd Gminy Pomiechówek, administratorzy obiektów, sołectwa
	Wspieranie organizacji pozarządowych, kół gospodyń wiejskich, klubu sportowego, OSP i grup nieformalnych.	Rozwój inicjatyw oddolnych; zwiększenie udziału organizacji w realizacji zadań publicznych.	Liczba wspartych inicjatyw – wzrost; liczba zadań publicznych realizowanych przez organizacje pozarządowe – wzrost.	Urząd Gminy Pomiechówek, jednostki gminne
	Rozwijanie inicjatyw młodzieżowych oraz zwiększanie udziału młodych mieszkańców w planowaniu oferty i miejsc aktywności.	Wzrost zaangażowania młodzieży; lepsze dostosowanie oferty do jej potrzeb.	Liczba inicjatyw współtworzonych przez młodzież – wzrost; liczba młodych uczestników – wzrost.	Urząd Gminy Pomiechówek, Gminny Ośrodek Kultury, placówki oświatowe

Cel operacyjny	Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźniki oceny osiągnięcia rezultatów i oczekiwany trend	Realizacja lub nadzór nad procesem po stronie gminy
	Modernizacja, doposażanie i utrzymanie obiektów sportowych, placów zabaw i terenów rekreacyjnych oraz rozwój zajęć dla różnych grup wiekowych.	Poprawa jakości i bezpieczeństwa infrastruktury; upowszechnienie aktywności fizycznej.	Liczba nowych lub zmodernizowanych obiektów – wzrost; liczba uczestników zorganizowanych zajęć sportowych – wzrost.	Urząd Gminy Pomiechówek, administratorzy obiektów, jednostki prowadzące działalność sportową
	Wykorzystywanie walorów dolin Wkry i Narwi oraz terenów leśnych do rekreacji i edukacji przyrodniczej mieszkańców.	Rozwój aktywnego wypoczynku; wzrost wiedzy przyrodniczej; odpowiedzialne korzystanie z terenów rekreacyjnych.	Liczba zajęć i wydarzeń rekreacyjno-edukacyjnych – wzrost; liczba uczestników – wzrost.	Urząd Gminy Pomiechówek, jednostki gminne, administratorzy terenów

Cel operacyjny	Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźniki oceny osiągnięcia rezultatów i oczekiwany trend	Realizacja lub nadzór nad procesem po stronie gminy
	Wzmacnianie udziału mieszkańców w sprawach lokalnych oraz poprawa informacji o działaniach gminy i ofercie instytucji.	Poprawa dialogu społecznego; zwiększenie zaangażowania mieszkańców i dostępności informacji.	Liczba uczestników konsultacji i inicjatyw lokalnych – wzrost; liczba przedsięwzięć realizowanych z udziałem mieszkańców – wzrost.	Urząd Gminy Pomiechówek, sołectwa, jednostki gminne

Tabela 8. Kierunki działań w ramach celu operacyjnego 1.4. Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców oraz przeciwdziałanie przemocy, uzależnieniom i wykluczeniu społecznemu

Cel operacyjny	Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźniki oceny osiągnięcia rezultatów i oczekiwany trend	Realizacja lub nadzór nad procesem po stronie gminy
1.4. Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców oraz przeciwdziałanie przemocy, uzależnieniom i wykluczeniu społecznemu	Poprawa bezpieczeństwa pieszych i rowerzystów w otoczeniu szkół, przedszkoli, przystanków i obiektów publicznych, we współpracy z zarządcami dróg.	Ograniczenie zagrożeń drogowych; poprawa bezpieczeństwa dojść i dojazdów do usług.	Liczba miejsc objętych poprawą bezpieczeństwa – wzrost; liczba wypadków z udziałem pieszych i rowerzystów – spadek.	Urząd Gminy Pomiechówek, we współpracy z zarządcami dróg i Policją
	Rozwijanie współpracy instytucji w zakresie profilaktyki zagrożeń, bezpieczeństwa drogowego i bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej.	Poprawa koordynacji działań; wzrost świadomości mieszkańców.	Liczba wspólnych działań profilaktycznych – wzrost; liczba uczestników – wzrost.	Urząd Gminy Pomiechówek, placówki oświatowe, we współpracy z Policją

Cel operacyjny	Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźniki oceny osiągnięcia rezultatów i oczekiwany trend	Realizacja lub nadzór nad procesem po stronie gminy
	Doposażenie i modernizacja zaplecza OSP, szkolenia ratowników oraz edukacja mieszkańców dotycząca pierwszej pomocy i reagowania na zagrożenia.	Zwiększenie gotowości ratowniczej; poprawa przygotowania mieszkańców do sytuacji kryzysowych.	Liczba jednostek objętych doposażeniem lub modernizacją – wzrost; liczba przeszkolonych ratowników i mieszkańców – wzrost.	Urząd Gminy Pomiechówek, jednostki OSP
	Rozwój systemu przeciwdziałania przemocy domowej, obejmującego rozpoznawanie zagrożeń, interwencję i specjalistyczną pomoc.	Zwiększenie dostępności ochrony i wsparcia; ograniczenie powtarzania się przemocy.	Odsetek osób wymagających pomocy objętych specjalistycznym wsparciem – wzrost; liczba powtórnych interwencji w tych samych rodzinach – spadek.	Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny, we współpracy z Policją

Cel operacyjny	Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźniki oceny osiągnięcia rezultatów i oczekiwany trend	Realizacja lub nadzór nad procesem po stronie gminy
	Profilaktyka uzależnień oraz wspieranie dostępu do terapii i poradnictwa dla osób uzależnionych i ich rodzin.	Ograniczenie szkód związanych z uzależnieniami; poprawa dostępności pomocy.	Liczba uczestników działań profilaktycznych – wzrost; liczba osób korzystających z poradnictwa – wzrost.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe
	Przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej, cyberprzemocy i kryzysom psychicznym dzieci i młodzieży.	Poprawa bezpieczeństwa i dobrostanu uczniów; zwiększenie skuteczności wczesnego wsparcia.	Odsetek uczniów wymagających pomocy objętych wsparciem – wzrost; liczba powtarzających się zdarzeń przemocowych – spadek.	Placówki oświatowe, Ośrodek Pomocy Społecznej, we współpracy z instytucjami specjalistycznymi

Cel operacyjny	Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźniki oceny osiągnięcia rezultatów i oczekiwany trend	Realizacja lub nadzór nad procesem po stronie gminy
	Wspieranie aktywizacji społecznej i zawodowej osób długotrwale bezrobotnych we współpracy z PUP i pracodawcami.	Poprawa zdolności do podjęcia zatrudnienia; ograniczenie długotrwałego bezrobocia.	Liczba uczestników działań, którzy podjęli zatrudnienie – wzrost; udział osób długotrwale bezrobotnych w ogóle bezrobotnych – spadek.	Urząd Gminy Pomiechówek, Ośrodek Pomocy Społecznej, we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy
	Rozwijanie pomocy mieszkaniowej, w tym rozpoznanie możliwości tworzenia mieszkań treningowych lub wspomaganych i zapewniania interwencyjnego schronienia.	Poprawa bezpieczeństwa mieszkaniowego; wsparcie samodzielnego funkcjonowania osób w trudnej sytuacji.	Liczba dostępnych miejsc w mieszkaniach treningowych lub wspomaganych – wzrost; odsetek osób wymagających schronienia, którym je zapewniono – utrzymanie pełnego zabezpieczenia.	Urząd Gminy Pomiechówek, Ośrodek Pomocy Społecznej

SFERA GOSPODARCZA:

Zróżnicowana i konkurencyjna gospodarka wykorzystująca przedsiębiorczość mieszkańców, tereny inwestycyjne, potencjał turystyczny oraz położenie w sąsiedztwie Warszawy i lotniska Warszawa–Modlin

Cele operacyjne

2.1. Wspieranie lokalnej przedsiębiorczości i wzmacnianie atrakcyjności terenów inwestycyjnych, szczególnie w Nowym Modlinie.

2.2. Rozwój zrównoważonej turystyki i usług związanych z wypoczynkiem, rekreacją oraz dziedzictwem kulturowym.

2.3. Wspieranie rolnictwa, produktów lokalnych i dodatkowych źródeł dochodów gospodarstw rolnych.

2.4. Zwiększanie możliwości zatrudnienia mieszkańców i dostosowywanie ich kompetencji do potrzeb rynku pracy.

Pierwszy cel operacyjny koncentruje się na tworzeniu warunków sprzyjających rozwojowi przedsiębiorczości oraz wzmacnianiu atrakcyjności inwestycyjnej Gminy Pomiechówek. Szczególne znaczenie będzie miało wykorzystanie terenów inwestycyjnych w Nowym Modlinie, rozwijanych w ramach projektu PomInvest, oraz korzystnego położenia gminy w sąsiedztwie Portu Lotniczego Warszawa–Modlin i aglomeracji warszawskiej. Potencjał ten powinien służyć rozwojowi zróżnicowanej działalności gospodarczej i tworzeniu miejsc pracy, przy uwzględnieniu potrzeb mieszkańców oraz uwarunkowań przestrzennych i środowiskowych.

Działania obejmować będą przygotowanie i promocję terenów inwestycyjnych, poprawę ich wyposażenia w infrastrukturę techniczną oraz zapewnianie odpowiedniej obsługi komunikacyjnej. Istotne będzie powiązanie rozwoju terenów gospodarczych z modernizacją infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, poprawą niezawodności zasilania w energię elektryczną oraz zwiększaniem dostępności szybkiego internetu. Planowanie inwestycji powinno uwzględniać ograniczanie uciążliwości transportu ciężarowego, hałasu i innych oddziaływań na sąsiednią zabudowę mieszkaniową.

Równolegle wspierany będzie rozwój istniejących mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw oraz podejmowanie nowych inicjatyw gospodarczych przez mieszkańców. Przewiduje się usprawnianie obsługi przedsiębiorców, udostępnianie informacji o możliwościach pozyskania finansowania oraz rozwijanie współpracy z instytucjami otoczenia biznesu. Ważnym kierunkiem będzie wspieranie usług odpowiadających na codzienne potrzeby mieszkańców, a także działalności wykorzystujących potencjał turystyczny i rekreacyjny gminy.

Realizacja celu powinna prowadzić do zwiększenia różnorodności lokalnej gospodarki, lepszego wykorzystania terenów inwestycyjnych oraz wzrostu liczby przedsiębiorstw i miejsc pracy. Rozwój gospodarczy powinien następować w sposób uporządkowany, z poszanowaniem walorów przyrodniczych i jakości życia mieszkańców.

Drugi cel operacyjny koncentruje się na wykorzystaniu walorów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych Gminy Pomiechówek do rozwoju turystyki oraz usług związanych z aktywnym wypoczynkiem. Podstawą działań będą zasoby dolin Wkry i Narwi, tereny leśne, istniejąca infrastruktura rekreacyjna oraz lokalne dziedzictwo. Rozwój funkcji turystycznej powinien łączyć tworzenie możliwości gospodarczych z ochroną środowiska i zachowaniem komfortu życia mieszkańców.

Istotnym kierunkiem będzie modernizacja i utrzymanie istniejącej infrastruktury turystycznej, w tym tras pieszych i rowerowych, miejsc odpoczynku, oznakowania oraz terenów rekreacyjnych. Działania powinny służyć poprawie dostępności atrakcji, bezpieczeństwa użytkowników i jakości wypoczynku. Zagospodarowanie terenów nadrzecznych należy dostosowywać do ich wrażliwości przyrodniczej, z uwzględnieniem zachowania roślinności, ochrony brzegów oraz ograniczania presji na cenne siedliska.

Szczególne znaczenie będzie miało uporządkowanie obsługi ruchu turystycznego, zwłaszcza związanego z rekreacją wodną na Wkrze. Przewiduje się współpracę z podmiotami branży turystycznej w zakresie organizacji miejsc rozpoczęcia i zakończenia spływów, utrzymania czystości, zapewnienia zaplecza sanitarnego oraz ograniczania uciążliwości związanych z parkowaniem, hałasem i sezonowym natężeniem ruchu. Ważne będzie również promowanie zasad bezpiecznego i odpowiedzialnego korzystania z rzek oraz terenów leśnych.

Działania będą zmierzać do poszerzania oferty poza sezonem letnim poprzez rozwój turystyki pieszej, rowerowej, przyrodniczej, edukacyjnej i kulturowej. Uzupełnieniem będzie organizacja wydarzeń oraz wspieranie usług noclegowych, gastronomicznych i rekreacyjnych, które mogą funkcjonować przez większą część roku. Rozwijanie oferty powinno opierać się przede wszystkim na jakości usług i wykorzystaniu istniejących zasobów.

Ważnym elementem będzie ochrona i udostępnianie dziedzictwa kulturowego, tworzenie tras i materiałów prezentujących lokalną historię oraz współpraca samorządu, przedsiębiorców i organizacji społecznych przy promocji gminy. Realizacja celu powinna zwiększyć korzyści gospodarcze płynące z turystyki, ograniczyć jej sezonowość oraz zapewnić równowagę pomiędzy potrzebami odwiedzających, mieszkańców i środowiska.

Trzeci cel operacyjny koncentruje się na wspieraniu działalności rolniczej oraz zwiększaniu możliwości uzyskiwania dochodów przez gospodarstwa rolne w Gminie Pomiechówek. Działania powinny uwzględniać zróżnicowane warunki gospodarowania, ograniczenia dochodowości części gospodarstw oraz możliwość łączenia rolnictwa z innymi formami aktywności gospodarczej. Istotne będzie wykorzystanie bliskości aglomeracji warszawskiej i lokalnego rynku usług do poszerzania możliwości sprzedaży produktów oraz rozwoju działalności uzupełniającej.

Przewiduje się wspieranie dostępu rolników do informacji, doradztwa i szkoleń dotyczących modernizacji gospodarstw, pozyskiwania środków zewnętrznych oraz dostosowania produkcji do potrzeb rynku. Ważnym kierunkiem będzie również upowszechnianie rozwiązań służących racjonalnemu gospodarowaniu wodą, ochronie gleb i ograniczaniu skutków suszy. Działania te powinny sprzyjać poprawie efektywności gospodarowania i odporności gospodarstw na zmieniające się warunki klimatyczne.

Wspierana będzie promocja produktów lokalnych oraz rozwijanie krótkich łańcuchów dostaw, umożliwiających bezpośrednie powiązanie producentów z konsumentami. Istotna będzie współpraca rolników z lokalną gastronomią, handlem, podmiotami turystycznymi i organizacjami społecznymi. Organizacja wydarzeń promujących lokalną żywność i tradycje kulinarne może zwiększać rozpoznawalność produktów oraz wzmacniać więzi między działalnością rolniczą a ofertą turystyczną gminy.

Uzupełniającym kierunkiem będzie wspieranie różnicowania działalności gospodarstw poprzez rozwój agroturystyki, usług, drobnego przetwórstwa, rękodzieła i inicjatyw edukacyjnych związanych z życiem na wsi. Podejmowane przedsięwzięcia powinny odpowiadać możliwościom gospodarstw oraz lokalnym uwarunkowaniom przyrodniczym i przestrzennym. Realizacja celu ma służyć zwiększaniu stabilności dochodów rodzin rolniczych, podtrzymywaniu aktywności gospodarczej na obszarach wiejskich oraz zachowaniu lokalnych tradycji.

Czwarty cel operacyjny koncentruje się na zwiększaniu aktywności zawodowej mieszkańców Gminy Pomiechówek oraz poprawie ich możliwości uzyskania stabilnego zatrudnienia. Szczególna uwaga zostanie poświęcona osobom długotrwale bezrobotnym, osobom powracającym na rynek pracy po przerwie związanej z opieką nad bliskimi oraz mieszkańcom wymagającym uzupełnienia lub zmiany kwalifikacji. Działania powinny odpowiadać na rozpoznane trudności w powrocie do zatrudnienia oraz wykorzystywać możliwości wynikające z rozwoju lokalnych przedsiębiorstw i rynku pracy aglomeracji warszawskiej.

Podstawowym kierunkiem będzie współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy, przedsiębiorcami, instytucjami edukacyjnymi i podmiotami pomocy społecznej. Przewiduje się

wspieranie dostępu do poradnictwa zawodowego, pośrednictwa pracy, szkoleń, kursów i staży. Dobór form wsparcia powinien wynikać z potrzeb uczestników oraz rzeczywistego zapotrzebowania pracodawców, w tym przedsiębiorstw działających na terenach inwestycyjnych w Nowym Modlinie.

Istotne będzie rozwijanie kompetencji zawodowych, cyfrowych, językowych i społecznych, umożliwiających podejmowanie pracy w różnych sektorach gospodarki. Wspierane będą również umiejętności związane z prowadzeniem własnej działalności gospodarczej oraz korzystaniem z narzędzi cyfrowych w poszukiwaniu zatrudnienia. Ważnym elementem będzie ułatwianie młodym mieszkańcom zdobywania pierwszych doświadczeń zawodowych i poznawania lokalnych możliwości zatrudnienia.

Działania aktywizacyjne powinny być powiązane z ograniczaniem barier utrudniających podjęcie pracy, w szczególności niedostatecznego dostępu do opieki nad dziećmi, obowiązków opiekuńczych, trudności transportowych i wykluczenia cyfrowego. W przypadku osób długotrwale bezrobotnych istotne będzie łączenie wsparcia zawodowego z pracą socjalną i pomocą w odbudowie samodzielności.

Realizacja celu powinna prowadzić do zwiększenia zatrudnienia mieszkańców, ograniczenia długotrwałego bezrobocia oraz lepszego dopasowania kwalifikacji do potrzeb pracodawców. Wzmocni także możliwości korzystania przez mieszkańców z efektów rozwoju gospodarczego Gminy Pomiechówek i jej otoczenia.

Tabela 9. Kierunki działań w ramach celu operacyjnego 2.1. Wspieranie lokalnej przedsiębiorczości i wzmacnianie atrakcyjności terenów inwestycyjnych, szczególnie w Nowym Modlinie

Cel operacyjny	Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźniki oceny osiągnięcia rezultatów i oczekiwany trend	Realizacja lub nadzór nad procesem po stronie gminy
2.1. Wspieranie lokalnej przedsiębiorczości i wzmacnianie atrakcyjności terenów inwestycyjnych, szczególnie w Nowym Modlinie.	Przygotowanie i promocja oferty terenów inwestycyjnych w Nowym Modlinie w ramach PomInvest, z wykorzystaniem sąsiedztwa lotniska Warszawa–Modlin i aglomeracji warszawskiej.	Lepsze wykorzystanie terenów gospodarczych; pozyskanie inwestorów i rozwój miejsc pracy.	Powierzchnia zagospodarowanych terenów inwestycyjnych – wzrost; liczba nowych inwestycji na promowanych terenach – wzrost.	Urząd Gminy Pomiechówek, podmioty odpowiedzialne za ofertę inwestycyjną
	Rozwój infrastruktury technicznej i obsługi komunikacyjnej terenów gospodarczych, we współpracy z zarządcami dróg i operatorami sieci.	Poprawa warunków prowadzenia działalności; zwiększenie dostępności uzbrojonych terenów.	Powierzchnia terenów z zapewnioną infrastrukturą – wzrost; liczba zakończonych przedsięwzięć infrastrukturalnych – wzrost.	Urząd Gminy Pomiechówek, jednostki i spółki gminne; współpraca z operatorami sieci i zarządcami dróg

Cel operacyjny	Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźniki oceny osiągnięcia rezultatów i oczekiwany trend	Realizacja lub nadzór nad procesem po stronie gminy
	Planowanie rozwoju działalności gospodarczej z ograniczaniem konfliktów z zabudową mieszkaniową, presji transportu ciężarowego, hałasu i oddziaływań środowiskowych.	Uporządkowany rozwój inwestycji; ograniczenie uciążliwości dla mieszkańców.	Liczba wdrożonych rozwiązań ograniczających uciążliwości – wzrost; liczba powtarzających się skarg dotyczących tych samych uciążliwości – spadek.	Urząd Gminy Pomiechówek, we współpracy z inwestorami i właściwymi zarządcami
	Rozwój obsługi informacyjnej przedsiębiorców i osób zakładających firmy, w tym informacji o finansowaniu, szkoleniach i doradztwie.	Łatwiejszy dostęp do wsparcia; rozwój przedsiębiorczości mieszkańców.	Liczba odbiorców wsparcia informacyjnego – wzrost; liczba podmiotów REGON na 1000 mieszkańców – wzrost.	Urząd Gminy Pomiechówek, instytucje otoczenia biznesu
	Wspieranie mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw oraz współpracy lokalnych firm w handlu, usługach, produkcji i działalnościach związanych z turystyką.	Zróżnicowanie gospodarki; wzmocnienie powiązań między przedsiębiorcami.	Liczba podmiotów uczestniczących we wspólnych inicjatywach – wzrost; liczba aktywnych podmiotów gospodarczych – wzrost.	Urząd Gminy Pomiechówek, partnerzy gospodarczy

Cel operacyjny	Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźniki oceny osiągnięcia rezultatów i oczekiwany trend	Realizacja lub nadzór nad procesem po stronie gminy
	Wspieranie dostępu do szybkiego internetu na terenach gospodarczych i mieszkaniowych oraz wykorzystania usług cyfrowych i pracy zdalnej.	Poprawa warunków prowadzenia nowoczesnej działalności i pracy na odległość.	Udział adresów objętych dostępem do szybkiego internetu – wzrost; liczba inicjatyw rozwijających kompetencje cyfrowe przedsiębiorców – wzrost.	Urząd Gminy Pomiechówek, we współpracy z operatorami telekomunikacyjnymi

Tabela 10. Kierunki działań w ramach celu operacyjnego 2.2. Rozwój zrównoważonej turystyki i usług związanych z wypoczynkiem, rekreacją oraz dziedzictwem kulturowym

Cel operacyjny	Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźniki oceny osiągnięcia rezultatów i oczekiwany trend	Realizacja lub nadzór nad procesem po stronie gminy
2.2. Rozwój zrównoważonej turystyki i usług związanych z wypoczynkiem, rekreacją oraz dziedzictwem kulturowym.	Modernizacja i utrzymanie infrastruktury turystycznej dolin Wkry i Narwi, Parku Dolina Wkry, tras pieszych i rowerowych, miejsc odpoczynku oraz oznakowania.	Poprawa jakości i dostępności wypoczynku; lepsze wykorzystanie istniejących atrakcji.	Długość nowych lub zmodernizowanych tras – wzrost; liczba zmodernizowanych elementów infrastruktury – wzrost.	Urząd Gminy Pomiechówek, administratorzy terenów i obiektów
	Porządkowanie obsługi turystyki kajakowej na Wkrze, w tym miejsc rozpoczęcia i zakończenia spływów, zaplecza sanitarnego, odbioru odpadów i zasad korzystania z brzegów.	Poprawa bezpieczeństwa i standardu usług; ograniczenie presji na rzekę i uciążliwości dla mieszkańców.	Liczba uporządkowanych punktów obsługi ruchu wodnego – wzrost; liczba wspólnych działań utrzymania czystości – wzrost.	Urząd Gminy Pomiechówek, we współpracy z operatorami turystyki i właściwymi zarządcami wód i terenów

Cel operacyjny	Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźniki oceny osiągnięcia rezultatów i oczekiwany trend	Realizacja lub nadzór nad procesem po stronie gminy
	Usprawnianie parkowania i dojść do atrakcji oraz kierowanie ruchu turystycznego w sposób ograniczający konflikty z codziennymi potrzebami mieszkańców.	Lepsza organizacja ruchu sezonowego; poprawa bezpieczeństwa i dostępności atrakcji.	Liczba uporządkowanych miejsc postojowych – wzrost; liczba wdrożonych rozwiązań organizacji ruchu – wzrost.	Urząd Gminy Pomiechówek, zarządcy dróg i terenów
	Rozwijanie oferty poza sezonem letnim, obejmującej turystykę przyrodniczą, edukacyjną i kulturową, aktywny wypoczynek oraz lokalne wydarzenia.	Ograniczenie sezonowości; zwiększenie wykorzystania usług noclegowych i gastronomicznych.	Liczba wydarzeń i produktów oferowanych poza sezonem letnim – wzrost; liczba ich uczestników – wzrost.	Urząd Gminy Pomiechówek, instytucje kultury, przedsiębiorcy, organizacje społeczne

Cel operacyjny	Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźniki oceny osiągnięcia rezultatów i oczekiwany trend	Realizacja lub nadzór nad procesem po stronie gminy
	Ochrona, poprawa stanu i udostępnianie dziedzictwa kulturowego oraz tworzenie tras i materiałów prezentujących historię gminy.	Zachowanie wartości zabytkowych; rozwój oferty kulturowej i edukacyjnej.	Liczba obiektów objętych pracami ochronnymi – wzrost; liczba miejsc dziedzictwa włączonych do oferty turystycznej – wzrost.	Urząd Gminy Pomiechówek, instytucje kultury; współpraca z właścicielami obiektów i służbami konserwatorskimi
	Tworzenie wspólnej oferty i promocji lokalnych usług turystycznych, noclegowych, gastronomicznych i rekreacyjnych, z upowszechnianiem odpowiedzialnego korzystania z przyrody.	Wzrost jakości i rozpoznawalności oferty; zwiększenie lokalnych korzyści z turystyki.	Liczba wspólnych produktów i kampanii – wzrost; liczba zaangażowanych przedsiębiorców – wzrost.	Urząd Gminy Pomiechówek, przedsiębiorcy, organizacje turystyczne i społeczne

Tabela 11. Kierunki działań w ramach celu operacyjnego 2.3. Wspieranie rolnictwa, produktów lokalnych i dodatkowych źródeł dochodów gospodarstw rolnych

Cel operacyjny	Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźniki oceny osiągnięcia rezultatów i oczekiwany trend	Realizacja lub nadzór nad procesem po stronie gminy
2.3. Wspieranie rolnictwa, produktów lokalnych i dodatkowych źródeł dochodów gospodarstw rolnych.	Zapewnianie rolnikom dostępu do informacji o doradztwie, modernizacji gospodarstw i finansowaniu rozwoju działalności.	Poprawa dostępu do wsparcia i możliwości inwestycyjnych gospodarstw.	Liczba spotkań informacyjnych – wzrost; liczba rolników uczestniczących w działaniach – wzrost.	Urząd Gminy Pomiechówek, we współpracy z doradztwem rolniczym i instytucjami wsparcia rolnictwa
	Wspieranie krótkich łańcuchów dostaw i bezpośredniej sprzedaży produktów rolnych oraz współpracy producentów z handlem i gastronomią.	Poszerzenie rynków zbytu; zwiększenie udziału lokalnych produktów w ofercie usługowej.	Liczba producentów uczestniczących w lokalnych inicjatywach sprzedażowych – wzrost; liczba wspólnych inicjatyw – wzrost.	Urząd Gminy Pomiechówek, producenci, lokalni przedsiębiorcy
	Promocja produktów lokalnych i tradycji kulinarnych poprzez targi, wydarzenia i współpracę z kołami gospodyń wiejskich.	Wzrost rozpoznawalności produktów; powiązanie rolnictwa z turystyką.	Liczba wydarzeń promujących produkty lokalne – wzrost; liczba wystawców i producentów – wzrost.	Urząd Gminy Pomiechówek, instytucje kultury, koła gospodyń wiejskich

Cel operacyjny	Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźniki oceny osiągnięcia rezultatów i oczekiwany trend	Realizacja lub nadzór nad procesem po stronie gminy
	Wspieranie różnicowania dochodów gospodarstw poprzez agroturystykę, drobne przetwórstwo, usługi, rękodzieło i działalność edukacyjną.	Ograniczenie zależności od jednego źródła dochodu; rozwój gospodarki wiejskiej.	Liczba gospodarstw podejmujących działalność dodatkową w ramach wspieranych inicjatyw – wzrost; liczba uczestników doradztwa – wzrost.	Urząd Gminy Pomiechówek, we współpracy z doradztwem rolniczym i partnerami gospodarczymi
	Wspieranie współpracy rolników oraz poprawy infrastruktury służącej działalności rolniczej, w tym dojazdów do gruntów rolnych.	Poprawa warunków gospodarowania; ograniczenie barier infrastrukturalnych.	Długość poprawionych dojazdów do gruntów rolnych – wzrost; liczba inicjatyw współpracy producentów – wzrost.	Urząd Gminy Pomiechówek, zarządcy dróg; współpraca z rolnikami

Tabela 12. Kierunki działań w ramach celu operacyjnego 2.4. Zwiększanie możliwości zatrudnienia mieszkańców i dostosowywanie ich kompetencji do potrzeb rynku pracy

Cel operacyjny	Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźniki oceny osiągnięcia rezultatów i oczekiwany trend	Realizacja lub nadzór nad procesem po stronie gminy
2.4. Zwiększanie możliwości zatrudnienia mieszkańców i dostosowywanie ich kompetencji do potrzeb rynku pracy.	Rozwijanie współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy i pracodawcami w celu rozpoznawania potrzeb zatrudnieniowych, w tym na terenach inwestycyjnych w Nowym Modlinie.	Lepsze dopasowanie wsparcia zawodowego do potrzeb przedsiębiorstw.	Liczba pracodawców uczestniczących we współpracy – wzrost; liczba wspólnych przedsięwzięć – wzrost.	Urząd Gminy Pomiechówek, we współpracy z PUP i pracodawcami
	Wspieranie dostępu do kursów, szkoleń, poradnictwa i pośrednictwa pracy, dostosowanych do kwalifikacji mieszkańców i zapotrzebowania pracodawców.	Poprawa kompetencji i możliwości uzyskania zatrudnienia.	Liczba uczestników szkoleń – wzrost; odsetek uczestników, którzy uzyskali kwalifikacje lub podjęli pracę – wzrost.	Urząd Gminy Pomiechówek, Ośrodek Pomocy Społecznej; współpraca z PUP i instytucjami szkoleniowymi

Cel operacyjny	Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźniki oceny osiągnięcia rezultatów i oczekiwany trend	Realizacja lub nadzór nad procesem po stronie gminy
	Indywidualne wsparcie osób długotrwale bezrobotnych, łączące aktywizację zawodową z pracą socjalną i odbudową samodzielności.	Ograniczenie utrwalonego bezrobocia i wykluczenia; poprawa samodzielności.	Udział długotrwale bezrobotnych w ogóle bezrobotnych – spadek; liczba uczestników, którzy podjęli zatrudnienie – wzrost.	Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy Pomiechówek; współpraca z PUP
	Wspieranie zdobywania doświadczenia zawodowego przez młodzież i osoby powracające na rynek pracy poprzez staże, praktyki i współpracę z przedsiębiorcami.	Ułatwienie wejścia i powrotu na rynek pracy.	Liczba uczestników staży i praktyk w ramach wspólnych inicjatyw – wzrost; liczba osób podejmujących po nich zatrudnienie – wzrost.	Urząd Gminy Pomiechówek, placówki oświatowe; współpraca z PUP i pracodawcami

Cel operacyjny	Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźniki oceny osiągnięcia rezultatów i oczekiwany trend	Realizacja lub nadzór nad procesem po stronie gminy
	Ograniczanie barier podejmowania pracy poprzez dostępność opieki nad dziećmi, wsparcia opiekunów, transportu do miejsc zatrudnienia i usług cyfrowych.	Zwiększenie możliwości pracy osób obciążonych obowiązkami opiekuńczymi i trudnościami dojazdowymi.	Liczba osób korzystających z działań ułatwiających podjęcie pracy – wzrost; liczba rozwiązań poprawiających dostępność – wzrost.	Urząd Gminy Pomiechówek, jednostki opiekuńcze, Ośrodek Pomocy Społecznej; współpraca z organizatorami transportu
	Rozwijanie kompetencji cyfrowych, językowych i przedsiębiorczych oraz informacji o samozatrudnieniu i elastycznych formach pracy.	Zwiększenie zdolności adaptacji do zmian rynku pracy; rozwój aktywności przedsiębiorczej.	Liczba uczestników działań – wzrost; liczba osób zakładających działalność po uzyskaniu wsparcia – wzrost.	Urząd Gminy Pomiechówek, biblioteka, partnerzy edukacyjni; współpraca z PUP

SFERA PRZESTRZENNA:

Spójna i dobrze skomunikowana przestrzeń gminy, zapewniająca dostęp do infrastruktury technicznej i cyfrowej oraz harmonijny rozwój zabudowy

Cele operacyjne:

3.1. Poprawa sprawności układu drogowego i bezpieczeństwa przemieszczania się oraz ograniczanie uciążliwości ruchu tranzytowego.

3.2. Rozwój transportu publicznego i spójnych połączeń pieszych oraz rowerowych, z uwzględnieniem dostępu do kolei.

3.3. Poprawa dostępności i niezawodności sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, energetycznej oraz internetu szerokopasmowego.

3.4. Kształtowanie ładu przestrzennego i dostępnych przestrzeni publicznych oraz powiązanie rozwoju zabudowy z infrastrukturą i usługami

Pierwszy cel operacyjny koncentruje się na poprawie funkcjonowania układu drogowego Gminy Pomiechówek oraz zapewnieniu bezpiecznych i sprawnych połączeń pomiędzy miejscowościami, terenami mieszkaniowymi, miejscami pracy i usługami publicznymi. Zakłada systematyczną modernizację dróg gminnych, w szczególności odcinków o nawierzchni gruntowej lub niezadowalającym stanie technicznym. Działania obejmować będą również poprawę odwodnienia, poboczy, oznakowania i widoczności oraz dostosowywanie infrastruktury drogowej do potrzeb użytkowników.

Szczególne znaczenie będzie miało ograniczanie uciążliwości ruchu tranzytowego na drodze krajowej nr 62, w tym ruchu samochodów ciężarowych przez centrum Pomiechówka. Ważnym kierunkiem będzie współpraca z właściwymi zarządcami infrastruktury na rzecz rozwiązań odciążających tereny zabudowane, w tym obwodnicy i alternatywnych połączeń drogowych. Należy również podejmować działania zmierzające do ograniczenia utrudnień związanych z przejazdem kolejowym, poprzez analizę możliwości utworzenia bezkolizyjnego przekroczenia linii kolejowej oraz poprawy powiązań pomiędzy jej obiema stronami. Rozwiązania te powinny uwzględniać sprawny przejazd transportu publicznego i służb ratowniczych.

Priorytetem pozostanie poprawa bezpieczeństwa pieszych i rowerzystów, szczególnie w otoczeniu szkół, przedszkoli, przystanków, stacji kolejowej i obiektów publicznych. Przewiduje się budowę i modernizację chodników, poprawę bezpieczeństwa przejść dla pieszych, doświetlanie miejsc niebezpiecznych oraz stosowanie rozwiązań uspokajających

ruch. Istotne będzie także usprawnianie funkcjonowania skrzyżowań i odcinków powodujących zatory, przy współpracy z zarządcami dróg.

Uzupełnieniem będzie porządkowanie parkowania w centrum Pomiechówka, przy obiektach usługowych i na terenach rekreacyjnych, z uwzględnieniem sezonowego ruchu turystycznego. Realizacja celu powinna prowadzić do poprawy płynności ruchu, ograniczenia zagrożeń drogowych oraz zmniejszenia hałasu i innych uciążliwości transportowych wpływających na jakość życia mieszkańców.

Drugi cel operacyjny koncentruje się na zwiększaniu dostępności transportowej mieszkańców Gminy Pomiechówek oraz tworzeniu możliwości wygodnego przemieszczania się bez konieczności korzystania z samochodu. Podstawą działań będzie wykorzystanie połączeń kolejowych oraz rozwijanie transportu lokalnego zapewniającego dojazd do stacji, szkół, miejsc pracy, placówek ochrony zdrowia i innych usług. Szczególną uwagę należy poświęcić potrzebom seniorów, młodzieży, osób z niepełnosprawnościami i mieszkańców miejscowości oddalonych od głównych ciągów komunikacyjnych.

Istotnym kierunkiem będzie dostosowywanie tras, częstotliwości kursowania i rozkładów jazdy transportu publicznego do rzeczywistych potrzeb mieszkańców. Ważna będzie koordynacja połączeń autobusowych z kolejowymi oraz ograniczanie trudności związanych z przesiadkami. Przewiduje się również poprawę standardu przystanków, dostępności informacji pasażerskiej i warunków oczekiwania na transport, w tym likwidowanie barier utrudniających korzystanie z komunikacji zbiorowej.

Równolegle rozwijana będzie spójna sieć połączeń pieszych i rowerowych pomiędzy miejscowościami gminy. Działania powinny obejmować uzupełnianie brakujących odcinków, poprawę ciągłości istniejących tras oraz zapewnienie bezpiecznych powiązań z centrum Pomiechówka, stacją kolejową, placówkami oświatowymi i terenami rekreacyjnymi. Infrastruktura ta powinna pełnić zarówno funkcję komunikacyjną, umożliwiając codzienne dojazdy, jak i rekreacyjną.

W otoczeniu stacji kolejowej należy dążyć do poprawy warunków przesiadania się pomiędzy różnymi środkami transportu, poprzez rozwój bezpiecznych dojść, miejsc pozostawiania rowerów oraz odpowiednio zorganizowanych miejsc postojowych. Ważnym elementem będzie bieżące utrzymanie infrastruktury pieszej i rowerowej, jej oznakowanie i zapewnienie czytelnych powiązań przestrzennych. Realizacja celu powinna ograniczać wykluczenie transportowe, zwiększać dostępność usług i zatrudnienia oraz zmniejszać zależność mieszkańców od transportu indywidualnego.

Trzeci cel operacyjny koncentruje się na zapewnieniu mieszkańcom i przedsiębiorcom dostępu do niezawodnej infrastruktury technicznej. Zakłada modernizację istniejących systemów oraz ich rozwój na terenach wymagających uzupełnienia wyposażenia infrastrukturalnego. Szczególne znaczenie będzie miało dostosowywanie wydajności sieci i urządzeń do potrzeb obecnych użytkowników oraz planowanego rozwoju zabudowy mieszkaniowej, usługowej i gospodarczej.

W zakresie zaopatrzenia w wodę działania będą ukierunkowane na poprawę ciągłości dostaw, utrzymanie odpowiedniego ciśnienia oraz zapewnienie właściwej jakości wody. Przewiduje się modernizację sieci, ujęć i urządzeń uzdatniania, ograniczanie awaryjności i strat wody oraz rozwijanie monitorowania pracy systemu. Istotne będzie uwzględnianie zwiększonego zapotrzebowania w okresach letnich i zapewnienie wydajności umożliwiającej obsługę poszczególnych miejscowości.

Ważnym kierunkiem pozostanie rozbudowa kanalizacji sanitarnej na obszarach, na których jest to uzasadnione warunkami technicznymi, środowiskowymi i ekonomicznymi. Działania powinny być powiązane z zapewnieniem odpowiedniej przepustowości i sprawności systemu oczyszczania ścieków. Na terenach o rozproszonej zabudowie należy wspierać właściwie dobrane rozwiązania indywidualne oraz prawidłowe postępowanie ze ściekami, ograniczające zagrożenia dla wód i gleby. W zakresie infrastruktury energetycznej istotna będzie współpraca z operatorem sieci na rzecz modernizacji odcinków narażonych na awarie i przerwy w zasilaniu. Działania powinny obejmować wzmacnianie odporności sieci napowietrznych na zjawiska pogodowe, analizę możliwości zastępowania wybranych odcinków liniami kablowymi oraz dostosowywanie zdolności przyłączeniowych do rozwoju zabudowy i działalności gospodarczej. Uzupełnieniem będzie zapewnianie odpowiednich rozwiązań zasilania awaryjnego dla kluczowych obiektów i urządzeń gminnych.

Równolegle wspierany będzie rozwój internetu szerokopasmowego, zwłaszcza na obszarach o ograniczonej dostępności usług telekomunikacyjnych. Współpraca z operatorami powinna służyć rozszerzaniu zasięgu sieci i poprawie jakości połączeń, umożliwiających naukę, pracę zdalną, prowadzenie działalności gospodarczej i korzystanie z usług elektronicznych. Realizacja celu ma zwiększyć bezpieczeństwo i komfort codziennego życia oraz stworzyć stabilne warunki rozwoju gminy.

Czwarty cel operacyjny koncentruje się na prowadzeniu uporządkowanej polityki przestrzennej, która łączy rozwój Gminy Pomiechówek z ochroną jej walorów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych. Działania powinny służyć ograniczaniu rozpraszania zabudowy oraz zapobieganiu konfliktom pomiędzy funkcjami mieszkaniowymi, gospodarczymi,

rolniczymi i turystycznymi. Szczególne znaczenie będzie miało racjonalne wykorzystanie terenów już zagospodarowanych i obszarów posiadających dostęp do infrastruktury.

Rozwój nowej zabudowy powinien być powiązany z możliwością zapewnienia odpowiedniej obsługi drogowej, dostępu do transportu publicznego, sieci technicznych oraz usług społecznych. Planowanie terenów mieszkaniowych wymaga uwzględniania dostępności szkół, opieki nad dziećmi, terenów rekreacyjnych i innych usług potrzebnych mieszkańcom. Takie podejście powinno ograniczać powstawanie obszarów niedostatecznie wyposażonych w infrastrukturę oraz nadmierny wzrost kosztów jej budowy i utrzymania.

Istotnym kierunkiem będzie poprawa funkcjonalności i estetyki centrum Pomiechówka oraz lokalnych przestrzeni publicznych w pozostałych miejscowościach. Działania obejmować będą porządkowanie otoczenia stacji kolejowej, obiektów usługowych i terenów rekreacyjnych, rozwój zieleni, miejsc odpoczynku oraz czytelnych połączeń pieszych. Ważne będzie również porządkowanie reklam, szyldów i oznakowania, z uwzględnieniem charakteru otoczenia i ochrony krajobrazu.

Przestrzenie publiczne powinny być projektowane jako miejsca dostępne dla osób w różnym wieku i o różnych potrzebach. Przewiduje się sukcesywne usuwanie barier architektonicznych, zapewnianie bezpiecznych nawierzchni, odpowiedniego oświetlenia i wyposażenia sprzyjającego wypoczynkowi oraz integracji. Uzupełnieniem będzie rozpoznawanie możliwości adaptacji niewykorzystywanych obiektów i terenów na funkcje społeczne, usługowe, kulturalne lub rekreacyjne.

W zagospodarowaniu przestrzennym należy uwzględniać ochronę dolin rzecznych, terenów leśnych, obszarów cennych przyrodniczo i dziedzictwa kulturowego, a także ograniczenia wynikające z zagrożenia powodziowego. Realizacja celu powinna prowadzić do poprawy ładu przestrzennego, zwiększenia dostępności usług oraz tworzenia funkcjonalnego i przyjaznego środowiska zamieszkania, przy zachowaniu przyrodniczego charakteru Gminy Pomiechówek.

Tabela 13. Kierunki działań w ramach celu operacyjnego 3.1. Poprawa sprawności układu drogowego i bezpieczeństwa przemieszczania się oraz ograniczanie uciążliwości ruchu tranzytowego

Cel operacyjny	Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźniki oceny osiągnięcia rezultatów i oczekiwany trend	Realizacja lub nadzór nad procesem po stronie gminy
3.1. Poprawa sprawności układu drogowego i bezpieczeństwa przemieszczania się oraz ograniczanie uciążliwości ruchu tranzytowego.	Modernizacja dróg gminnych, w szczególności odcinków gruntowych i zdegradowanych, wraz z odwodnieniem, poboczami i oznakowaniem.	Poprawa stanu dróg i komfortu przejazdu; ograniczenie awarii i podtopień drogowych.	Długość zmodernizowanych dróg – wzrost; udział dróg gruntowych w sieci publicznych dróg gminnych – spadek.	Urząd Gminy Pomiechówek, gminny zarządca dróg
	Współpraca na rzecz obwodnicy i alternatywnego układu drogowego względem DK62 oraz ograniczania ruchu ciężarowego przez centrum Pomiechówka.	Odciążenie terenów mieszkaniowych; ograniczenie hałasu i zatorów.	Liczba zakończonych etapów przygotowania i realizacji rozwiązań odciążających DK62 – wzrost; natężenie ruchu ciężarowego w centrum po ich wdrożeniu – spadek.	Urząd Gminy Pomiechówek; współpraca z GDDKiA i pozostałymi zarządcami dróg

Cel operacyjny	Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźniki oceny osiągnięcia rezultatów i oczekiwany trend	Realizacja lub nadzór nad procesem po stronie gminy
	Podejmowanie inicjatyw na rzecz bezkolizyjnego przekroczenia linii kolejowej i dodatkowych powiązań drogowych między jej obiema stronami poprzez budowę wiaduktu bądź tunelu.	Ograniczenie utrudnień przy zamknięciu przejazdu; poprawa dostępności dla mieszkańców i służb.	Liczba zakończonych etapów analiz, uzgodnień i przygotowania inwestycji – wzrost; czas przejazdu przez centrum po wdrożeniu rozwiązania – spadek.	Urząd Gminy Pomiechówek; współpraca z zarządcą infrastruktury kolejowej i zarządcami dróg
	Poprawa funkcjonowania skrzyżowań i odcinków powodujących zatory, w tym powiązania ulic Nasielskiej i Modlińskiej.	Poprawa płynności i bezpieczeństwa ruchu.	Liczba skrzyżowań objętych usprawnieniami – wzrost; liczba zdarzeń drogowych w przebudowanych miejscach – spadek.	Urząd Gminy Pomiechówek; współpraca z właściwymi zarządcami dróg
	Budowa bezpiecznych dojść do szkół i usług, modernizacja przejść dla pieszych oraz stosowanie uspokojenia ruchu i doświetlenia miejsc niebezpiecznych.	Poprawa ochrony pieszych i rowerzystów.	Liczba miejsc objętych poprawą bezpieczeństwa – wzrost; liczba wypadków z udziałem pieszych i rowerzystów – spadek.	Urząd Gminy Pomiechówek, zarządcy dróg; współpraca z Policją

Cel operacyjny	Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźniki oceny osiągnięcia rezultatów i oczekiwany trend	Realizacja lub nadzór nad procesem po stronie gminy
	Porządkowanie parkowania w centrum, przy usługach i terenach rekreacyjnych oraz modernizacja energooszczędnego oświetlenia dróg i przestrzeni publicznych.	Poprawa organizacji ruchu i widoczności; ograniczenie uciążliwości parkowania.	Liczba uporządkowanych miejsc postojowych – wzrost; udział energooszczędnych opraw – wzrost.	Urząd Gminy Pomiechówek, administratorzy terenów; współpraca z zarządcami dróg

Tabela 14. Kierunki działań w ramach celu operacyjnego 3.2. Rozwój transportu publicznego i spójnych połączeń pieszych oraz rowerowych, z uwzględnieniem dostępu do kolei

Cel operacyjny	Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźniki oceny osiągnięcia rezultatów i oczekiwany trend	Realizacja lub nadzór nad procesem po stronie gminy
3.2. Rozwój transportu publicznego i spójnych połączeń pieszych oraz rowerowych, z uwzględnieniem dostępu do kolei.	Dostosowywanie tras i częstotliwości transportu lokalnego do potrzeb mieszkańców poszczególnych miejscowości i dojazdów do usług oraz pracy.	Ograniczenie wykluczenia transportowego; poprawa dostępności usług.	Liczba miejscowości obsługiwanych regularnymi połączeniami – wzrost; liczba kursów na trasach o niezaspokojonych potrzebach – wzrost.	Urząd Gminy Pomiechówek; współpraca z organizatorami i przewoźnikami transportu
	Koordynacja rozkładów autobusów z połączeniami kolejowymi oraz poprawa informacji pasażerskiej.	Ułatwienie przesiadek i ograniczenie czasu oczekiwania.	Odsetek kursów lokalnych skoordynowanych z koleją – wzrost; czas oczekiwania na przesiadkę – spadek.	Urząd Gminy Pomiechówek; współpraca z przewoźnikami i organizatorami transportu

Cel operacyjny	Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźniki oceny osiągnięcia rezultatów i oczekiwany trend	Realizacja lub nadzór nad procesem po stronie gminy
	Modernizacja przystanków i ich otoczenia, zapewnienie wiat, bezpiecznych dojść i dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami.	Poprawa komfortu i bezpieczeństwa podróżnych.	Liczba zmodernizowanych przystanków – wzrost; udział przystanków z dostępnym dojściem – wzrost.	Urząd Gminy Pomiechówek, zarządcy dróg i przystanków
	Rozwój spójnych połączeń rowerowych między miejscowościami, szkołami, terenami pracy i rekreacji, z uzupełnianiem brakujących odcinków.	Zwiększenie możliwości codziennych dojazdów rowerem; poprawa ciągłości sieci.	Długość nowych lub zmodernizowanych połączeń rowerowych – wzrost; liczba usuniętych przerw w sieci – wzrost.	Urząd Gminy Pomiechówek; współpraca z zarządcami dróg i gminami sąsiednimi
	Poprawa dostępności stacji kolejowej poprzez bezpieczne dojścia, dojazdy rowerowe, stojaki oraz uporządkowane miejsca przesiadkowe i postojowe.	Integracja kolei z transportem lokalnym i ruchem pieszym oraz rowerowym.	Liczba miejsc parkowania rowerów przy stacji – wzrost; liczba usprawnień dostępności stacji – wzrost.	Urząd Gminy Pomiechówek; współpraca z zarządcami terenów i infrastruktury kolejowej

Cel operacyjny	Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźniki oceny osiągnięcia rezultatów i oczekiwany trend	Realizacja lub nadzór nad procesem po stronie gminy
	Bieżące utrzymanie i oznakowanie ciągów pieszych i rowerowych oraz poprawa bezpieczeństwa ich przecięcia z drogami i linią kolejową.	Poprawa niezawodności i bezpieczeństwa połączeń.	Długość ciągów objętych regularnym utrzymaniem – wzrost; liczba usuniętych miejsc niebezpiecznych – wzrost.	Urząd Gminy Pomiechówek, administratorzy infrastruktury; współpraca z zarządcą kolei

Tabela 15. Kierunki działań w ramach celu operacyjnego 3.3. Poprawa dostępności i niezawodności sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, energetycznej oraz internetu szerokopasmowego

Cel operacyjny	Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźniki oceny osiągnięcia rezultatów i oczekiwany trend	Realizacja lub nadzór nad procesem po stronie gminy
3.3. Poprawa dostępności i niezawodności sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, energetycznej oraz internetu szerokopasmowego.	Modernizacja sieci wodociągowej, ujęć i urządzeń uzdatniania oraz zwiększanie wydajności systemu w okresach podwyższonego poboru wody.	Stabilne dostawy wody o właściwej jakości i ciśnieniu.	Długość zmodernizowanej sieci – wzrost; czas nieplanowanych przerw w dostawie wody – spadek.	Urząd Gminy Pomiechówek, Pomiechowskie Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „Wkra”
	Rozwój monitorowania sieci wodociągowej, lokalizacji awarii i ograniczania strat wody.	Szybsze usuwanie awarii; racjonalizacja wykorzystania wody.	Udział strat wody w bilansie systemu – spadek; średni czas usunięcia awarii – spadek.	Urząd Gminy Pomiechówek, PPW „Wkra”
	Rozbudowa kanalizacji sanitarnej na obszarach uzasadnionych technicznie i ekonomicznie oraz dostosowywanie systemu oczyszczania ścieków do obciążenia.	Zwiększenie dostępu do kanalizacji; ograniczenie presji na wody i gleby.	Długość wybudowanej kanalizacji – wzrost; liczba mieszkańców korzystających z sieci – wzrost.	Urząd Gminy Pomiechówek, PPW „Wkra”

Cel operacyjny	Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźniki oceny osiągnięcia rezultatów i oczekiwany trend	Realizacja lub nadzór nad procesem po stronie gminy
	Wspieranie odpowiednich rozwiązań indywidualnego oczyszczania ścieków na terenach rozproszonych oraz kontroli prawidłowego postępowania ze ściekami.	Poprawa gospodarki ściekowej poza zasięgiem kanalizacji.	Liczba wspartych przydomowych oczyszczalni – wzrost; odsetek nieruchomości objętych wymaganą kontrolą – wzrost.	Urząd Gminy Pomiechówek, właściwe jednostki gminne
	Współpraca z operatorem energetycznym w modernizacji awaryjnych odcinków sieci, wzmacnianiu odporności linii napowietrznych i kablowaniu wybranych odcinków.	Ograniczenie przerw w dostawach energii; poprawa bezpieczeństwa zasilania.	Długość zmodernizowanych odcinków na terenie gminy – wzrost; liczba i czas przerw w zasilaniu według danych operatora – spadek.	Urząd Gminy Pomiechówek; współpraca z operatorem sieci dystrybucyjnej
	Dostosowywanie możliwości zasilania terenów rozwojowych i zapewnianie zasilania awaryjnego kluczowych urządzeń i obiektów gminnych.	Poprawa ciągłości usług publicznych i warunków rozwoju zabudowy.	Liczba kluczowych obiektów z odpowiednim zasilaniem awaryjnym – wzrost; liczba uzgodnionych przedsięwzięć wzmacniających sieć – wzrost.	Urząd Gminy Pomiechówek, jednostki i spółki gminne; współpraca z operatorem sieci

Cel operacyjny	Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźniki oceny osiągnięcia rezultatów i oczekiwany trend	Realizacja lub nadzór nad procesem po stronie gminy
	Wspieranie rozbudowy internetu szerokopasmowego, w szczególności na obszarach o niewystarczającym zasięgu.	Poprawa dostępu do pracy zdalnej, edukacji i usług elektronicznych.	Udział adresów w zasięgu szybkiego internetu – wzrost; liczba adresów bez dostępu – spadek.	Urząd Gminy Pomiechówek; współpraca z operatorami telekomunikacyjnymi

Tabela 16. Kierunki działań w ramach celu operacyjnego 3.4. Kształtowanie ładu przestrzennego i dostępnych przestrzeni publicznych oraz powiązanie rozwoju zabudowy z infrastrukturą i usługami

Cel operacyjny	Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźniki oceny osiągnięcia rezultatów i oczekiwany trend	Realizacja lub nadzór nad procesem po stronie gminy
3.4. Kształtowanie ładu przestrzennego i dostępnych przestrzeni publicznych oraz powiązanie rozwoju zabudowy z infrastrukturą i usługami.	Aktualizacja i rozwój dokumentów planistycznych, z ograniczaniem rozpraszania zabudowy i konfliktów między funkcjami mieszkaniowymi, gospodarczymi i turystycznymi.	Poprawa ładu przestrzennego i przewidywalności zagospodarowania.	Udział powierzchni gminy objętej MPZP – wzrost; liczba zaktualizowanych dokumentów planistycznych – wzrost.	Urząd Gminy Pomiechówek, Wójt i Rada Gminy w ramach swoich kompetencji
	Powiązanie wyznaczania i uruchamiania terenów zabudowy z możliwościami zaopatrzenia w wodę, odbioru ścieków, zasilania, obsługi drogowej i dostępu do usług.	Ograniczenie zabudowy bez odpowiedniej infrastruktury i kosztów późniejszego uzbrojenia.	Udział nowych terenów rozwojowych z określonym sposobem obsługi infrastrukturalnej – wzrost.	Urząd Gminy Pomiechówek, jednostki i spółki gminne; współpraca z operatorami sieci

Cel operacyjny	Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźniki oceny osiągnięcia rezultatów i oczekiwany trend	Realizacja lub nadzór nad procesem po stronie gminy
	Porządkowanie i modernizacja centrum Pomiechówka, otoczenia stacji oraz lokalnych przestrzeni publicznych w pozostałych miejscowościach.	Poprawa estetyki, funkcjonalności i warunków integracji mieszkańców.	Liczba uporządkowanych lub zmodernizowanych przestrzeni – wzrost; powierzchnia terenów objętych poprawą zagospodarowania – wzrost.	Urząd Gminy Pomiechówek, administratorzy terenów i obiektów
	Likwidacja barier w przestrzeniach publicznych, zapewnienie dostępnych nawierzchni, miejsc odpoczynku, czytelnego oznakowania i bezpiecznego oświetlenia.	Zwiększenie samodzielności seniorów i osób z niepełnosprawnościami.	Liczba przestrzeni objętych poprawą dostępności – wzrost; liczba usuniętych barier – wzrost.	Urząd Gminy Pomiechówek, zarządcy dróg i obiektów
	Rozwój zieleni i miejsc wypoczynku oraz porządkowanie reklam, szyldów i małej architektury z poszanowaniem lokalnego krajobrazu.	Poprawa jakości przestrzeni i ograniczenie chaosu wizualnego.	Powierzchnia urządzonych lub odnowionych terenów zieleni – wzrost; liczba przedsięwzięć porządkowania przestrzeni – wzrost.	Urząd Gminy Pomiechówek, administratorzy przestrzeni

Cel operacyjny	Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźniki oceny osiągnięcia rezultatów i oczekiwany trend	Realizacja lub nadzór nad procesem po stronie gminy
	Rozpoznanie możliwości adaptacji niewykorzystywanych obiektów i terenów na funkcje społeczne, usługowe, kulturalne lub rekreacyjne.	Efektywniejsze wykorzystanie zasobów; poprawa dostępu do usług.	Liczba obiektów i terenów objętych adaptacją – wzrost; powierzchnia przywrócona do użytkowania – wzrost.	Urząd Gminy Pomiechówek, jednostki gminne; współpraca z właścicielami
	Uwzględnianie ochrony dolin Wkry i Narwi, terenów leśnych, dziedzictwa kulturowego i zagrożenia powodziowego przy planowaniu zabudowy.	Zachowanie walorów gminy; ograniczenie ekspozycji nowej zabudowy na zagrożenia.	Liczba dokumentów planistycznych uwzględniających aktualne uwarunkowania przyrodnicze i zagrożenia – wzrost; liczba nowych obiektów wymagających ochrony przed powodzią na terenach zagrożonych – ograniczanie.	Urząd Gminy Pomiechówek; współpraca z właściwymi organami ochrony przyrody, zabytków i gospodarki wodnej

SFERA KLIMATYCZNO – ŚRODOWISKOWA:

Zachowanie walorów przyrodniczych dolin Wkry i Narwi oraz poprawa jakości środowiska i odporności gminy na zmiany klimatu

Cele operacyjne:

4.1. Ochrona różnorodności biologicznej, lasów, dolin rzecznych i walorów krajobrazowych gminy.

4.2. Poprawa jakości wód i gospodarowania zasobami wodnymi oraz rozwój retencji i ograniczanie ryzyka powodziowego.

4.3. Ograniczanie emisji zanieczyszczeń i zużycia energii poprzez termomodernizację, modernizację źródeł ciepła i rozwój OZE.

4.4. Doskonalenie gospodarki odpadami i ograniczanie presji zabudowy oraz ruchu turystycznego na środowisko.

Pierwszy cel operacyjny koncentruje się na zachowaniu zasobów przyrodniczych i krajobrazowych Gminy Pomiechówek, które stanowią podstawę jakości życia mieszkańców oraz atrakcyjności rekreacyjnej i turystycznej. Szczególne znaczenie będzie miała ochrona dolin Wkry i Narwi, terenów leśnych, siedlisk przyrodniczych oraz powiązań ekologicznych umożliwiających przemieszczanie się zwierząt. Działania powinny służyć utrzymaniu różnorodności biologicznej i ograniczaniu przekształceń prowadzących do fragmentacji cennych obszarów. Istotnym kierunkiem będzie uwzględnianie potrzeb ochrony przyrody w planowaniu przestrzennym i przygotowaniu inwestycji. Rozwój zabudowy, infrastruktury oraz funkcji turystycznych powinien respektować uwarunkowania środowiskowe, zachowywać ciągłość terenów zielonych i ograniczać ingerencję w najbardziej wrażliwe siedliska. Ważne będzie również zachowanie naturalnej roślinności nadrzecznej oraz przeciwdziałanie degradacji brzegów i terenów dolinnych.

Działania obejmować będą ochronę istniejącego drzewostanu, rozwój zieleni z wykorzystaniem gatunków dostosowanych do lokalnych warunków oraz wspieranie rozwiązań sprzyjających owadom zapylającym i innym organizmom. Współpraca z zarządcami lasów, organami ochrony przyrody i organizacjami społecznymi powinna służyć ochronie siedlisk, ograniczaniu zaśmiecania oraz rozpoznawaniu zagrożeń, w tym związanych z rozprzestrzenianiem się inwazyjnych gatunków obcych.

Uzupełnieniem będzie edukacja przyrodnicza mieszkańców i odwiedzających, prowadzona z wykorzystaniem istniejących tras, terenów rekreacyjnych i oferty placówek edukacyjnych. Realizacja celu powinna umożliwić zachowanie przyrodniczego charakteru Gminy Pomiechówek oraz rozwój wypoczynku i rekreacji w sposób zgodny z potrzebami ochrony środowiska.

Drugi cel operacyjny koncentruje się na ochronie wód powierzchniowych i podziemnych oraz zwiększaniu odporności Gminy Pomiechówek na suszę, intensywne opady i zagrożenia powodziowe. Szczególne znaczenie będzie miało ograniczanie dopływu zanieczyszczeń do Wkry, Narwi i pozostałych wód oraz zachowanie zdolności dolin rzecznych do naturalnego zatrzymywania wody. Działania powinny łączyć poprawę gospodarki wodno-ściekowej z ochroną ekosystemów wodnych i racjonalnym korzystaniem z zasobów. Ważnym kierunkiem będzie ograniczanie zanieczyszczeń pochodzących z nieprawidłowego odprowadzania ścieków, spływu powierzchniowego i niewłaściwego użytkowania terenów nadrzecznych. Rozbudowa kanalizacji i poprawa sprawności oczyszczania ścieków, przewidziane w obszarze infrastrukturalnym Strategii, powinny służyć osiąganiu efektów środowiskowych. Na obszarach rozproszonej zabudowy istotne będzie zapewnienie prawidłowego funkcjonowania rozwiązań indywidualnych oraz kontrola postępowania ze ściekami.

Przewiduje się rozwój retencji poprzez zatrzymywanie i wykorzystywanie wód opadowych w miejscu ich powstawania. Działania mogą obejmować ogrody deszczowe, zbiorniki gromadzące deszczówkę, nawierzchnie przepuszczalne oraz zwiększanie powierzchni biologicznie czynnych. Szczególne znaczenie będzie miało zachowanie terenów podmokłych, zadrzewień i naturalnych obniżeń terenu, które ograniczają szybki odpływ wody i wspierają odporność środowiska na suszę.

Na terenach zabudowanych należy usprawniać odprowadzanie i zagospodarowanie wód opadowych, z uwzględnieniem miejsc narażonych na okresowe podtopienia. Utrzymanie urządzeń odwadniających powinno być powiązane z rozwiązaniami retencyjnymi, tak aby ograniczać zagrożenia podczas intensywnych opadów bez nadmiernego osuszania terenu. Równolegle promowane będzie oszczędzanie wody, wykorzystywanie deszczówki oraz ograniczanie strat w systemie zaopatrzenia w wodę.

Ograniczanie ryzyka powodziowego wymaga uwzględniania zagrożeń w zagospodarowaniu przestrzennym, ochrony naturalnych obszarów retencji oraz współpracy z właściwymi zarządcami wód i służbami. Ważne będzie informowanie mieszkańców o zagrożeniach i zasadach postępowania. Realizacja celu powinna poprawić jakość wód, zwiększyć zdolność zatrzymywania wody oraz ograniczyć skutki suszy, podtopień i powodzi.

Trzeci cel operacyjny koncentruje się na poprawie jakości powietrza i efektywności energetycznej Gminy Pomiechówek. Podstawowym kierunkiem będzie ograniczanie emisji z indywidualnych źródeł ogrzewania poprzez wspieranie wymiany nieefektywnych urządzeń na rozwiązania o niższej emisji, dostosowane do potrzeb budynków. Działania powinny być łączone z poprawą izolacyjności obiektów, aby zmniejszać zapotrzebowanie na ciepło i koszty ogrzewania.

Przewiduje się termomodernizację budynków użyteczności publicznej i zasobów komunalnych, obejmującą m.in. ocieplenie przegród, wymianę stolarki, modernizację instalacji grzewczych i wentylacyjnych oraz wdrażanie systemów zarządzania energią. Ważne będzie monitorowanie zużycia energii i ocena efektów inwestycji. Uzupełnieniem będzie modernizacja oświetlenia i wyposażenia na rozwiązania energooszczędne.

Równolegle wspierany będzie rozwój odnawialnych źródeł energii w obiektach publicznych, gospodarstwach domowych i przedsiębiorstwach. Dobór instalacji fotowoltaicznych, pomp ciepła i innych rozwiązań powinien wynikać z warunków technicznych oraz rzeczywistego zapotrzebowania. Możliwość zastosowania magazynów energii należy rozpatrywać w powiązaniu z lokalną produkcją, zwiększaniem wykorzystania energii na miejscu i potrzebami ciągłości zasilania.

Rozwój OZE powinien uwzględniać możliwości sieci elektroenergetycznej oraz ochronę krajobrazu, przyrody i dziedzictwa kulturowego. Istotnym kierunkiem będzie również analiza możliwości współpracy mieszkańców, przedsiębiorców i samorządu w ramach lokalnych społeczności energetycznych, służących wspólnej produkcji i wykorzystaniu energii.

Działania inwestycyjne będą uzupełniane informowaniem o dostępnych formach wsparcia, edukacją dotyczącą oszczędzania energii oraz kontrolą przestrzegania wymagań dotyczących ogrzewania i stosowanych paliw. Realizacja celu powinna ograniczyć emisję zanieczyszczeń, zmniejszyć zużycie energii i koszty eksploatacyjne oraz poprawić warunki zdrowotne mieszkańców.

Czwarty cel operacyjny koncentruje się na ograniczaniu ilości wytwarzanych odpadów, poprawie ich selektywnej zbiórki i zagospodarowania oraz zmniejszaniu presji działalności człowieka na środowisko Gminy Pomiechówek. Działania powinny uwzględniać potrzeby mieszkańców, przedsiębiorców i użytkowników terenów rekreacyjnych, w tym sezonowy wzrost obciążenia miejsc związanych z wypoczynkiem nad Wkrą.

Istotnym kierunkiem będzie doskonalenie organizacji odbioru odpadów, zwiększanie dostępności selektywnego zbierania oraz poprawa jakości segregacji. Wspierane będą

zapobieganie powstawaniu odpadów, ponowne wykorzystanie przedmiotów i kompostowanie bioodpadów tam, gdzie pozwalają na to warunki. Ważne będzie również zapewnienie mieszkańcom możliwości prawidłowego przekazywania odpadów problemowych i niebezpiecznych oraz kontynuowanie usuwania wyrobów zawierających azbest.

Szczególne znaczenie będzie miało przeciwdziałanie zaśmiecaniu lasów, poboczy, terenów nadrzecznych i miejsc rekreacji. Przewiduje się likwidację nielegalnych miejsc deponowania odpadów, dostosowywanie rozmieszczenia pojemników i częstotliwości odbioru do natężenia użytkowania oraz współpracę z zarządcami terenów i podmiotami turystycznymi. Utrzymanie czystości powinno być powiązane z edukacją i skutecznym reagowaniem na zgłoszenia.

Ograniczanie presji turystycznej będzie obejmować porządkowanie miejsc obsługi spływów kajakowych, zapewnianie odpowiedniego zaplecza sanitarnego oraz kierowanie ruchu do terenów przygotowanych do jego przyjęcia. Ważne będzie ograniczanie niszczenia roślinności, degradacji brzegów, hałasu i nieuporządkowanego parkowania. Rozwój oferty wypoczynkowej powinien respektować wrażliwość przyrodniczą poszczególnych obszarów.

Równolegle należy ograniczać środowiskowe skutki rozwoju zabudowy poprzez ochronę powierzchni biologicznie czynnych, racjonalne gospodarowanie terenem oraz uwzględnianie możliwości obsługi wodno-ściekowej i odbioru odpadów. Działania te powinny być spójne z polityką przestrzenną gminy i zapobiegać nadmiernemu obciążaniu cennych przyrodniczo terenów.

Uzupełnieniem będą przedsięwzięcia edukacyjne skierowane do mieszkańców, przedsiębiorców i turystów, promujące ograniczanie odpadów oraz odpowiedzialne korzystanie z lasów i dolin rzecznych. Realizacja celu powinna poprawić czystość i jakość środowiska oraz umożliwić rozwój zabudowy i turystyki z zachowaniem walorów Gminy Pomiechówek.

Tabela 17. Kierunki działań w ramach celu operacyjnego 4.1. Ochrona różnorodności biologicznej, lasów, dolin rzecznych i walorów krajobrazowych gminy

Cel operacyjny	Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźniki oceny osiągnięcia rezultatów i oczekiwany trend	Realizacja lub nadzór nad procesem po stronie gminy
4.1. Ochrona różnorodności biologicznej, lasów, dolin rzecznych i walorów krajobrazowych gminy.	Ochrona siedlisk i powiązań ekologicznych w dolinach Wkry i Narwi oraz na terenach leśnych, poprzez współpracę z organami ochrony przyrody i zarządcami terenów.	Zachowanie różnorodności biologicznej i ciągłości ekosystemów.	Liczba wspólnych przedsięwzięć ochronnych – wzrost; powierzchnia siedlisk objętych działaniami – wzrost.	Urząd Gminy Pomiechówek; współpraca z organami ochrony przyrody i zarządcami lasów
	Uwzględnianie ochrony przyrody i krajobrazu w planowaniu zabudowy, infrastruktury i zagospodarowania rekreacyjnego, z ograniczaniem fragmentacji siedlisk.	Ograniczenie konfliktów inwestycyjnych i utraty wartości przyrodniczych.	Udział nowych i aktualizowanych dokumentów planistycznych uwzględniających aktualne uwarunkowania przyrodnicze – utrzymanie pełnego uwzględnienia.	Urząd Gminy Pomiechówek, jednostki odpowiedzialne za planowanie przestrzenne

Cel operacyjny	Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźniki oceny osiągnięcia rezultatów i oczekiwany trend	Realizacja lub nadzór nad procesem po stronie gminy
	Ochrona istniejących drzew i rozwój zieleni z wykorzystaniem gatunków rodzimych oraz rozwiązań sprzyjających zapylaczom.	Poprawa warunków siedliskowych i mikroklimatu; zwiększenie trwałości zieleni.	Powierzchnia zieleni objętej działaniami przyrodniczymi – wzrost; odsetek nowych nasadzeń zachowanych po okresie pielęgnacji – utrzymanie wysokiego poziomu.	Urząd Gminy Pomiechówek, administratorzy terenów i obiektów
	Rozpoznawanie i ograniczanie zagrożeń dla przyrody, w tym inwazyjnych gatunków obcych, we współpracy z właściwymi instytucjami.	Ograniczenie degradacji siedlisk i presji gatunków inwazyjnych.	Liczba rozpoznanych stanowisk objętych odpowiednimi działaniami – wzrost; powierzchnia skutecznie odtworzonych siedlisk – wzrost.	Urząd Gminy Pomiechówek; współpraca z organami ochrony przyrody i zarządcami terenów
	Rozwój edukacji przyrodniczej i odpowiedzialnego korzystania z lasów i dolin rzecznych, z wykorzystaniem tras edukacyjnych i oferty szkół.	Wzrost wiedzy o lokalnej przyrodzie i odpowiedzialności za jej ochronę.	Liczba przedsięwzięć edukacyjnych – wzrost; liczba uczestników – wzrost.	Urząd Gminy Pomiechówek, placówki oświatowe, instytucje kultury, partnerzy społeczni

Tabela 18. Kierunki działań w ramach celu operacyjnego 4.2. Poprawa jakości wód i gospodarowania zasobami wodnymi oraz rozwój retencji i ograniczanie ryzyka powodziowego

Cel operacyjny	Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźniki oceny osiągnięcia rezultatów i oczekiwany trend	Realizacja lub nadzór nad procesem po stronie gminy
4.2. Poprawa jakości wód i gospodarowania zasobami wodnymi oraz rozwój retencji i ograniczanie ryzyka powodziowego.	Ograniczanie dopływu nieoczyszczonych ścieków do wód poprzez rozwój gospodarki ściekowej oraz kontrolę zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni. Rozwój retencji przy obiektach publicznych i na terenach zabudowanych poprzez ogrody deszczowe, zbiorniki, nawierzchnie przepuszczalne i zagospodarowanie deszczówki.	Zmniejszenie presji na Wkrę, Narew i wody podziemne. Ograniczenie szybkiego spływu wód i skutków suszy oraz podtopień.	Odsetek nieruchomości objętych wymaganą kontrolą – wzrost; udział skontrolowanych nieruchomości z nieprawidłowościami – spadek. Pojemność nowych urządzeń retencyjnych – wzrost; powierzchnia terenów objętych rozwiązaniami retencyjnymi – wzrost.	Urząd Gminy Pomiechówek, PPW „Wkra” Urząd Gminy Pomiechówek, jednostki gminne, administratorzy terenów

Cel operacyjny	Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźniki oceny osiągnięcia rezultatów i oczekiwany trend	Realizacja lub nadzór nad procesem po stronie gminy
	Budowa i rozbudowa systemu kanalizacji deszczowej.	Poprawa odprowadzania wód opadowych.	Długość kanalizacji deszczowej - wzrost	Urząd Gminy Pomiechówek, jednostki gminne, administratorzy terenów
	Zachowanie naturalnej retencji w dolinach rzecznych, terenach podmokłych i obniżeniach terenu oraz przeciwdziałanie nadmiernemu uszczelnianiu powierzchni.	Zwiększenie zdolności środowiska do zatrzymywania wody.	Powierzchnia terenów objętych ochroną lub odtwarzaniem funkcji retencyjnych – wzrost; powierzchnia rozszczelniona w ramach inwestycji gminnych – wzrost.	Urząd Gminy Pomiechówek; współpraca z zarządcami wód i właścicielami gruntów
	Modernizacja odwodnienia i utrzymanie urządzeń wodnych w miejscach okresowych podtopień, z preferowaniem rozwiązań łączących odpływ z retencją, rewitalizacja zbiorników i stawów z terenu gminy.	Ograniczenie lokalnych podtopień przy zachowaniu zasobów wodnych.	Liczba miejsc problemowych objętych usprawnieniami – wzrost; liczba powtarzających się podtopień w tych miejscach – spadek.	Urząd Gminy Pomiechówek, zarządcy dróg; współpraca z właściwymi zarządcami urządzeń wodnych

Cel operacyjny	Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźniki oceny osiągnięcia rezultatów i oczekiwany trend	Realizacja lub nadzór nad procesem po stronie gminy
	Oszczędzanie wody, ograniczanie strat w sieci oraz promowanie wykorzystania wód opadowych w gospodarstwach domowych i obiektach gminnych.	Racjonalizacja zużycia wody i ograniczenie obciążenia ujęć.	Udział strat wody w bilansie sieci – spadek; liczba obiektów gminnych wykorzystujących deszczówkę – wzrost.	Urząd Gminy Pomiechówek, PPW „Wkra”, jednostki gminne
	Uwzględnianie ryzyka powodziowego w zagospodarowaniu przestrzennym oraz współpraca w zakresie ochrony i utrzymania infrastruktury przeciwpowodziowej.	Ograniczenie ekspozycji mieszkańców i infrastruktury na powódź.	Liczba zakończonych przedsięwzięć ograniczających ryzyko – wzrost; uwzględnienie aktualnych map zagrożenia w nowych dokumentach planistycznych – pełne.	Urząd Gminy Pomiechówek; współpraca z zarządcami wód i właściwymi służbami
	Edukacja i informowanie mieszkańców o oszczędzaniu wody, ochronie rzek oraz zasadach postępowania podczas suszy i zagrożenia powodziowego.	Poprawa przygotowania mieszkańców i ograniczenie niewłaściwych praktyk.	Liczba działań informacyjnych i edukacyjnych – wzrost; liczba odbiorców – wzrost.	Urząd Gminy Pomiechówek, placówki oświatowe, jednostki i partnerzy społeczni

Tabela 19. Kierunki działań w ramach celu operacyjnego 4.3. Ograniczanie emisji zanieczyszczeń i zużycia energii poprzez termomodernizację, modernizację źródeł ciepła i rozwój OZE

Cel operacyjny	Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźniki oceny osiągnięcia rezultatów i oczekiwany trend	Realizacja lub nadzór nad procesem po stronie gminy
4.3. Ograniczanie emisji zanieczyszczeń i zużycia energii poprzez termomodernizację, modernizację źródeł ciepła i rozwój OZE.	Wspieranie wymiany nieefektywnych źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych, połączonej z poprawą efektywności energetycznej i doradztwem dotyczącym finansowania.	Ograniczenie niskiej emisji i kosztów ogrzewania.	Liczba wymienionych źródeł w ramach wspieranych działań – wzrost; liczba odbiorców doradztwa – wzrost.	Urząd Gminy Pomiechówek; współpraca z mieszkańcami i instytucjami finansującymi
	Kompleksowa termomodernizacja budynków publicznych i komunalnych, modernizacja instalacji grzewczych i wentylacyjnych oraz sterowania.	Zmniejszenie zapotrzebowania na energię i emisji z obiektów gminnych.	Liczba zmodernizowanych budynków – wzrost; zużycie energii na m² w porównywalnych warunkach – spadek.	Urząd Gminy Pomiechówek, jednostki gminne i zarządcy budynków

Cel operacyjny	Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźniki oceny osiągnięcia rezultatów i oczekiwany trend	Realizacja lub nadzór nad procesem po stronie gminy
	Rozwój OZE w obiektach publicznych, w szczególności fotowoltaiki i pomp ciepła, z doborem rozwiązań do potrzeb i warunków technicznych.	Wzrost wykorzystania energii odnawialnej i ograniczenie zużycia paliw kopalnych.	Moc instalacji OZE w obiektach gminnych – wzrost; ilość wytwarzanej i wykorzystywanej energii odnawialnej – wzrost.	Urząd Gminy Pomiechówek, jednostki i spółki gminne
	Wspieranie OZE w gospodarstwach domowych i przedsiębiorstwach z poszanowaniem krajobrazu, przyrody i dziedzictwa oraz możliwości sieci.	Zwiększenie udziału czystej energii przy ograniczeniu konfliktów przestrzennych.	Liczba instalacji powstałych w ramach wspieranych inicjatyw – wzrost; liczba odbiorców doradztwa – wzrost.	Urząd Gminy Pomiechówek; współpraca z mieszkańcami, przedsiębiorcami i operatorem sieci
	Analiza i wdrażanie uzasadnionych systemów magazynowania energii oraz zarządzania zużyciem, powiązanych z lokalną produkcją OZE.	Zwiększenie wykorzystania energii na miejscu i elastyczności zasilania.	Pojemność magazynów w obiektach gminnych – wzrost; udział energii OZE zużytej na miejscu – wzrost.	Urząd Gminy Pomiechówek, jednostki gminne; współpraca z operatorem sieci

Cel operacyjny	Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźniki oceny osiągnięcia rezultatów i oczekiwany trend	Realizacja lub nadzór nad procesem po stronie gminy
	Utworzenie lokalnej społeczności energetycznej i współpracy samorządu, mieszkańców oraz przedsiębiorców.	Przygotowanie efektywnej współpracy w produkcji i wykorzystaniu energii.	Liczba zakończonych analiz i uzgodnień – wzrost; liczba partnerów uczestniczących w inicjatywie – wzrost.	Urząd Gminy Pomiechówek; współpraca z partnerami gospodarczymi i samorządowymi
	Monitorowanie zużycia energii w obiektach gminnych, modernizacja wyposażenia oraz edukacja i kontrola dotycząca ogrzewania i stosowanych paliw.	Poprawa gospodarowania energią i przestrzegania wymagań; ograniczenie emisji.	Udział obiektów gminnych z regularnym monitoringiem zużycia – wzrost; zużycie energii w porównywalnych warunkach – spadek; liczba działań edukacyjnych – wzrost.	Urząd Gminy Pomiechówek, zarządcy obiektów, upoważnieni pracownicy kontroli

Tabela 20. ***Kierunki działań w ramach celu operacyjnego 4.4. Doskonalenie gospodarki odpadami i ograniczanie presji zabudowy oraz ruchu turystycznego na środowisko***

Cel operacyjny	Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźniki oceny osiągnięcia rezultatów i oczekiwany trend	Realizacja lub nadzór nad procesem po stronie gminy
4.4. Doskonalenie gospodarki odpadami i ograniczanie presji zabudowy oraz ruchu turystycznego na środowisko.	Doskonalenie selektywnej zbiórki i odbioru odpadów oraz dostępności przekazywania odpadów problemowych i niebezpiecznych.	Poprawa jakości segregacji i prawidłowego zagospodarowania odpadów.	Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu – wzrost; udział nieprawidłowej segregacji w kontrolowanych przypadkach – spadek.	Urząd Gminy Pomiechówek, operatorzy systemu gospodarki odpadami
	Ograniczanie powstawania odpadów, wspieranie ponownego wykorzystania przedmiotów i kompostowania bioodpadów.	Zmniejszenie ilości odpadów wymagających odbioru; rozwój praktyk obiegu zamkniętego.	Masa odpadów zmieszanych na mieszkańca – spadek; liczba gospodarstw deklarujących kompostowanie – wzrost.	Urząd Gminy Pomiechówek, jednostki gminne i partnerzy społeczni

Cel operacyjny	Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźniki oceny osiągnięcia rezultatów i oczekiwany trend	Realizacja lub nadzór nad procesem po stronie gminy
	Likwidacja nielegalnych miejsc deponowania odpadów oraz utrzymanie czystości lasów, poboczy i terenów nadrzecznych.	Ograniczenie degradacji środowiska i poprawa czystości przestrzeni.	Liczba czynnych nielegalnych miejsc deponowania odpadów – spadek; odsetek potwierdzonych zgłoszeń zakończonych usunięciem odpadów – wzrost.	Urząd Gminy Pomiechówek; współpraca z zarządcami terenów
	Kontynuacja bezpiecznego usuwania wyrobów zawierających azbest oraz aktualizacja informacji o pozostałych zasobach.	Zmniejszenie zagrożeń zdrowotnych i środowiskowych.	Skumulowana masa usuniętych wyrobów – wzrost; masa wyrobów pozostałych do usunięcia – spadek.	Urząd Gminy Pomiechówek; współpraca z właścicielami nieruchomości i uprawnionymi wykonawcami

Cel operacyjny	Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźniki oceny osiągnięcia rezultatów i oczekiwany trend	Realizacja lub nadzór nad procesem po stronie gminy
	Dostosowanie pojemników, odbioru odpadów i zaplecza sanitarnego do sezonowego użytkowania terenów nad Wkrą oraz współpraca z operatorami spływów.	Ograniczenie zaśmiecania i obciążenia terenów rekreacyjnych.	Liczba punktów obsługi rekreacji z odpowiednim zapleczem – wzrost; liczba powtarzających się zgłoszeń zaśmiecania – spadek.	Urząd Gminy Pomiechówek, administratorzy terenów; współpraca z przedsiębiorcami turystycznymi
	Kierowanie ruchu turystycznego do miejsc przygotowanych do jego obsługi i ograniczanie niszczenia brzegów, roślinności, hałasu oraz nieuporządkowanego parkowania.	Zmniejszenie presji rekreacji na najwrażliwsze obszary i komfort mieszkańców.	Liczba wdrożonych rozwiązań porządkujących ruch – wzrost; liczba miejsc degradacji związanej z turystyką – spadek.	Urząd Gminy Pomiechówek; współpraca z zarządcami wód, terenów i branżą turystyczną

Cel operacyjny	Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty	Wskaźniki oceny osiągnięcia rezultatów i oczekiwany trend	Realizacja lub nadzór nad procesem po stronie gminy
	Ograniczanie presji zabudowy przez ochronę powierzchni biologicznie czynnych, racjonalne wykorzystanie terenu i dostosowanie inwestycji do możliwości obsługi środowiskowej.	Ograniczenie uszczelniania i przeciążania systemów wodno-ściekowych i odpadowych.	Udział nowych terenów rozwojowych z określoną obsługą środowiskową – wzrost; powierzchnia rozszczelniona w przedsięwzięciach gminnych – wzrost.	Urząd Gminy Pomiechówek, jednostki planowania przestrzennego i spółki gminne
	Systematyczna edukacja mieszkańców, przedsiębiorców i turystów dotycząca odpadów i odpowiedzialnego korzystania z zasobów środowiska.	Upowszechnienie zachowań ograniczających presję na przyrodę.	Liczba działań edukacyjnych – wzrost; liczba uczestników i partnerów – wzrost.	Urząd Gminy Pomiechówek, placówki oświatowe, instytucje kultury i organizacje społeczne

4.2.1. Oczekiwane rezultaty planowanych działań, w tym w wymiarze przestrzennym oraz wskaźniki ich osiągnięcia

Rozdział odnosi się do przepisu Art. 10e. 3. 3) oczekiwane rezultaty planowanych działań, w tym w wymiarze przestrzennym, oraz wskaźniki ich osiągnięcia zawartego w ustawie z dnia 8 marca 1990 r. (Dz.U. 2025 poz. 1153) o samorządzie gminnym.

Tabela 21. Oczekiwane rezultaty planowanych działań

Lp.	Cel strategiczny	Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa wskaźnika (2024)	Oczekiwany rezultat w 2032 roku	Źródło danych
1	Wysoka jakość życia mieszkańców dzięki dostępnym usługom publicznym, bezpieczeństwu oraz aktywnej i zintegrowanej społeczności	Odsetek dzieci objętych opieką w żłobkach		wzrost	BDL GUS
		Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym		wzrost	BDL GUS
		Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej		Spadek	GOPS
		Współczynnik skolaryzacji brutto		wzrost	BDL GUS
		Uczniowie przypadający na 1 komputer z dostępem do Internetu przeznaczony do użytku uczniów		Brak zmian	BDL GUS
		Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 10 tys. mieszkańców		wzrost	BDL GUS

Lp.	Cel strategiczny	Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa wskaźnika (2024)	Oczekiwany rezultat w 2032 roku	Źródło danych
2	Zróżnicowana i konkurencyjna gospodarka wykorzystująca przedsiębiorczość mieszkańców, tereny inwestycyjne, potencjał turystyczny oraz położenie w sąsiedztwie Warszawy i lotniska Warszawa–Modlin	Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 10 tys. mieszkańców		wzrost	BDL GUS
		Liczba podmiotów zarejestrowanych w REGON w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców		wzrost	BDL GUS
		Liczba gospodarstw rolnych utrzymujących się z działalności rolniczej		wzrost	BDL GUS
3	Spójna i dobrze skomunikowana przestrzeń gminy, zapewniająca dostęp do infrastruktury technicznej i cyfrowej oraz harmonijny rozwój zabudowy	Drogi dla rowerów na 100 km^2		wzrost	BDL GUS
		Odsetek energooszczędnych punktów oświetleniowych w ogóle punktów na terenie gminy		wzrost	Gmina
		Wartość wsparcia przekazanego jednostkom OSP		wzrost	Gmina

Lp.	Cel strategiczny	Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa wskaźnika (2024)	Oczekiwany rezultat w 2032 roku	Źródło danych
4	Zachowanie walorów przyrodniczych dolin Wkry i Narwi oraz poprawa jakości środowiska i odporności gminy na zmiany klimatu	Udział odpadów zbieranych selektywnie w ogólnej masie odpadów komunalnych		wzrost	BDL GUS
		Poziom lesistości		wzrost	BDL GUS
		Liczba awarii sieci wodociągowej i kanalizacyjnej		spadek	BDL GUS

OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI

5. OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI

Rozdział odnosi się do przepisu wskazującego, że strategia rozwoju gminy określa w szczególności „obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa, o której mowa w art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz.U. 2025 poz. 581), wraz z zakresem planowanych działań (Art. 10e. 3. 6) ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. 2025 poz. 1153).

Zgodnie z definicją zawartą w ustawie o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, obszar strategicznej interwencji to obszar będący przedmiotem koncentracji działań polityki rozwoju ukierunkowanej terytorialnie. Podejmowanie przytoczonej strategicznej interwencji wiąże się z jednej strony z wyrównywaniem szans obszarów zmarginalizowanych w celu równoważenia poziomu życia mieszkańców i zapewnienia spójności w gospodarce, a z drugiej strony ze wspieraniem rozwiniętych już obszarów tak, aby były bardziej konkurencyjne i efektywne, co oznacza, że de facto jest to urzeczywistnienie rozwoju zrównoważonego terytorialnie.

Nowe podejście do polityki regionalnej zakłada odejście od wspierania całego kraju czy regionów w jednolity sposób na rzecz większego różnicowania interwencji w zależności od problemów i potencjałów poszczególnych obszarów.

Osi regionalne

W Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego 2030+ zidentyfikowano obszary strategicznej interwencji (OSI), na podstawie definicji określonej w ustawie o zasadach prowadzenia polityki rozwoju – jako obszary o zidentyfikowanych lub potencjalnych powiązaniach funkcjonalnych lub o szczególnych warunkach społecznych, gospodarczych lub przestrzennych, decydujących o występowaniu barier rozwoju lub trwałych, możliwych do aktywowania, potencjałów rozwojowych, do których jest kierowana interwencja publiczna.

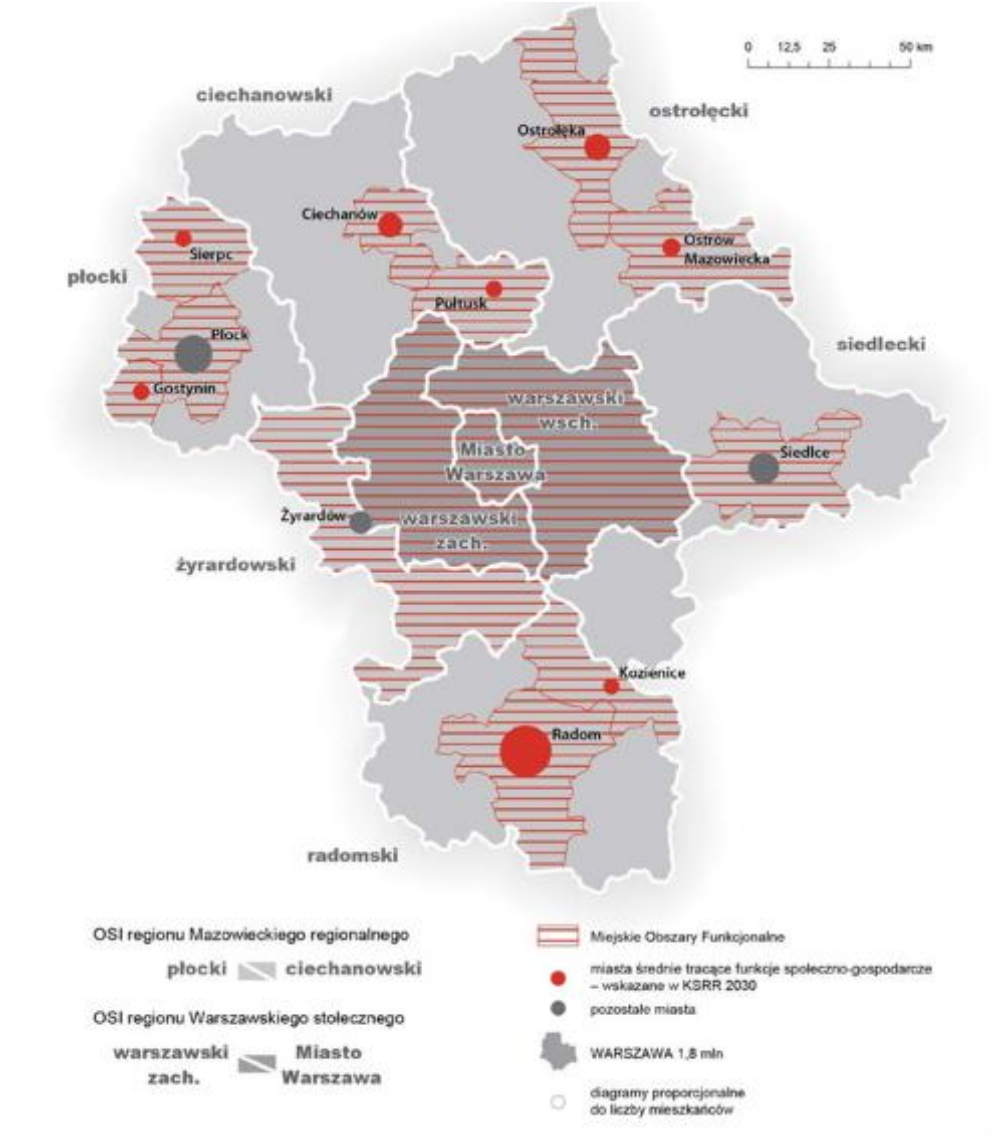
W związku z powyższym, w województwie mazowieckim na poziomie regionalnym zostały wyznaczone dwa typy OSI:

-problemowe – podregiony NUTS 3:

- w regionie Mazowieckim regionalnym: ciechanowski, ostrołęcki, płocki, radomski, siedlecki, żyrardowski,
- w regionie Warszawskim stołecznym: warszawski zachodni, warszawski wschodni i miasto Warszawa,

- bieguny wzrostu – miejskie obszary funkcjonalne:

- miejski obszar funkcjonalny Warszawy (region Warszawski stołeczny) jako istniejący biegun wzrostu,
- miejskie obszary funkcjonalne miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze oraz Płocka, Siedlec i Żyrardowa jako potencjalnych biegunów wzrostu.

Rysunek 1. Obszary strategicznej interwencji województwa mazowieckiego

Gmina Pomiechówek znajduje się w zasięgu dwóch regionalnych obszarów strategicznej interwencji wskazanych w Strategii rozwoju województwa mazowieckiego 2030+ „Innowacyjne Mazowsze": **warszawsko-zachodniego obszaru strategicznej interwencji oraz Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Warszawy, stanowiącego istniejący biegun wzrostu**.

Dla warszawsko-zachodniego OSI wyznaczono dwa zasadnicze kierunki interwencji:

- Wspieranie trwałego i zrównoważonego rozwoju, obejmujące ochronę zasobów przyrodniczych i terenów rolnych przed presją antropogeniczną, koordynację oferty inwestycyjnej, rozwój strefy okołolotniskowej Warszawa–Modlin wraz z bezpośrednim połączeniem kolejowym oraz wdrażanie rozwiązań technologicznych przyjaznych środowisku w przedsiębiorstwach.
- Poprawę dostępności infrastruktury komunalnej i usług społecznych, obejmującą rozbudowę i modernizację infrastruktury, zwiększenie dostępności edukacji, ochrony zdrowia i opieki senioralnej, modernizację gospodarki odpadami zgodnie z zasadami gospodarki o obiegu zamkniętym oraz zwiększenie udziału energii odnawialnej.

Dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Warszawy wskazano wzmacnianie współpracy ponadlokalnej, ukierunkowanej na poprawę ładu przestrzennego, rozwój transportu zbiorowego, pieszego i rowerowego, poprawę jakości powietrza oraz zwiększenie dostępności i efektywności usług publicznych. Istotne jest również budowanie konkurencyjności poprzez innowacje, cyfryzację, przemysł przyszłości i rozwój wykwalifikowanych kadr.

W odniesieniu do Gminy Pomiechówek powyższe kierunki uzasadniają prowadzenie skoordynowanej polityki przestrzennej, łączącej rozwój zabudowy mieszkaniowej i działalności gospodarczej z ochroną dolin Wkry i Narwi, lasów oraz terenów rolnych. Rozwój nowych funkcji powinien uwzględniać możliwości obsługi komunikacyjnej, dostępność infrastruktury technicznej i społecznej oraz ograniczanie konfliktów przestrzennych.

6. MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO – PRZESTRZENNEJ GMINY

6. MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO – PRZESTRZENNEJ GMINY

Rozdział odnosi się do przepisu wskazującego, że strategia rozwoju gminy określa w szczególności „model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy (Art. 10e. 3. 4) zawartego w ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. 2025 poz. 1153).

6.1. Struktura sieci osadniczej wraz z rolą i hierarchią jednostek osadniczych

Gmina Pomiechówek to gmina wiejska o obszarze 102,70 km^2, położona w północnej części Mazowsza, w powiecie nowodworskim, w odległości 42 km od Warszawy.

Graniczy z gminami: Serock – od wschodu, Wieliszew – od południa, Zakroczym – od zachodu, Nasielsk od strony północnej oraz Nowy Dwór Mazowiecki – od strony południowo – zachodniej.

Administracyjnie gmina została podzielona na 26 sołectwa: Błędowo, Błędówko, Brody, Cegielnia – Kosewo, Czarnowo, Goławice Pierwsze, Goławice Drugie, Kikoły, Kosewko, Kosewo, Nowy Modlin, Nowe Orzechowo, Stare Orzechowo, Pomocnia, Pomiechówek, Pomiechowo, Bronisławka, Stanisławowo, Szczypiorno, Śniadówko, Wola Błędowska, Wólka Kikolska, Wójtostwo, Falbogi Borowe, Wymysły i Zapiecki.

Sieć osadnicza gminy Pomiechówek opiera się na dominującym zespole centralnym, uzupełnianym przez miejscowości mieszkaniowe, rekreacyjne i rolnicze.

Tabela 22. Struktura sieci osadniczej w gminie Pomiechówek

Rola	Miejscowości	Znaczenie
Główny ośrodek gminny	Pomiechówek, Brody-Parcele i Brody	Centrum obsługi gminy, łączące funkcję mieszkaniową Pomiechówka z funkcjami usługowymi i administracyjnymi Brodów i Brodów-Parcel.

Rola	Miejscowości	Znaczenie
Miejscowości uzupełniające główny ośrodek	Pomiechowo, Bronisławka	Miejscowości o charakterze mieszkaniowym, stanowiące uzupełnienie centralnej części układu osadniczego.
Większe miejscowości wspierające układ osadniczy	Nowy Modlin, Stanisławowo	Rozwój funkcji mieszkalnej
Miejscowości o funkcjach rekreacyjnych i mieszkaniowych	Błędowo, Goławice Pierwsze, Goławice Drugie, Kosewko, Śniadówko, Czarnowo, Kikoły, Nowe Orzechowo	Charakter rekreacyjno-rolniczy lub rekreacyjno-mieszkaniowy. Miejscowości uzupełniają strukturę gminy funkcjami wypoczynkowymi, mieszkaniowymi i rolniczymi.
Pozostałe miejscowości podstawowej sieci wiejskiej	Błędówko, Cegielnia-Kosewo, Falbogi Borowe, Kosewo, Stare Orzechowo, Pomocnia, Szczypiorno, Wola Błędowska, Wójtostwo, Wólka Kikolska, Wymysły, Zapiecki	Przeważają funkcje rolnicze, a w Cegielni-Kosewie – mieszkaniowo-rolnicze. Funkcje mogą być uzupełniane zgodnie z późniejszymi kierunkami zagospodarowania.

Kierunkiem rozwoju powinno być wzmacnianie dostępności usług w centrum gminy oraz powiązań komunikacyjnych z pozostałymi miejscowościami. Istotne jest również skupianie nowej zabudowy w istniejących strukturach osadniczych, poprawa dostępu do infrastruktury i obiektów użyteczności publicznej oraz ograniczanie rozproszonej urbanizacji.

6.2. System powiązań przyrodniczych

Krajobraz

Krajobraz stanowi istotny element tożsamości gminy Pomiechówek oraz jej atrakcyjności mieszkaniowej, turystycznej i rekreacyjnej. Jego charakter kształtują zarówno uwarunkowania przyrodnicze, jak i sposób użytkowania gruntów, rozmieszczenie zabudowy oraz historyczny rozwój miejscowości. Zachowanie wartości krajobrazowych powinno towarzyszyć rozwojowi społeczno-gospodarczemu gminy i stanowić jeden z czynników uwzględnianych przy planowaniu nowych inwestycji.

Audyt krajobrazowy województwa mazowieckiego został przyjęty uchwałą nr 48/24 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 26 marca 2024 r. Dokument identyfikuje krajobrazy występujące w województwie, określa ich cechy i wartości oraz wskazuje krajobrazy priorytetowe, dla których sformułowano rekomendacje i wnioski dotyczące kształtowania i ochrony. mbpr.pl

Zgodnie ze szczegółową dokumentacją audytu na terenie gminy Pomiechówek występują części dwóch krajobrazów priorytetowych:

- 14-318.64-067 — krajobraz wiejski, podtyp 6g, z przewagą terenów zabudowanych o charakterze wiejskim;
- 14-318.73-099 — krajobraz wiejski, podtyp 6c, z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących małe pola.

Oba krajobrazy obejmują również części gminy Serock. Ich występowanie wskazuje na szczególną wartość tradycyjnego krajobrazu wiejskiego, związanego zarówno z zabudową miejscowości, jak i strukturą użytkowania przestrzeni rolniczej.

Powietrze

Oceny jakości powietrza wykonywane są w odniesieniu do obszaru strefy. Zgodnie z art. 87 ustawy – Prawo ochrony środowiska obecnie dla wszystkich zanieczyszczeń uwzględnianych w ocenach jakości powietrza strefę stanowią:

- aglomeracja o liczbie mieszkańców powyżej 250 tysięcy,
- miasto (nie będące aglomeracją) o liczbie mieszkańców powyżej 100 tysięcy,
- pozostały obszar województwa, nie wchodzący w skład aglomeracji i miast powyżej 100 tys. mieszkańców.

Zgodnie z ww. przepisami, na terenie województwa mazowieckiego wydzielono 4 strefy oceny jakości powietrza. Gminę Pomiechówek zakwalifikowano do strefy mazowieckiej.

Tabela 23. Charakterystyka strefy oceny jakości powietrza – strefa mazowiecka

Kod strefy	Nazwa strefy	Typ strefy	Klasyfikacja wg kryteriów dot. ochrony zdrowia [tak/nie]	Klasyfikacja wg kryteriów dot. ochrony roślin [tak/nie]
PL1404	strefa mazowiecka	reszta województwa	Tak	Tak

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w Województwie Mazowieckim. Raport wojewódzki za rok 2025.

Wyniki klasyfikacji jakości powietrza wynikające z *Rocznej oceny jakości powietrza w Województwie Mazowieckim. Raport wojewódzki za rok 2025* z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzkiego dla strefy mazowieckiej przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 24. Wynikowe klasy dla strefy mazowieckiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za 2025 r. dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia

Nazwa strefy	Symbol klasy wynikowej											
Strefa mazowiecka	SO_2	NO_2	PM10	Pb	C_6H_6	CO	O_3	As	Cd	Ni	B(a)P	PM2.5
	A	A	A	A	A	A	A[1]	A	A	A	C	A1[2]

1) Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefy uzyskały klasę D2,

2) Dla pyłu zawieszonego PM2,5 – poziom dopuszczalny I faza, strefa uzyskała klasę A

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w Województwie Mazowieckim. Raport wojewódzki za rok 2025.

Bezpośrednio na terenie gminy Pomiechówek w 2025 roku nie odnotowano przekroczeń niebezpiecznych substancji.

Obszary prawnie chronione

Gmina Pomiechówek posiada atrakcyjne walory krajobrazowe oraz wysoki stopień bioróżnorodności, które wynikają z występowania na jej obszarze dużej powierzchni lasów, łąk, licznych obszarów chronionych, dolin rzek Narwi i Wkry, oraz jeziora Pomocnia. Na wysoką jakość środowiska naturalnego wpływa również brak uciążliwego przemysłu i oddalenie od dużych ośrodków miejskich.

Zgodnie z danymi Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody na obszarze gminy Pomiechówek znajdują się następujące formy ochrony przyrody:

- Rezerwat leśny „Pomiechówek”,
- Rezerwat krajobrazowy „Dolina Wkry”,
- Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu,
- Natura 2000 – obszary siedliskowe: „Dolina Wkry” (PLH140005),
- Natura 2000 – obszary siedliskowe: „Forty Modlińskie” (PLH140020),
- Natura 2000 – obszary siedliskowe: „Świetliste dąbrowy i grądy w Jabłonnie” (PLH140045),
- pomniki przyrody.

Rezerwat przyrody „Pomiechówek” – obszar o powierzchni 18,86 ha. Został uznany za rezerwat zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 3 grudnia 1981 r. w sprawie uznania za rezerwaty przyrody (M.P. z 1981 r. Nr 29, poz. 271). Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie fragmentu lasu grądowego z licznymi drzewami pomnikowymi oraz bogatą fauną.

Rezerwat przyrody „Dolina Wkry” – obszar o powierzchni 24,37 ha zlokalizowany w: obręb Goławice II, dz. ew. nr 140; 149; 150, obręb Szczypiorno, dz. ew. nr 241/1; 242/1. Został uznany za rezerwat zarządzeniem Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych z dnia 8 lipca 1991 r. w sprawie uznania za rezerwaty przyrody (M.P. z 1991 r. Nr 25, poz. 172). Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie krajobrazu przełomowego odcinka rzeki Wkry oraz pozostałości lasów łęgowych.

Na terenie gminy Pomiechówek znajduje się Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu, obejmujący tereny o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych, istotne dla zachowania różnorodności biologicznej, ciągłości korytarzy ekologicznych oraz rozwoju turystyki i wypoczynku. W gminie jego znaczenie wiąże się przede wszystkim z dolinami Wkry i Narwi oraz kompleksami leśnymi, które tworzą powiązany układ terenów przyrodniczych. Lasy Państwowe Powierzchnia tego obszaru w granicach gminy Pomiechówek wynosi około 8 440 ha, czyli 84,4 km². W odniesieniu do powierzchni gminy wynoszącej około 102,7 km² stanowi to około 82,2% jej terytorium. Ochrona krajobrazowa obejmuje zatem zdecydowaną większość gminy, podkreślając jej przyrodniczy i rekreacyjny charakter. W gminie Pomiechówek poza obszarem chronionego krajobrazu znajdują się tylko grunty w sołectwach Wymysły, Cegielnia-Kosewo, Kosewo, Nowy Modlin, Wójtostwo, Zapiecki i zachodnia część Woli Błędowskiej.

Na terenie gminy Pomiechówek występują trzy obszary Natura 2000: Dolina Wkry PLH140005, Forty Modlińskie PLH140020 oraz Świetliste dąbrowy i grądy w Jabłonnie PLH140045. Ich obecność podkreśla znaczenie gminy dla zachowania cennych siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt.

Dolina Wkry PLH140005 zajmuje około 24,70 ha i znajduje się w całości w granicach gminy Pomiechówek. Obejmuje fragment doliny rzecznej wraz z otaczającymi terenami leśnymi, stanowiąc ważny element lokalnego systemu przyrodniczego. www.pomiechowek.pl

Świetliste dąbrowy i grądy w Jabłonnie PLH140045 są największym powierzchniowo obszarem Natura 2000 występującym w gminie. Według pomocniczego zestawienia danych przestrzennych jego część położona w granicach gminy obejmuje około 949 ha, czyli około 9,2% jej powierzchni. Wartości tej nie należy utożsamiać z powierzchnią całego obszaru, wynoszącą 1 816,03 ha, który rozciąga się również na terenie innych gmin. Obszar służy ochronie siedlisk leśnych, w szczególności grądów i ciepłolubnych dąbrów.

Forty Modlińskie PLH140020 obejmują rozproszone enklawy związane z obiektami fortyfikacyjnymi, stanowiącymi schronienia nietoperzy. W gminie Pomiechówek znajduje się jedynie część tego obszaru.

Ponadto na terenie gminy zlokalizowanych jest 14 pomników przyrody.

O wysokiej wartości środowiska przyrodniczego w strefie chronionego krajobrazu decydują dwie łączące się struktury przyrodnicze, a mianowicie dolina dolnej Narwi i dolina dolnej Wkry oraz rola, jaką obie spełniają w sieci ekologicznej ECONET:

- dolina Narwi łączy 6 węzłowych obszarów o znaczeniu międzynarodowym. Należą do nich: Obszar Puszczy Kampinoskiej, Obszar Doliny Środkowej Wisły, Obszar Doliny Dolnego Bugu, Obszar Doliny Górnej Narwi, Obszar Biebrzański, Obszar Puszczy Kurpiowskiej,
- dolina dolnej Narwi (od Zalewu Zegrzyńskiego do ujścia), stanowi północno-wschodnią odnogę obszaru węzłowego "Puszcza Kampinoska" o randze międzynarodowej; na szczególną uwagę zasługuje fakt, że na terenie gminy znajdują się tzw. ostoje przyrodnicze (CORINE) o znaczeniu europejskim i obszar tzw. biocentrum także o znaczeniu europejskim,
- dolina dolnej Narwi stanowi połączenie krzyżujących się ciągów ekologicznych o randze europejskiej:
  - o przebiegu równoleżnikowym łączący dolinę Bugu od wschodu z doliną środkowej Wisły od zachodu,

- o przebiegu południkowym łączący dolinę Wisły od południa z doliną Narwi od północnego-wschodu oraz z doliną Wkry od północnego-zachodu.

Lesistość

Powierzchnia lasów i gruntów leśnych wg danych GUS na koniec 2025 r. wynosiła 3 164,07 ha. Lesistość (wskaźnik pokrycia lasem określonej powierzchni) obszaru gminy wyniosła 30,8%, co jest wartością wyższą od średniej wartości dla kraju (30%).

Tabela 25. Grunty leśne na terenie gminy Pomiechówek w latach 2020-2025 [ha]

Rok	2020	2021	2022	2023	2024	2025
grunty leśne publiczne ogółem	2 968,60	2 968,61	2 968,60	2 968,91	2 968,25	2 968,07
grunty leśne prywatne	197,00	196,00	194,00	194,00	196,00	196,00
ogółem	3 165,60	3 164,61	3 162,60	3 162,91	3 164,25	3 164,07

Lasy stanowią istotny element struktury przyrodniczej i krajobrazu gminy Pomiechówek. Tworzą rozległy kompleks rozciągający się w poprzek jej obszaru, pozostający w zasięgu leśnictw Szczypiorno, Pomiechówek i Kolonia, należących do Nadleśnictwa Jabłonna. Ważna część terenów leśnych znajduje się w północno-wschodniej części gminy, na północny wschód od miejscowości Czarnowo. Fragment tego kompleksu objęty jest obszarem Natura 2000 „Świetliste dąbrowy i grądy w Jabłonnie”.

Zróżnicowane zbiorowiska leśne występują również w dolinie Wkry. W granicach rezerwatu „Dolina Wkry” na lewym brzegu rzeki znajdują się lasy łęgowe, związane z terenami okresowo zalewanymi, natomiast na wysokiej skarpie prawego brzegu występują zbiorowiska grądowe. Cenne fragmenty lasu grądowego chronione są także w rezerwacie „Pomiechówek”.

Dominującymi siedliskami leśnymi w gminie są las mieszany świeży i las świeży, z istotnym udziałem sosny i dębu w drzewostanach. Tereny leśne stanowią ważne zaplecze rekreacyjne gminy, umożliwiające spacery, turystykę i aktywny wypoczynek.

Wody

Obszar gminy Pomiechówek w 70% położony jest w zlewni rzeki Wkry (prawym dopływie Narwi), pozostałe 30% powierzchni położone jest bezpośrednio w zlewni Narwi.

Na terenie gminy Pomiechówek obowiązuje „Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły". Stanowi on załącznik do Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. z 2023 r. poz. 300), które weszło w życie 17 lutego 2023 r. Dokument obejmuje okres planistyczny 2022–2027. eli.gov.pl Jest to dokument planistyczny, który m.in. charakteryzuje wody powierzchniowe i podziemne, określa cele środowiskowe dla jednolitych części wód i obszarów chronionych oraz wskazuje działania służące osiągnięciu lub utrzymaniu dobrego stanu wód. Stanowi podstawę podejmowania decyzji kształtujących stan zasobów wodnych oraz zasady gospodarowania wodami.

W granicach administracyjnych gminy Pomiechówek występują Główne Zbiorniki Wód Podziemnych (GZWP): GZWP 215 – Subniecka warszawska oraz GZWP 222 – Dolina środkowej Wisły (Warszawa–Puławy).

Na terenie objętym opracowaniem zlokalizowane są 2 jednolite części wód powierzchniowych (JCWP). Stan jednolitych części wód powierzchniowych wykazuje niekorzystne parametry – JCWP oceniono jako zły. Ponadto są zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych. Oznacza to tym samym konieczność podjęcia działań systemowych, skoncentrowanych na poprawie jakości zasobów wodnych, a nie jedynie doraźnej interwencji.

II aktualizacja Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły zobowiązuje samorząd gminny, a także podmioty nadzorujące obszar dorzecza i właścicieli urządzeń wodnych do realizacji zadań ochronnych i naprawczych stanu wód.

Tabela 26. Ocena jednolitych części wód powierzchniowych na terenie Gminy Pomiechówek

Lp.	Kod i nazwa JCWP	Ocena stanu JCWP	Przypisane cele środowiskowe
1	Narew od jez. Zegrzyńskiego do ujścia RW200012269	zły	umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [IFPL, MMI]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Narew w obrębie JCWP (dla jesiotra); zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Narew w obrębie JCWP (dla węgorza europejskiego) dobry stan chemiczny
2	Wkra od Sony do ujścia RW200016268999	zły	umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [fosforany, przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C, IFPL, MIR, EFI+PL/ IBI_PL]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Wkra w obrębie JCWP (dla certy) dobry stan chemiczny

Ponadto, Gmina Pomiechówek znajduje się w obrębie 2 jednolitych części wód podziemnych (JCWPd).

Tabela 27. Ocena jednolitych części wód podziemnych na terenie Gminy Pomiechówek

Lp.	Kod JCWPd	Ocena stanu JCWPd	Przypisane cele środowiskowe
1	54	dobry	dobry stan chemiczny dobry stan ilościowy
2	49	dobry	dobry stan chemiczny dobry stan ilościowy

Zagrożenie powodziowe

Na terenie gminy Pomiechówek występują obszary zagrożenia powodziowego związane z dolinami Wkry i Narwi. Obejmują one obszary szczególnego zagrożenia powodzią, na których roczne prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10% (umownie raz na 10 lat) oraz średnie i wynosi 1% (umownie raz na 100 lat). W granicach gminy występują również obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2% (umownie raz na 500 lat).

Oprócz wezbrań rzecznych istotne znaczenie mają zatory lodowe, które mogą powodować lokalne spiętrzenia wody i zalewanie terenów nadrzecznych.

6.3. Główne korytarze i elementy sieci transportowych, w tym pieszych i rowerowych

Układ drogowy gminy Pomiechówek tworzą drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne. Główną osią komunikacji drogowej jest droga krajowa nr 62, zapewniająca połączenia w kierunku Nowego Dworu Mazowieckiego i Serocka. Jej długość na terenie gminy wynosi 14,29 km. Przez wschodni kraniec gminy przebiega również krótki odcinek drogi wojewódzkiej nr 632, o długości około 0,34 km. Istotną rolę w powiązaniach między miejscowościami oraz z sąsiednimi gminami pełnią drogi powiatowe nr:

- 1802W, łączącą DK61 przez Zegrze, Dębe i Orzechowo z DK62,
- 2409W relacji Pomiechówek–Nasielsk,
- 2410W relacji Śniadówko–Goławice–Pomiechówek,

- 2411W prowadzącą od DW571 przez Borkowo, Błędowo i Szczypiorno do Pomiechówka,
- 2413W relacji Wojszczyce–Janowo–Nowy Modlin,
- 2414W relacji Swobodnia–Falbogi Borowe–Błędowo.

Łączna długość odcinków dróg powiatowych na terenie gminy wynosi 37,165 km. Uzupełnienie układu komunikacyjnego stanowią drogi gminne, zapewniające obsługę lokalnego ruchu oraz dojazd do zabudowy mieszkaniowej, terenów rolnych, przedsiębiorstw i obiektów użyteczności publicznej. Długość dróg gminnych publicznych na koniec roku 2025 wynosiła 127,39 km.

Infrastruktura drogowa gminy Pomiechówek charakteryzuje się zróżnicowaniem nawierzchni. Dominują drogi bitumiczne, stanowiące około 55,3% długości dróg gminnych publicznych. Jednocześnie istotny udział mają drogi gruntowe — 33,71 km, czyli około 26,5% sieci.

Przez teren gminy Pomiechówek przebiega linia kolejowa nr 9 Warszawa Wschodnia–Gdańsk Główny, stanowiąca część międzynarodowego ciągu kolejowego E65. Jest ona ważnym elementem układu komunikacyjnego gminy, zapewniającym powiązania z aglomeracją warszawską oraz północną częścią województwa mazowieckiego. Obsługę mieszkańców zapewnia przystanek kolejowy Pomiechówek, na którym zatrzymują się pociągi Kolei Mazowieckich kursujące na trasie Warszawa–Działdowo. Połączenia umożliwiają dojazdy m.in. do Warszawy, Nowego Dworu Mazowieckiego, Legionowa, Nasielska i Ciechanowa.

6.4. Główne elementy infrastruktury technicznej i społecznej

Na terenie gminy Pomiechówek, ze względu na przewagę zabudowy jednorodzinnej i rozproszonej zagrodowej, nie funkcjonuje centralny system ciepłowniczy i nie działają przedsiębiorstwa ciepłownicze. Ciepło odbiorcom dostarczane jest za pomocą indywidualnych kotłowni i systemów grzewczych, które zaspokajają potrzeby budynków mieszkalnych, obiektów użyteczności publicznej oraz podmiotów gospodarczych. Na potrzeby cieplne budynków, w indywidualnych kotłowniach najczęściej spalany jest węgiel, gaz ziemny, drewno oraz pelet. W mniejszym stopniu na cele grzewcze wykorzystywany jest olej opałowy oraz odnawialne źródła energii (kolektory słoneczne i pompy ciepła).

Gaz ziemny na teren gminy Pomiechówek doprowadzony jest z gazociągu wysokiego ciśnienia poprzez stację gazową I stopnia „Dębe” położoną poza terenem gminy, przy jej południowo wschodnim krańcu. Gaz dostarczany jest do odbiorców poprzez sieci gazowe średniego ciśnienia. Do sieci gazowej podłączone są miejscowości Brody, Czarnowo, Kikoły, Nowe Orzechowo, Pomiechowo, Pomiechówek, Stare Orzechowo, Wójtostwo. Stopień gazyfikacji gminy określono na poziomie 29,52%.

Obszar gminy Pomiechówek zaopatrywany jest w energię elektryczną z napowietrznych linii elektroenergetycznych wysokiego napięcia 110 kV oraz stacji rozdzielczej (GPZ) w Brodach wyposażonej w dwa transformatory o mocy 16 MVA każdy. Do poszczególnych odbiorców energia elektryczna jest dostarczana przez sieć elektroenergetyczną linii 15 kV oraz 136 stacji transformatorowych 15/0,4 kV

Za zbiorowe zaopatrzenie w wodę oraz odprowadzanie i oczyszczanie ścieków na terenie gminy Pomiechówek odpowiada Pomiechowskie Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „WKRA" Sp. z o.o., którego jedynym udziałowcem jest gmina.

Zaopatrzenie gminy Pomiechówek w wodę zapewnia siedem gminnych ujęć wód podziemnych zarządzanych przez Pomiechowskie Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „WKRA" Sp. z o.o.:

- Goławice Pierwsze – ujęcie zlokalizowane na terenie szkoły podstawowej, wyposażone w falownik oraz dwa zbiorniki hydroforowe o pojemności 2,5 m³ każdy.
- Kosewo – ujęcie z budynkiem hydroforni o powierzchni około 300 m².
- Stanisławowo – ujęcie obejmuje dwie studnie wzajemnie na siebie oddziałujące oraz cztery zbiorniki hydroforowe o pojemności 2,5 m³.
- Czarnowo-Brody – ujęcie obejmuje trzy studnie o wskazanej w sprawozdaniu wydajności 100 m³/h każda. W 2025 r. eksploatowano dwie studnie, które nie oddziałują na siebie.
- Orzechowo – ujęcie składa się z dwóch studni oddalonych od siebie o około 10 m, wzajemnie na siebie oddziałujących.
- Czarnowo – ujęcie obejmuje dwie studnie oddalone od siebie o około 10 m oraz budynek techniczny o powierzchni około 100 m².
- Wólka Kikolska – najmniejsza stacja wodociągowa na terenie gminy, zlokalizowana na ogrodzonej działce z budynkiem technicznym.

System kanalizacyjny obejmuje przepompownie zlokalizowane m.in. przy ulicach Warszawskiej, Ludowej, Kościelnej, Bałtyckiej i Harcerskiej oraz w Nowym Modlinie.

Ścieki odprowadzane siecią kanalizacyjną trafiają do gminnej oczyszczalni „Mewa", której przepustowość wynosi 1 060 m³ na dobę. Obiekt przyjmuje również ścieki dowożone wozami asenizacyjnymi i jest obsługiwany całodobowo.

Na terenie gminy Pomiechówek funkcjonuje infrastruktura przeznaczona do ruchu rowerowego, zlokalizowana wzdłuż ulic Nasielskiej, Kolejowej, Przytorowej, Sportowej i fragmentu ulicy Wczasowej oraz drogi prowadzącej do Goławic Drugich. Infrastruktura ta służy codziennym dojazdom oraz rekreacji. Ofertę turystyki rowerowej uzupełnia

Nadwkrzański Szlak Rowerowy, przebiegający przez Bronisławkę, Pomiechowo, Pomiechówek, Goławice Pierwsze, Kosewko, Szczypiorno i Śniadówko.

Zabytki na terenie gminy Pomiechówek rozmieszczone są nierównomiernie, a ich lokalizacja odzwierciedla historyczny rozwój osadnictwa oraz znaczenie militarne obszaru położonego w sąsiedztwie Twierdzy Modlin. Obiekty i zespoły wpisane do rejestru zabytków koncentrują się w Pomiechowie, Pomiechówku i Kosewie. W Pomiechowie znajduje się kościół pw. św. Anny wraz z chronionym otoczeniem, natomiast w Kosewie i Pomiechówku zlokalizowane są zabytki architektury obronnej: Fort II „Kosewo", Fort III oraz dzieło pośrednie nr 8, położone na obszarze dawnego Czarnowa. Pozostałe obiekty ujęte w gminnej ewidencji zabytków tworzą bardziej rozproszony układ. Fortyfikacje występują również w Goławicach Pierwszych, a obiekty związane z dawną infrastrukturą wojskową w Stanisławowie. Dziedzictwo sakralne i sepulkralne reprezentują m.in. cerkiew i cmentarz prawosławny w Stanisławowie, cmentarz parafialny w Pomiechowie, cmentarze wojenne w Kikołach i Pomiechówku oraz dawny cmentarz ewangelicki w Nowym Modlinie. Uzupełnieniem tych zasobów jest tradycyjna zabudowa mieszkalna, której przykładem jest chałupa w Szczypiornie.

Na terenie gminy wyznaczono pięć szlaków pieszych PTTK, oznaczonych kolorami: niebieskim, żółtym, czarnym, zielonym i czerwonym. Szlak niebieski ma w granicach gminy około 12 km i prowadzi m.in. w sąsiedztwie Wkry. Szlak żółty, również o długości około 12 km, przebiega w całości przez teren gminy i ma charakter leśny. Czarny szlak, liczący około 7 km, łączy centrum Pomiechówka ze szlakiem zielonym w rejonie Wólki Kikolskiej. Szlak zielony prowadzi m.in. przez Stare Orzechowo, tereny nad Narwią i kompleksy leśne.

Ofertę uzupełnia Nadwkrzański Szlak Rowerowy, przebiegający na terenie gminy przez Bronisławkę, Pomiechowo, Pomiechówek, Goławice Pierwsze, Kosewko, Szczypiorno i Śniadówko. Łączy on gminę z sąsiednimi obszarami i służy rekreacyjnemu poznawaniu doliny Wkry. Możliwości uprawiania turystyki rowerowej zapewniają także lokalna infrastruktura przeznaczona do ruchu rowerowego oraz drogi leśne i polne.

Istotnym elementem oferty turystycznej są spływy kajakowe Wkrą. Wśród tras wskazywanych przez gminę znajdują się odcinki Joniec–Pomiechówek, Cieksyn–Kosewko, Borkowo–Pomiechówek i Śniadówko–Pomiechówek, a także trasa Pomiechówek–Smoszewo, prowadząca Wkrą, Narwią i Wisłą. Najpopularniejsze szlaki kajakowe przebiegające przez teren gminy

- Joniec – Pomiechówek 26 km – ok. 6 godzin,
- Cieksyn – Kosewko 11 km – ok. 3 godziny,
- Borkowo – Pomiechówek 15 km – ok. 4 godziny,

- Śniadówko - Pomiechówek 8 km - ok. 2,5 godzin,
- Pomiechówek – Smoszewo (spływ trzema rzekami) 26 km – ok. 6 godzin.

Baza turystyczna obejmuje kompleks Lisia Polana w Pomocni, dysponujący hotelem, restauracją, osiemnastodołkowym polem golfowym oraz kortami tenisowymi. Zaplecze wypoczynku nad Wkrą tworzą również podmioty obsługujące turystykę wodną w Pomiechówku, Śniadówku, Szczypiornie, Kosewku, Goławicach Pierwszych i Błędowie.

O stan bezpieczeństwa na terenie gminy dbają:

- Komisariat Policji w Pomiechówku, który swoim działaniem obejmuje rejon gminy Pomiechówek o powierzchni 102,70 km^2,
- dwie jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej: w Pomiechówku i w Goławicach Pierwszych.

Gmina Pomiechówek jest organem prowadzącym dla pięciu placówek oświatowych:

- Przedszkola „Pod Dębami”,
- Szkoły Podstawowej w Pomiechówku,
- Szkoły Podstawowej w Starym Orzechowie,
- Szkoły Podstawowej w Goławicach Pierwszych,
- Zespołu Szkół Ponadpodstawowych.

Przy szkołach podstawowych w Starym Orzechowie i Goławicach Pierwszych funkcjonowały również oddziały przedszkolne. Sieć placówek zapewniała możliwość kształcenia na poziomie przedszkolnym, podstawowym i ponadpodstawowym.

Opiekę nad dziećmi do lat 3 na terenie gminy Pomiechówek zapewniają Gminny Klub Malucha oraz Punkt Opieki Dziennej w Pomiechówku. Gminny Klub Malucha mieści się przy ul. Nasielskiej 3, a jego organem prowadzącym jest gmina Pomiechówek. Placówki przyjmują dzieci w wieku od 1 do 3 lat.

Działalność kulturalna na terenie gminy Pomiechówek opiera się na:

- Gminnym Ośrodku Kultury w Pomiechówku
- Bibliotece Publicznej Gminy Pomiechówek, posiadającej filię w Kosewie.

Wykaz obiektów sportowo – rekreacyjnych:

- Stadion piłkarski „Wkra Pomiechówek” w Pomiechówku przy ul. Rekreacyjnej.
- Plac zabaw w Pomiechówku przy ul. Szkolnej 1a, obok Urzędu Gminy.
- Boisko i siłownia zewnętrzna w Pomiechówku przy ul. Szkolnej 3, przy Hali Sportowej.

- Siłownia zewnętrzna w Pomiechówku przy ul. Nasielskiej 1B, na promenadzie.
- Dwa place zabaw – duży oraz mały ogrodzony – boisko i siłownia zewnętrzna w Pomiechówku przy ul. Sportowej, na terenie sołectwa Brody, Brody Parcele.
- Plac zabaw i siłownia zewnętrzna w Pomiechówku przy ul. Wojska Polskiego, na osiedlu wojskowym.
- Plac zabaw i siłownia zewnętrzna w Pomiechowie przy ul. Plażowej.
- Plac zabaw, boisko i siłownia zewnętrzna w Stanisławowie pod adresem Stanisławowo 17.
- Siłownia zewnętrzna w Bronisławce na działce nr ew. 508/13, naprzeciwko posesji nr 34.
- Plac zabaw z boiskiem i siłownia zewnętrzna w Nowym Modlinie pod adresem Nowy Modlin 24A.
- Plac zabaw na osiedlu w Nowym Modlinie.
- Plac zabaw w Kosewku przy ul. Klubowej, na działce nr ew. 33.
- Plac zabaw, boisko i siłownia zewnętrzna w Kosewku przy ul. Rzecznej, obok kładki.
- Plac zabaw, boisko i siłownia zewnętrzna w Wymysłach przy ul. Dzikiej Róży 8.
- Plac zabaw, boisko i siłownia zewnętrzna w Cegielni-Kosewie przy ul. Głównej, na działce nr ew. 77.
- Plac zabaw, boisko i siłownia zewnętrzna w Błędowie pod adresem Błędowo 20B.
- Plac zabaw i siłownia zewnętrzna w Falbogach Borowych na działce nr ew. 17.
- Plac zabaw, boisko i siłownia zewnętrzna w Śniadówku przy ul. Słowiańskiej 53.
- Plac zabaw, boisko i siłownia zewnętrzna w Szczypiornie pod adresem Szczypiorno 16B.
- Plac zabaw i boisko w Goławicach Pierwszych przy Szkole Podstawowej.
- Plac zabaw, boisko i siłownia zewnętrzna w Goławicach Drugich przy ul. Konwaliowej, na działce nr ew. 115.
- Plac zabaw i siłownia zewnętrzna w Kikołach pod adresem Kikoły 37.
- Plac zabaw, boisko i siłownia zewnętrzna w Czarnowie pod adresem Czarnowo 36.
- Plac zabaw w Wólce Kikolskiej pod adresem Wólka Kikolska 9A.

6.5. Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Gminie Pomiechówek

Rozdział odnosi się do przepisu wskazującego, że w strategii uwzględnia się ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej (Art. 10e. 3. 5) zawartego w ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. 2025 poz. 1153).

Przedstawione poniżej rekomendacje pełnią rolę wspomagającą i usprawniającą sukcesywne wdrażanie wyznaczonych celów niniejszej strategii. Stanowią również katalog dobrych praktyk skierowanych nie tylko do samorządu terytorialnego, ale również do pozostałych interesariuszy, ze szczególnym uwzględnieniem społeczności lokalnej. Podstawową zasadą dotyczącą prawidłowego planowania przestrzennego w gminie jest zagwarantowanie udziału społeczeństwa w opracowywaniu dokumentów planistycznych dotyczących zagospodarowania przestrzeni.

Ustalenia i rekomendacje w zakresie kierunków zmian w strukturze zagospodarowania terenów, w tym określenia szczególnych potrzeb w zakresie nowej zabudowy mieszkaniowej

- koncepcja kierunków rozwoju gminy została opracowana przy uwzględnieniu konieczności poprawy sytuacji w zakresie życia mieszkańców we wszystkich jego dziedzinach, rozwoju funkcji usługowej i działalności gospodarczej oraz funkcji turystycznej. Rozwój gminy powinien opierać się przede wszystkim na uzupełnianiu, intensyfikacji oraz rewaloryzacji istniejącej zabudowy, jednak z uwagi na ograniczenia funkcjonalne, własnościowe oraz infrastrukturalne części terenów już przeznaczonych pod zabudowę, niezbędne jest również dopuszczenie kontrolowanego rozwoju nowych terenów mieszkaniowych.

  Rozwój budownictwa mieszkaniowego powinien uwzględniać zarówno wyniki bilansu terenów, jak i rzeczywistą dostępność gruntów pod inwestycje, a także potrzeby rynku nieruchomości, które nie zawsze znajdują odzwierciedlenie w modelach obliczeniowych. W szczególności należy brać pod uwagę bariery w zagospodarowaniu

terenów wynikające z rozproszonej struktury własności, braku uzbrojenia lub ograniczeń środowiskowych.

- obszary przewidziane do porządkowania znajdują się głównie w obrębie istniejącej zabudowy mieszkaniowej. Uporządkowanie tych terenów polegać będzie na dogęszczeniu zainwestowania przy jednoczesnym przywróceniu ładu przestrzennego oraz rozbudowie struktur o nowe funkcje. Skala porządkowania poszczególnych obszarów może być różna i dostosowana do istniejących możliwości i potrzeb,
- zakłada się dalszy rozwój przestrzenny zainwestowania, w tym zabudowy mieszkaniowej i obiektów aktywności gospodarczej,
- przewiduje się wyposażenie terenów mieszkaniowych, jak i przeznaczonych do zabudowy mieszkaniowej, w niezbędną infrastrukturę techniczną, a także dopuszcza się lokalizację usług nieuciążliwych w granicach obszarów mieszkaniowych,
- przyrost terenów osadniczych o charakterze mieszkaniowym powinien następować w pierwszej kolejności poprzez dopełnianie i intensyfikację istniejących układów osadniczych. Jednakże, w przypadku ograniczonej efektywności wykorzystania tych terenów, dopuszcza się wyznaczanie nowych obszarów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie istniejących struktur osadniczych. Nowe tereny powinny być wyznaczane w sposób zapewniający zachowanie ładu przestrzennego, dostęp do infrastruktury technicznej oraz możliwość etapowej realizacji inwestycji. Rozwój zabudowy powinien mieć charakter zwarty i uporządkowany, z wykluczeniem niekontrolowanego rozpraszania zabudowy,
- dominującą formą zabudowy mieszkaniowej pozostanie budownictwo jednorodzinne. Natomiast dopuszcza się zabudowę wielorodzinną, jeżeli nie będzie kolidowała krajobrazowo z zabudową jednorodzinną i zagrodową.

Zgodnie z § 3 ust. 10 Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r., **dopuszcza się określenie wyższego zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową niż wynika to ze wzoru, w przypadku uzasadnienia szczególnych potrzeb w tym zakresie.**

Szczególne potrzeby w zakresie nowej zabudowy mieszkaniowej w Gminie Pomiechówek wiążą się z jej położeniem w zasięgu oddziaływania rynku pracy Warszawy, dostępnością transportu kolejowego oraz rozwojem funkcji gospodarczych w rejonie Nowego Modlina i portu lotniczego Warszawa–Modlin. Uwarunkowania te mogą generować dodatkowy popyt na mieszkania ze strony osób osiedlających się w gminie oraz pracowników nowych przedsięwzięć gospodarczych i ich rodzin.

Zasady ochrony środowiska i jego zasobów, w tym ochrony powietrza, przyrody i krajobrazu

Ochrona przyrody

Rekomenduje się:

- zachowanie ciągłości powiązań przyrodniczych, szczególnie w dolinach rzecznych i między kompleksami leśnymi;
- uwzględnianie ograniczeń właściwych dla poszczególnych form ochrony przyrody;
- ograniczanie presji zabudowy mieszkaniowej i rekreacyjnej na brzegi rzek, tereny podmokłe i obszary cenne przyrodniczo;
- dostosowanie skali, wysokości i formy zabudowy do otaczającego krajobrazu;
- ochronę zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadrzecznych;
- rozwijanie zieleni publicznej i błękitno-zielonej infrastruktury, wspierającej retencję oraz ograniczanie skutków upałów;
- organizowanie ruchu turystycznego w sposób ograniczający niszczenie roślinności i siedlisk.

Ochrona powietrza

Rekomenduje się:

- modernizację źródeł ciepła oraz rozwój ogrzewania o niskiej lub zerowej emisji w miejscu użytkowania;
- termomodernizację budynków i poprawę efektywności energetycznej;
- rozwój odnawialnych źródeł energii z uwzględnieniem warunków przestrzennych i krajobrazowych;
- ograniczanie emisji transportowej poprzez rozwój komunikacji zbiorowej oraz infrastruktury pieszej i rowerowej.

Klimat akustyczny

Rekomenduje się:

- uwzględnianie oddziaływania dróg, kolei i lotniska Warszawa/Modlin przy lokalizowaniu nowej zabudowy;
- zapewnianie odpowiedniej ochrony terenów mieszkaniowych, oświatowych, zdrowotnych i rekreacyjnych;

- stosowanie rozwiązań ograniczających hałas, dostosowanych do lokalnych warunków;
- uwzględnianie ograniczeń wysokości obiektów związanych z bezpieczeństwem ruchu lotniczego.

Ochrona wód

Rekomenduje się:

- rozbudowę kanalizacji oraz zapewnienie skutecznego oczyszczania ścieków;
- kontrolę szczelności zbiorników bezodpływowych i prawidłowego funkcjonowania przydomowych oczyszczalni;
- ochronę ujęć wody i zasobów wód podziemnych;
- zachowanie roślinności buforowej przy ciekach oraz ograniczanie spływu zanieczyszczeń z terenów rolniczych;
- retencjonowanie i wykorzystywanie wód opadowych, ograniczanie uszczelniania powierzchni oraz stosowanie nawierzchni przepuszczalnych;
- uwzględnianie zagrożenia powodziowego i warunków gruntowo-wodnych w planowaniu zabudowy.

Ochrona złóż kopalin

Rekomenduje się uwzględnianie udokumentowanych złóż w planowaniu przestrzennym, ograniczanie środowiskowych skutków wydobycia oraz rekultywację terenów poeksploatacyjnych.

Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

Rekomenduje się:

- zachowanie wartości historycznych, architektonicznych i krajobrazowych obiektów oraz ich otoczenia;
- dostosowanie nowej zabudowy do historycznej kompozycji przestrzennej;
- ochronę starodrzewu i zieleni związanej z zabytkowymi zespołami;
- przeciwdziałanie zasłanianiu zabytków i zakłócaniu ich ekspozycji;
- uwzględnianie ochrony archeologicznej przy przygotowywaniu inwestycji;
- wykorzystanie dziedzictwa do celów edukacyjnych i turystycznych przy zachowaniu jego wartości;

- stosowanie wymagań konserwatorskich odpowiednich do formy ochrony danego obiektu.

W zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego gminy Pomiechówek szczególne znaczenie ma zachowanie i rewaloryzacja zabytkowych obiektów fortecznych. Rekomenduje się zabezpieczanie ich przed postępującą degradacją, prowadzenie prac konserwatorskich oraz zachowanie charakterystycznych elementów architektury obronnej, umocnień ziemnych i historycznej kompozycji przestrzennej. Ochroną należy obejmować również otoczenie fortów, w tym starodrzew i ukształtowanie terenu.

Zaleca się wspieranie adaptacji obiektów fortecznych do funkcji edukacyjnych, kulturalnych i turystycznych, dostosowanych do ich wartości zabytkowych, stanu technicznego oraz warunków przyrodniczych. Działania mogą obejmować tworzenie tras zwiedzania, oznakowanie obiektów, prezentację historii fortyfikacji i poprawę bezpiecznej dostępności.

Zasady lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego w rozumieniu ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

Na obszarze gminy Pomiechówek nie przewiduje się lokalizacji wielkopowierzchniowych obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m^2.

Zasady lokalizacji kluczowych inwestycji celu publicznego

Zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, pod pojęciem inwestycji celu publicznego należy rozumieć działania o znaczeniu lokalnym (gminnym) i ponadlokalnym (powiatowym, wojewódzkim i krajowym), a także krajowym (obejmującym również inwestycje międzynarodowe i ponadregionalne), oraz metropolitalnym (obejmującym obszar metropolitalny) bez względu na status podmiotu podejmującego te działania oraz źródła ich finansowania, stanowiące realizację celów, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami.

Zasady lokalizacji kluczowych inwestycji celu publicznego:

- zagwarantowanie udziału lokalnej społeczności w kształtowaniu przestrzeni,
- lokowanie inwestycji celu publicznego na podstawie ustaleń aktów prawa miejscowego,
- przeprowadzanie analiz oceny wpływu inwestycji na środowisko.

Kierunki rozwoju systemów komunikacji, infrastruktury technicznej i społecznej

Rekomenduje się:

- poprawę powiązań miejscowości z centrum gminy oraz dostępności stacji kolejowej;
- rozwój transportu zbiorowego, bezpiecznych dojść do przystanków i infrastruktury rowerowej;
- modernizację dróg, poprawę bezpieczeństwa skrzyżowań i przejść dla pieszych;
- tworzenie spójnych tras turystycznych przy poszanowaniu walorów przyrodniczych;
- rozbudowę sieci wodociągowej i kanalizacyjnej odpowiednio do rozwoju zabudowy;
- modernizację ujęć, stacji uzdatniania wody i urządzeń gospodarki ściekowej;
- rozwój retencji i uporządkowanie gospodarowania wodami opadowymi;
- poprawę niezawodności infrastruktury energetycznej oraz dostępności internetu;
- rozwój selektywnego zbierania odpadów;
- dostosowanie infrastruktury edukacyjnej, opiekuńczej, kulturalnej i sportowej do zmian liczby oraz struktury wieku mieszkańców.

Zasady lokalizacji urządzeń wytwarzających energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW

Gmina Pomiechówek rozpoznaje możliwości rozwoju odnawialnych źródeł energii w ramach planowania energetycznego i przestrzennego. Na terenie gminy wyznaczono tereny przeznaczone pod fotowoltaikę o mocy powyżej 500 kW. Rozwój dużych instalacji wymaga indywidualnej oceny warunków lokalizacyjnych, przyrodniczych, krajobrazowych i przyłączeniowych. Nie potwierdzono wyznaczenia terenów dla dużych elektrowni wiatrowych.

Zasady lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko

Do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko zalicza się te przedsięwzięcia, które zostały określone w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, w podziale na przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz te mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

W przypadku lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko na terenie gminy należy uwzględnić:

- lokalizację w miejscach, które nie naruszą funkcjonowania korytarzy ekologicznych, obszarów chronionych oraz nie przyczyniają się do niszczenia siedlisk gatunków występujących w gminie,
- rozmieszczenie form ochrony przyrody,
- ograniczenia wynikające z uchwał je powołujących, planów ochrony tych obszarów oraz aktów prawa miejscowego,
- realizację działań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą możliwych negatywnych oddziaływań na środowisko,
- przeprowadzenie indywidualnej procedury badania wpływu przedsięwzięcia na środowisko w ramach oceny oddziaływania na środowisko na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

Rekomenduje się zachowanie terenów produkcji rolnej, wspieranie działalności uzupełniającej dochody gospodarstw oraz rozwój agroturystyki. W przestrzeni leśnej należy zachowywać ciągłość ekosystemów, ograniczać fragmentację i kierować ruch rekreacyjny na odpowiednio przygotowane trasy. Zalesienia powinny uwzględniać wartość siedlisk nieleśnych oraz warunki wodne.

Zasady kształtowania zagospodarowania przestrzennego na obszarach zdegradowanych i obszarach rewitalizacji oraz obszarach wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji

Na terenie gminy Pomiechówek nie występują obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji.

7. ZGODNOŚĆ Z DOKUMENTAMI NADRZĘDNYMI

7. ZGODNOŚĆ
Z DOKUMENTAMI
NADRZĘDNYMI

Rozdział odnosi się do przepisu „Art. 10f. 2. Projekt strategii rozwoju gminy opracowuje wójt oraz przedkłada go zarządowi województwa w celu wydania opinii dotyczącej sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określonych w strategii rozwoju województwa" zawartego w ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. 2025 poz. 1153).

Strategia Rozwoju Gminy Pomiechówek na lata 2026–2032 jest spójna kierunkowo ze Strategią rozwoju województwa mazowieckiego 2030+ Innowacyjne Mazowsze, przyjętą uchwałą nr 72/22 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 24 maja 2022 r. Cele gminne przekładają regionalne priorytety na działania odpowiadające lokalnym potrzebom i kompetencjom samorządu.

Strategia rozwoju województwa mazowieckiego 2030+	Strategia Rozwoju Gminy Pomiechówek na lata 2026–2032
Konkurencyjne i innowacyjne Mazowsze Rozwój przedsiębiorstw, nowych miejsc pracy, terenów inwestycyjnych, cyfryzacji oraz działalności rolniczej i pozarolniczej. Wybrane powiązania: działania 1.2, 1.5, 3.1 oraz 6.1–6.3.	Cel strategiczny 2. Zróżnicowana i konkurencyjna gospodarka wykorzystująca przedsiębiorczość mieszkańców, tereny inwestycyjne, potencjał turystyczny oraz położenie w sąsiedztwie Warszawy i lotniska Warszawa–Modlin. Cele operacyjne: 2.1. Wspieranie lokalnej przedsiębiorczości i wzmacnianie atrakcyjności terenów inwestycyjnych, szczególnie w Nowym Modlinie. 2.3. Wspieranie rolnictwa, produktów lokalnych i dodatkowych źródeł dochodów gospodarstw rolnych. 2.4. Zwiększanie możliwości zatrudnienia mieszkańców i dostosowywanie ich kompetencji do potrzeb rynku pracy. 3.3. Poprawa dostępności i niezawodności sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, energetycznej oraz internetu szerokopasmowego.

Strategia rozwoju województwa mazowieckiego 2030+	Strategia Rozwoju Gminy Pomiechówek na lata 2026–2032
Dostępne i mobilne Mazowsze Lepsze połączenia transportowe, bezpieczny ruch pieszy i rowerowy oraz uporządkowane zagospodarowanie ograniczające rozpraszanie zabudowy. Wybrane powiązania: działania 7.3, 7.4, 7.6, 8.1, 8.2, 8.6 oraz 9.3–9.5.	Cel strategiczny 3. Spójna i dobrze skomunikowana przestrzeń gminy, zapewniająca dostęp do infrastruktury technicznej i cyfrowej oraz harmonijny rozwój zabudowy. Cele operacyjne: 3.1. Poprawa sprawności układu drogowego i bezpieczeństwa przemieszczania się oraz ograniczanie uciążliwości ruchu tranzytowego. 3.2. Rozwój transportu publicznego i spójnych połączeń pieszych oraz rowerowych, z uwzględnieniem dostępu do kolei. 3.4. Kształtowanie ładu przestrzennego i dostępnych przestrzeni publicznych oraz powiązanie rozwoju zabudowy z infrastrukturą i usługami

Strategia rozwoju województwa mazowieckiego 2030+	Strategia Rozwoju Gminy Pomiechówek na lata 2026–2032
Zielone, niskoemisyjne Mazowsze Ochrona przyrody i krajobrazu, gospodarowanie wodą, ograniczanie emisji, transformacja energetyczna oraz dostosowanie do zagrożeń klimatycznych. Powiązania obejmują kierunki 10–14, w szczególności działania 10.1, 10.3–10.5, 10.8 oraz 11.1, 11.3–11.5.	Cel strategiczny 4. Zachowanie walorów przyrodniczych dolin Wkry i Narwi oraz poprawa jakości środowiska i odporności gminy na zmiany klimatu. Cel strategiczny 3. Spójna i dobrze skomunikowana przestrzeń gminy, zapewniająca dostęp do infrastruktury technicznej i cyfrowej oraz harmonijny rozwój zabudowy. Cele operacyjne: 4.1. Ochrona różnorodności biologicznej, lasów, dolin rzecznych i walorów krajobrazowych gminy. 4.2. Poprawa jakości wód i gospodarowania zasobami wodnymi oraz rozwój retencji i ograniczanie ryzyka powodziowego. 4.3. Ograniczanie emisji zanieczyszczeń i zużycia energii poprzez termomodernizację, modernizację źródeł ciepła i rozwój OZE. 4.4. Doskonalenie gospodarki odpadami i ograniczanie presji zabudowy oraz ruchu turystycznego na środowisko. 3.3. Poprawa dostępności i niezawodności sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, energetycznej oraz internetu szerokopasmowego.

Strategia rozwoju województwa mazowieckiego 2030+	Strategia Rozwoju Gminy Pomiechówek na lata 2026–2032
Mazowsze zintegrowane społecznie Dostępne usługi społeczne i zdrowotne, edukacja i kompetencje mieszkańców, aktywizacja zawodowa oraz integracja osób zagrożonych wykluczeniem. Powiązania obejmują kierunki 15–19; szczególnie działania 15.3–15.5, 15.7–15.9 i 15.11.	Cel strategiczny 1. Wysoka jakość życia mieszkańców dzięki dostępnym usługom publicznym, bezpieczeństwu oraz aktywnej i zintegrowanej społeczności. Cel strategiczny 2. Zróżnicowana i konkurencyjna gospodarka wykorzystująca przedsiębiorczość mieszkańców, tereny inwestycyjne, potencjał turystyczny oraz położenie w sąsiedztwie Warszawy i lotniska Warszawa–Modlin. Cele operacyjne: 1.1. Rozwój dostępnych usług społecznych i zdrowotnych oraz wsparcia seniorów, osób z niepełnosprawnościami i rodzin. 1.2. Podnoszenie jakości edukacji oraz rozwój opieki nad najmłodszymi dziećmi i wychowania przedszkolnego. 1.3. Wzmacnianie aktywności mieszkańców, integracji międzypokoleniowej oraz dostępności kultury, sportu i rekreacji. 1.4. Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców oraz przeciwdziałanie przemocy, uzależnieniom i wykluczeniu społecznemu. 2.4. Zwiększanie możliwości zatrudnienia mieszkańców i dostosowywanie ich kompetencji do potrzeb rynku pracy.

Strategia rozwoju województwa mazowieckiego 2030+	Strategia Rozwoju Gminy Pomiechówek na lata 2026–2032
Mazowsze bogate kulturowo Wykorzystanie dziedzictwa i walorów przyrodniczych do rozwoju turystyki oraz zwiększanie uczestnictwa w kulturze. Wybrane powiązania: działania 21.1–21.3, 21.5, 21.8, 22.1, 22.2 i 22.4.	Cel strategiczny 1. Wysoka jakość życia mieszkańców dzięki dostępnym usługom publicznym, bezpieczeństwu oraz aktywnej i zintegrowanej społeczności. Cel strategiczny 2. Zróżnicowana i konkurencyjna gospodarka wykorzystująca przedsiębiorczość mieszkańców, tereny inwestycyjne, potencjał turystyczny oraz położenie w sąsiedztwie Warszawy i lotniska Warszawa–Modlin. Cel strategiczny 4. Zachowanie walorów przyrodniczych dolin Wkry i Narwi oraz poprawa jakości środowiska i odporności gminy na zmiany klimatu. Cele operacyjne: 1.3. Wzmacnianie aktywności mieszkańców, integracji międzypokoleniowej oraz dostępności kultury, sportu i rekreacji. 2.2. Rozwój zrównoważonej turystyki i usług związanych z wypoczynkiem, rekreacją oraz dziedzictwem kulturowym. 4.1. Ochrona różnorodności biologicznej, lasów, dolin rzecznych i walorów krajobrazowych gminy. 4.4. Doskonalenie gospodarki odpadami i ograniczanie presji zabudowy oraz ruchu turystycznego na środowisko.

Plan przeciwdziałania skutkom suszy

Jednym z głównych dokumentów planistycznych w gospodarowaniu wodami o zasięgu ogólnokrajowym jest Plan przeciwdziałania skutkom suszy (PPSS). Najważniejsze cele wymienione w dokumencie to przede wszystkim:

- skuteczne zarządzanie zasobami wodnymi dla zwiększenia dyspozycyjnych zasobów wodnych na obszarach dorzeczy,
- zwiększanie retencji na obszarach dorzeczy,
- edukacja i zarządzanie ryzykiem suszy,
- formalizacja i zaplanowanie finansowania działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy.

Dla jednostek samorządu terytorialnego Plan wskazuje następujący katalog zmierzających do tego działań:

1) wdrożenie metod technicznych i nietechnicznych spowalniających odpływ wód z terenów rolniczych,

2) opracowanie analizy potrzeb i możliwości zwiększenia retencji na gruntach leśnych oraz przyjęcie do realizacji wskazanych w analizie możliwych rozwiązań,

3) zintegrowane zarządzanie wodami opadowymi w oparciu o techniki zagospodarowania opadu w miejscu jego wystąpienia,

4) budowa obiektów hydrotechnicznych, a tym samym umożliwienie kontroli obiegu wody za pomocą sztucznych zbiorników wodnych lub ziemnych stawów wyłącznie na obszarach, na których nie jest możliwe zastosowanie działań korzystniejszych z punktu widzenia ochrony środowiska,

5) uwzględnienie tematyki suszy hydrologicznej i hydrogeologicznej w ramach planów zarządzania kryzysowego szczebla gminnego,

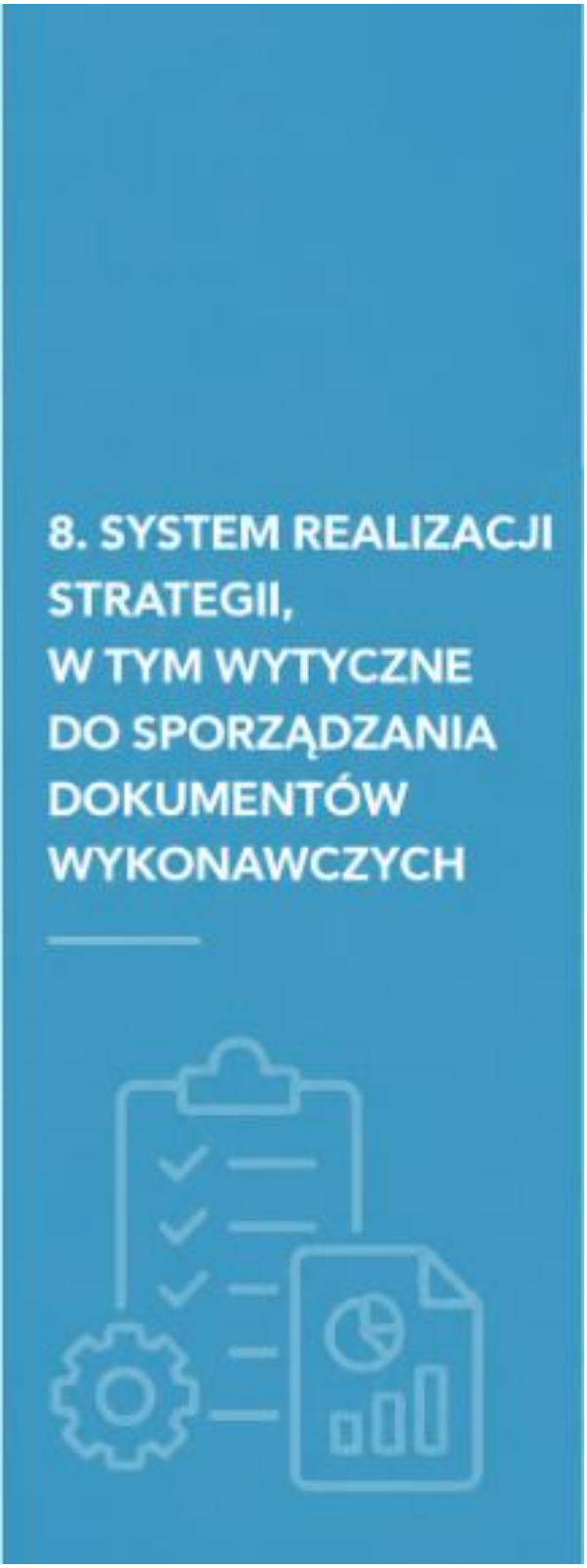
6) tworzenie wraz z wymaganą infrastrukturą alternatywnych ujęć wód lub ich modernizacja na cele zbiorowego zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi, z wykorzystaniem wód podziemnych,

7) stworzenie procedur w zakresie zapewnienia zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi w przypadku, gdy dotrzymanie ciągłości usług i odpowiednich parametrów dostarczanej przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne nie jest możliwe lub doznaje ograniczeń w związku z występowaniem zjawiska suszy hydrologicznej lub hydrogeologicznej.

Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły (PZRP) (Dz.U. z 2022 r. poz. 2739)

Gmina Pomiechówek znajduje się w obszarze dorzecza Wisły, dla którego przyjęto Plan zarządzania ryzykiem powodziowym rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 18 października 2022 r. Dokument służy ograniczaniu negatywnych skutków powodzi dla życia i zdrowia ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej. Jego główne cele obejmują zahamowanie wzrostu ryzyka powodziowego, obniżenie istniejącego ryzyka oraz poprawę systemu zarządzania ryzykiem powodziowym. eli.gov.pl

W przypadku gminy Pomiechówek, ze względu na położenie w dolinach Wkry i Narwi, szczególne znaczenie ma racjonalne zagospodarowanie terenów zagrożonych powodzią, uwzględniające aktualne mapy zagrożenia i ryzyka powodziowego. Kierunki rozwoju Strategii powinny wspierać zachowanie naturalnej retencji, ograniczanie wzrostu zabudowy na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią oraz zmniejszanie podatności mieszkańców i infrastruktury na skutki zalania. Istotne są również działania dotyczące ostrzegania, przygotowania służb i edukacji mieszkańców. Tak określone kierunki pozostają spójne z celami PZRP.

8. SYSTEM REALIZACJI STRATEGII, W TYM WYTYCZNE DO SPORZĄDZANIA DOKUMENTÓW WYKONAWCZYCH

Rozdział odnosi się do przepisu Art. 10e. 3. 8) system realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzania dokumentów zawartego w ustawie z dnia 8 marca 1990 r. (Dz.U. 2025 poz. 1153) o samorządzie gminnym.

Strategia Rozwoju Gminy Pomiechówek na lata 2026 – 2032 nie stanowi aktu prawa miejscowego, jednak powinna być elementem przewodnim przy dalszych planach rozwojowych gminy. Wdrażanie strategii powinno odbywać się etapowo. Osobami odpowiedzialnymi za wdrażanie powinny być organy Gminy Pomiechówek (w tym Rada Gminy oraz Wójt, jak i wszystkie jej jednostki organizacyjne). Organem odpowiedzialnym za realizację dokumentu strategii jest Wójt Gminy Pomiechówek. Strategia wdrażana będzie bezpośrednio przez Urząd Gminy Pomiechówek oraz przez jednostki organizacyjne Gminy zgodnie z ich kompetencjami.

Realizacji Strategii służyć będą narzędzia w postaci strategii sektorowych, funkcjonalnych planów i programów, określające szczegółowo sposoby realizacji celów. Część z nich zostanie oparta o już istniejące dokumenty. Powinny one zostać zaktualizowane w celu dostosowania do nowych celów strategicznych. Realizacja niektórych z tych celów będzie wymagała opracowania nowych polityk, planów lub programów.

Wykaz dokumentów i polityk funkcjonujących na terenie Gminy Pomiechówek, stanowiących uszczegółowienie zapisów Strategii (stan na 2025 rok):

- Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Pomiechówek. Gmina Pomiechówek: UCHWAŁA NR XVI/119/2025...
- Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego obowiązujące na terenie Gminy Pomiechówek.,
- Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Pomiechówek na lata 2022–2025,
- Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Pomiechówek,
- Program ochrony środowiska na lata 2023–2026 z perspektywą do 2030 r.,
- Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Pomiechówek w 2025 roku,
- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022–2025,
- Program współpracy Gminy Pomiechówek z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2025,
- Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024–2030,

- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Pomiechówek na lata 2025–2030,
- Lokalny plan deinstytucjonalizacji i rozwoju usług społecznych Gminy Pomiechówek na lata 2025–2030.

Wszystkie dokumenty wykonawcze opracowywane na terenie Gminy Pomiechówek w kolejnych latach powinny wykazywać spójność i uwzględniać zapisy przedmiotowej Strategii.

Nowo tworzone dokumenty wykonawcze na terenie Gminy Pomiechówek powinny:

- być napisane możliwie prostym językiem, zrozumiałym dla osób niebędących specjalistami w danej dziedzinie,
- być poddane konsultacjom społecznym z mieszkańcami i innymi interesariuszami,
- zawierać co najmniej jedno odniesienie do konkretnego celu strategicznego i kierunku działań przedmiotowej strategii,
- posiadać przypisaną komórkę organizacyjną jako wiodącą, odpowiadającą za realizację dokumentu.

8.1. Monitoring

Proces monitoringu powinien uwzględniać wskaźniki monitoringu przypisane poszczególnym działaniom (wskazane w podrozdziale *Oczekiwane rezultaty prowadzonych działań*).

Sprawozdawczość *Strategii* zostanie skoordynowana z nałożonym na gminy, zgodnie art. 28a. Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym obowiązkiem opracowania i przedstawienia w terminie do dnia 31 maja każdego roku raportu o stanie gminy. Raport obejmuje podsumowanie działalności władz samorządowych w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał Rady Gminy.
Monitoring prowadzony będzie w celu zapewnienia ciągłości, prawidłowości i efektywności realizacji strategii – pozwoli to wykryć zagrożenia i ewentualną konieczność modyfikacji planowanych do realizacji zadań lub podmiotów odpowiedzialnych/ współpracujących przy realizacji zadań.

8.2. Ewaluacja

Ewaluacja Strategii dotyczy oceny stopnia realizacji założeń Strategii oraz jej wpływu na wszelkie dziedziny życia społeczno-gospodarczego.

Ewaluacja Strategii Rozwoju Gminy Pomiechówek na lata 2026 – 2032 będzie opierać się na trzech rodzajach ocen:

- ocena przed realizacją działań (ex ante) – odpowiada na pytanie: Czy i w jaki sposób *Strategia* przyczyni się do poprawy sytuacji społeczno-gospodarczej na terenie gminy?
- ocena w trakcie realizacji działań (on-going) - odpowiada na pytanie: Czy przyjęte cele i podjęte w ich następstwie działania zmierzają we właściwym kierunku?
- ocena po realizacji działań (ex post) - ocena długoterminowego wpływu *Strategii* odpowiada na pytanie: Czy efekty wynikłe z zastosowania *Strategii* są trwałe?

W wyniku prowadzonych działań ewaluacyjnych może okazać się, że *Strategia* wymaga aktualizacji. Aktualizacja obowiązującej strategii powinna zostać przeprowadzona w przypadku zasadniczej zmiany uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych, wpływających na rozwój społeczno-gospodarczy oraz przestrzenny gminy.

Sugeruje się, aby ocena zasadności przeprowadzenia aktualizacji *Strategii* przeprowadzana była minimum co 5 lat.

9. RAMY FINANSOWANIA I ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

9. RAMY FINANSOWANIA I ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Rozdział odnosi się do przepisu Art. 10e. 3. 9) ramy finansowe i źródła finansowania zawartego w ustawie z dnia 8 marca 1990 r. (Dz.U. 2025 poz. 1153) o samorządzie gminnym.

Potencjalne źródła finansowania zaplanowanych w Strategii Rozwoju Gminy Pomiechówek kierunków działań:

- środki własne JST – środki pochodzące z budżetu Gminy Pomiechówek, stanowiące jedno z podstawowych źródeł finansowania działań przewidzianych w Strategii. Środki własne mogą zapewniać całkowite finansowanie wybranych przedsięwzięć, a także stanowić wkład własny w przypadku realizacji zadań współfinansowanych ze środków zewnętrznych, w szczególności funduszy Unii Europejskiej;
- środki Unii Europejskiej – przede wszystkim środki dostępne w ramach programu Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021–2027, w tym Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, a także środki dostępne w ramach programów krajowych Funduszy Europejskich. Finansowanie może obejmować m.in. inwestycje w infrastrukturę techniczną i społeczną, efektywność energetyczną, odnawialne źródła energii, ochronę środowiska, transport, edukację, kulturę, turystykę, rozwój przedsiębiorczości oraz włączenie społeczne;
- środki dostępne w ramach kolejnej perspektywy finansowej Unii Europejskiej po 2027 r., w tym przyszłych programów regionalnych i krajowych. Z uwagi na horyzont czasowy Strategii istotnym źródłem finansowania jej założeń będzie kolejna perspektywa budżetowa UE, której szczegółowe zasady i instrumenty finansowe będą uwzględniane wraz z ich ustanawianiem;
- inne środki ze źródeł europejskich i międzynarodowych, w tym m.in. fundusze norweskie oraz środki Europejskiego Obszaru Gospodarczego, jak również programy współpracy terytorialnej i transgranicznej, w zakresie odpowiadającym potrzebom rozwojowym Gminy;
- środki pochodzące z budżetu państwa – w tym dotacje celowe, środki będące w dyspozycji poszczególnych ministerstw, programy rządowe oraz specjalne fundusze wspierające rozwój infrastruktury lokalnej, usług społecznych, edukacji, kultury, sportu i ochrony środowiska;
- środki funduszy celowych, w tym m.in. Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie, Banku Gospodarstwa Krajowego, Funduszu Pracy, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej;

- środki sektora prywatnego, w tym środki inwestorów prywatnych, przedsiębiorców i innych podmiotów gospodarczych, a także środki pozyskiwane w formule partnerstwa publiczno-prywatnego;
- środki sektora pozarządowego i innych partnerów społecznych, w tym organizacji pozarządowych, fundacji, stowarzyszeń, Lokalnych Grup Działania oraz innych podmiotów uczestniczących w realizacji przedsięwzięć służących rozwojowi lokalnemu.

Jednym z ważniejszych źródeł finansowania założeń Strategii będą środki dostępne w ramach Funduszy Europejskich dla Mazowsza 2021–2027, a w dalszej perspektywie również środki kolejnego budżetu Unii Europejskiej po 2027 r.

Program Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021–2027 stwarza możliwość pozyskania dofinansowania m.in. na przedsięwzięcia związane z poprawą efektywności energetycznej i wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii, ochroną środowiska i adaptacją do zmian klimatu, rozwojem infrastruktury społecznej i edukacyjnej, poprawą dostępności usług publicznych, rozwojem przedsiębiorczości, cyfryzacją, aktywizacją społeczną i zawodową, kulturą, dziedzictwem oraz turystyką.

Istotne znaczenie dla realizacji Strategii mogą mieć również programy krajowe, w szczególności:

- Programy Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego,
- programy Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, w tym programy finansowane z Funduszu Solidarnościowego,
- Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg,
- programy wspierające rozwój infrastruktury lokalnej i inwestycje samorządowe,
- Program Aktywny Maluch 2022–2029,
- Program Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018–2030,
- Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności – w zakresie dostępnych jeszcze instrumentów i terminów realizacji przedsięwzięć,
- programy Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie,
- programy wspierające budownictwo mieszkaniowe i rozwój infrastruktury komunalnej realizowane przy udziale Banku Gospodarstwa Krajowego.

Realizacja kierunków działań określonych w Strategii będzie uzależniona od możliwości finansowych Gminy Pomiechówek oraz dostępności zewnętrznych źródeł finansowania. Ostateczne ramy finansowe poszczególnych działań i przedsięwzięć strategicznych będą

każdorazowo dostosowywane do aktualnych możliwości budżetowych Gminy oraz warunków pozyskania środków krajowych i europejskich.

W przypadku pojawienia się możliwości uzyskania znaczącego dofinansowania zewnętrznego dopuszcza się odpowiednie zwiększenie skali realizowanych przedsięwzięć oraz zaangażowania środków własnych Gminy, przy zachowaniu bezpieczeństwa finansowego samorządu. Finansowe ramy realizacji przedsięwzięć strategicznych będą ujmowane w budżecie Gminy Pomiechówek oraz Wieloletniej Prognozie Finansowej, zgodnie z przyjętym systemem realizacji i monitorowania Strategii.

ZAŁĄCZNIK NR I – DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ, GOSPODARCZEJ, PRZESTRZENNEJ I KLIMATYCZNO – ŚRODOWISKOWEJ – ANALIZA DANYCH ZASTANYCH

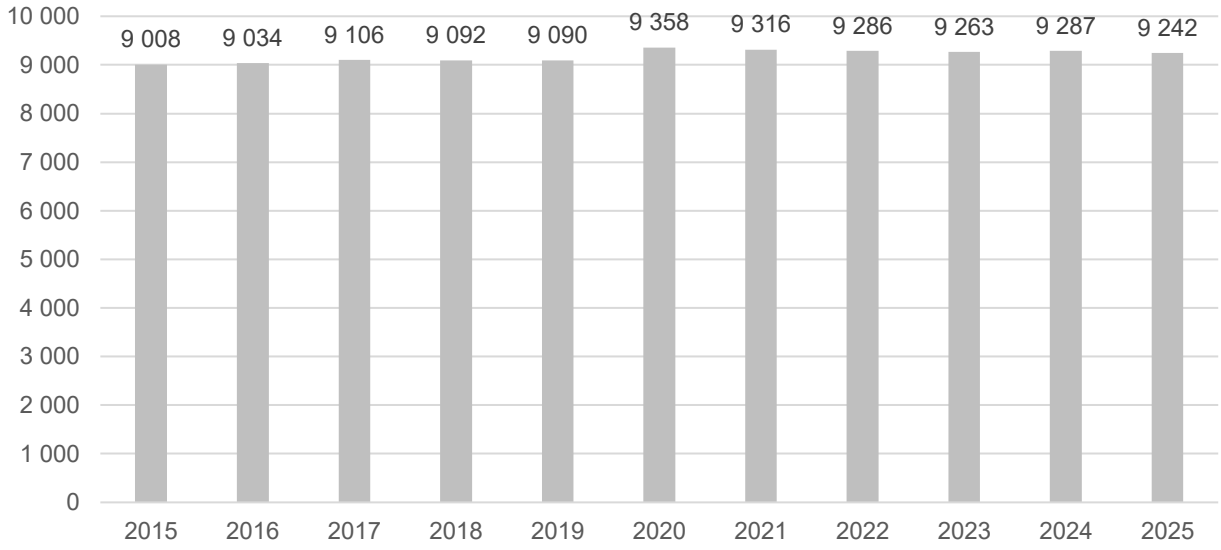
Demografia

Potencjał demograficzny gminy to jeden z kluczowych czynników wpływających na rozwój społeczno-gospodarczy. Społeczność każdej gminy tworzą jej mieszkańcy, a gmina realizuje działania na ich rzecz, stąd analiza potencjału demograficznego gminy jest podstawą dla dalszych analiz.

W latach 2015–2025 liczba mieszkańców gminy Pomiechówek wzrosła z 9 008 do 9 242 osób, tj. o 234 osoby (2,6%). Zmiany nie przebiegały jednak równomiernie — po okresie wzrostu nastąpił stopniowy spadek liczby ludności.

W latach 2015–2019 liczba mieszkańców pozostawała stosunkowo stabilna, mieszcząc się w przedziale od 9 008 do 9 106 osób. Największy wzrost odnotowano w 2020 r., kiedy liczba ludności zwiększyła się o 268 osób względem roku poprzedniego i osiągnęła najwyższą wartość w analizowanym okresie — 9 358 osób. Wyjaśnienie tej zmiany wymaga sprawdzenia danych dotyczących migracji, przyrostu naturalnego oraz ewentualnych korekt statystycznych.

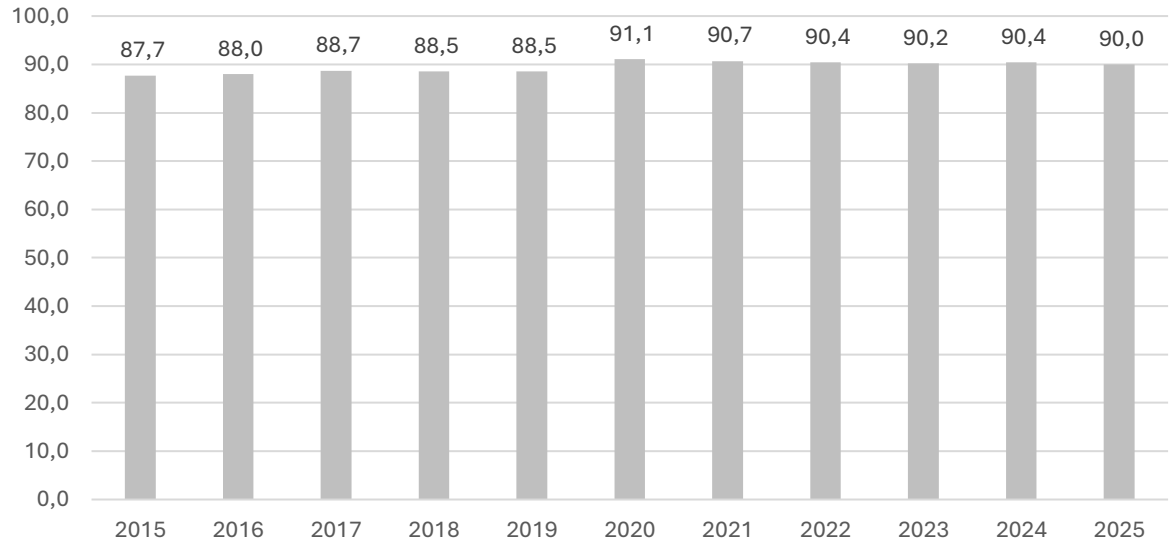
Od 2021 r. przeważała tendencja spadkowa, przerwana niewielkim wzrostem w 2024 r. W 2025 r. gminę zamieszkiwały 9 242 osoby, czyli o 116 osób (1,2%) mniej niż w 2020 r. W ostatnim roku analizowanego okresu liczba mieszkańców zmniejszyła się o 45 osób (0,5%).

Wykres 1. Liczba mieszkańców Gminy Pomiechówek w latach 2015-2025

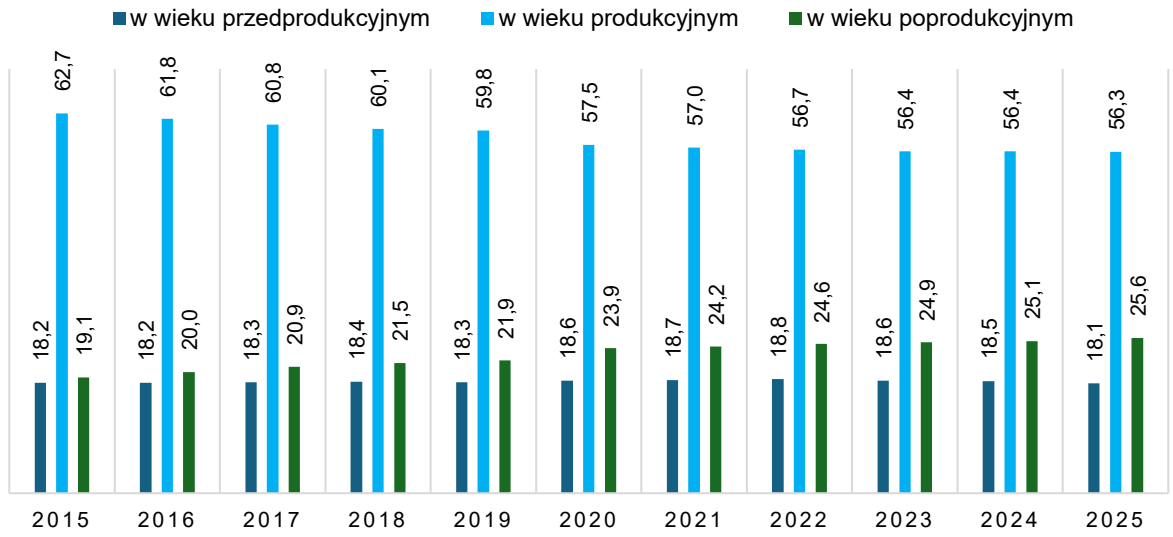
W latach 2015–2025 gęstość zaludnienia gminy Pomiechówek wzrosła z 87,7 do 90,0 osób/km², tj. o 2,3 osoby/km² (2,6%). Zmiany tego wskaźnika odzwierciedlały przebieg zmian liczby mieszkańców gminy.

W latach 2015–2019 gęstość zaludnienia pozostawała stosunkowo stabilna, osiągając wartości od 87,7 do 88,7 osób/km². Największy wzrost wystąpił w 2020 r., kiedy wskaźnik osiągnął najwyższą wartość w analizowanym okresie — 91,1 osób/km². W kolejnych latach przeważała niewielka tendencja spadkowa, przerwana wzrostem z 90,2 osób/km² w 2023 r. do 90,4 osób/km² w 2024 r.

Wykres 2. Gęstość zaludnienia mieszkańców Gminy Pomiechówek w latach 2015-2025

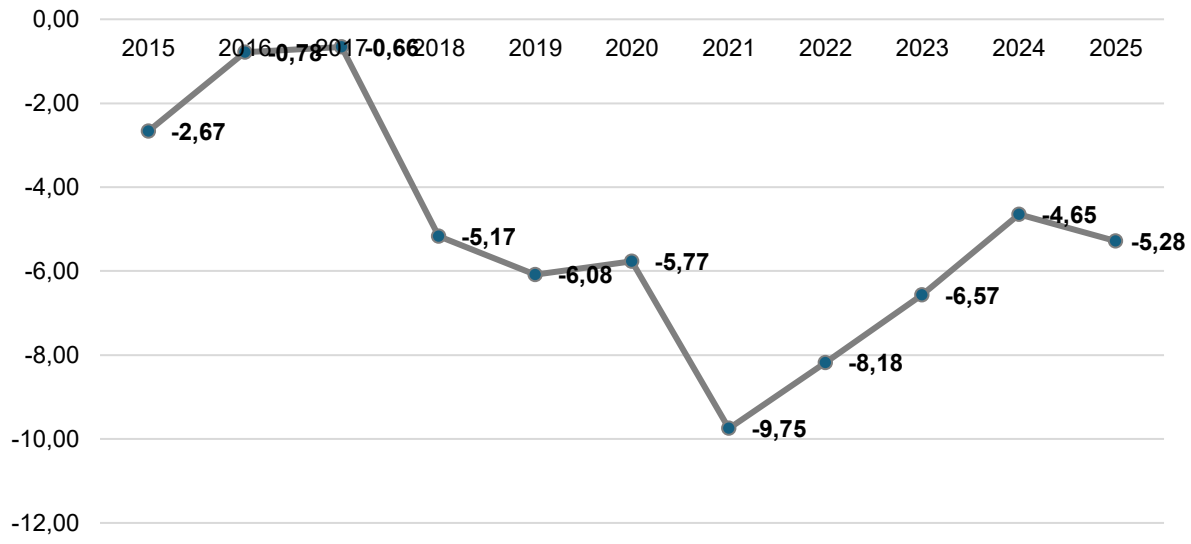
Wykres poniżej przedstawia strukturę mieszkańców Gminy Pomiechówek według ekonomicznych grup wieku w latach 2015–2025. Dane wskazują na postępujący proces starzenia się społeczeństwa.

Wykres 3. Mieszkańcy Gminy Pomiechówek w podziale na grupy ekonomiczne w latach 2015-2025

W latach 2015–2025 przyrost naturalny w gminie Pomiechówek pozostawał ujemny, co oznacza, że w każdym roku liczba zgonów przewyższała liczbę urodzeń żywych. Wskaźnik zmniejszył się z −2,67‰ w 2015 r. do −5,28‰ w 2025 r., wskazując na pogłębienie ubytku naturalnego ludności. Najkorzystniejsze wartości odnotowano w latach 2016–2017, kiedy wskaźnik był bliski zeru. Od 2018 r. nastąpiło wyraźne pogorszenie sytuacji — przyrost naturalny wyniósł −5,17‰, a w kolejnych dwóch latach utrzymywał się na poziomie około −6‰. Najniższą wartość osiągnął w 2021 r., kiedy na każde 1 000 mieszkańców przypadało 9,75 zgonu więcej niż urodzeń.

W latach 2022–2024 skala ubytku naturalnego stopniowo malała: wskaźnik wzrósł z −8,18‰ do −4,65‰. Poprawa ta nie utrzymała się jednak w 2025 r., kiedy jego wartość ponownie obniżyła się do −5,28‰.

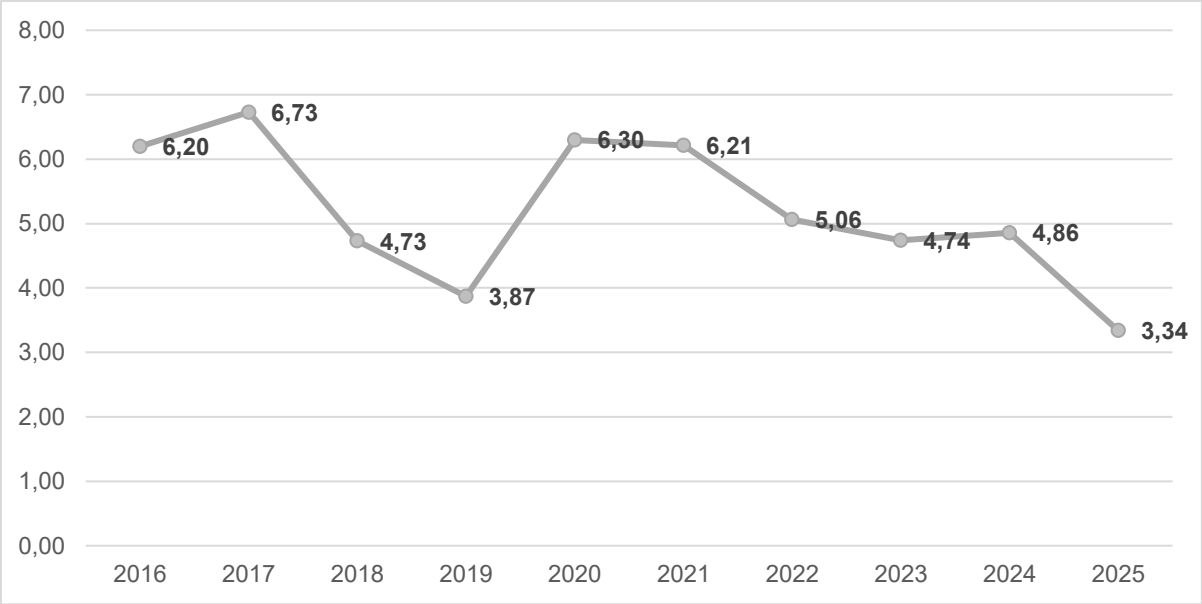

Wykres 4. Przyrost naturalny w przeliczeniu na 1 000 ludności w Gminie Pomiechówek w latach 2015-2025

W latach 2016–2025 saldo migracji na 1 000 mieszkańców w gminie Pomiechówek pozostawało dodatnie, co oznacza, że w każdym roku liczba osób przybywających przewyższała liczbę osób opuszczających gminę. Wskaźnik podlegał jednak wahaniom i wykazywał ogólną tendencję spadkową – z 6,20‰ w 2016 r. do 3,34‰ w 2025 r.

Najwyższe saldo migracji odnotowano w 2017 r. – 6,73‰. Po spadku do 3,87‰ w 2019 r. nastąpił ponowny wzrost do 6,30‰ w 2020 r. W kolejnych latach przeważała tendencja spadkowa, przerwana niewielką poprawą w 2024 r. W 2025 r. wskaźnik osiągnął najniższą wartość w analizowanym okresie, obniżając się o 1,52 punktu promilowego względem roku poprzedniego.

Utrzymujące się dodatnie saldo migracji stanowi korzystne uwarunkowanie demograficzne i wskazuje na zdolność gminy do przyciągania nowych mieszkańców.

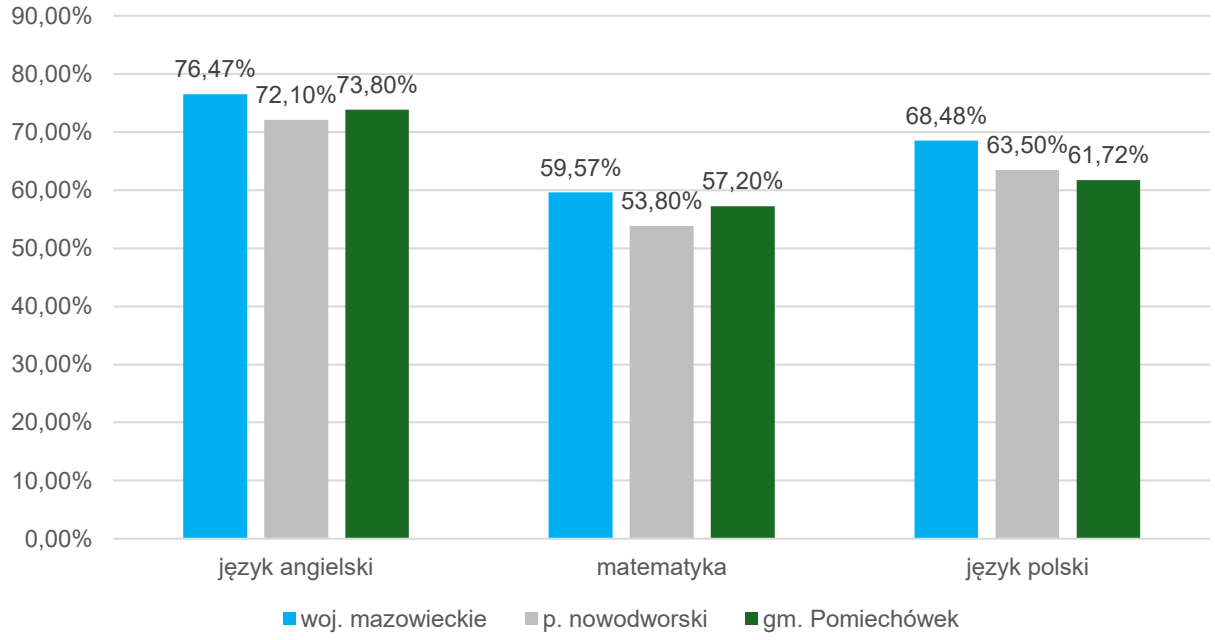
Wykres 5. Saldo migracji na 1000 mieszkańców w Gminie Pomiechówek w latach 2016-2025

Edukacja i wychowanie

W 2025 r. wyniki egzaminu ósmoklasisty w gminie Pomiechówek były niższe od średnich województwa mazowieckiego. W porównaniu z powiatem nowodworskim uczniowie gminy osiągnęli lepsze wyniki z języka angielskiego i matematyki, natomiast słabsze z języka polskiego.

Najwyższy wynik uzyskano z języka angielskiego — 73,80%, co przewyższało średnią powiatową o 1,70 punktu procentowego, ale było niższe od średniej wojewódzkiej o 2,67 punktu procentowego. Z matematyki osiągnięto 57,20%, czyli o 3,40 punktu procentowego więcej niż w powiecie i o 2,37 punktu procentowego mniej niż w województwie. Wynik z języka

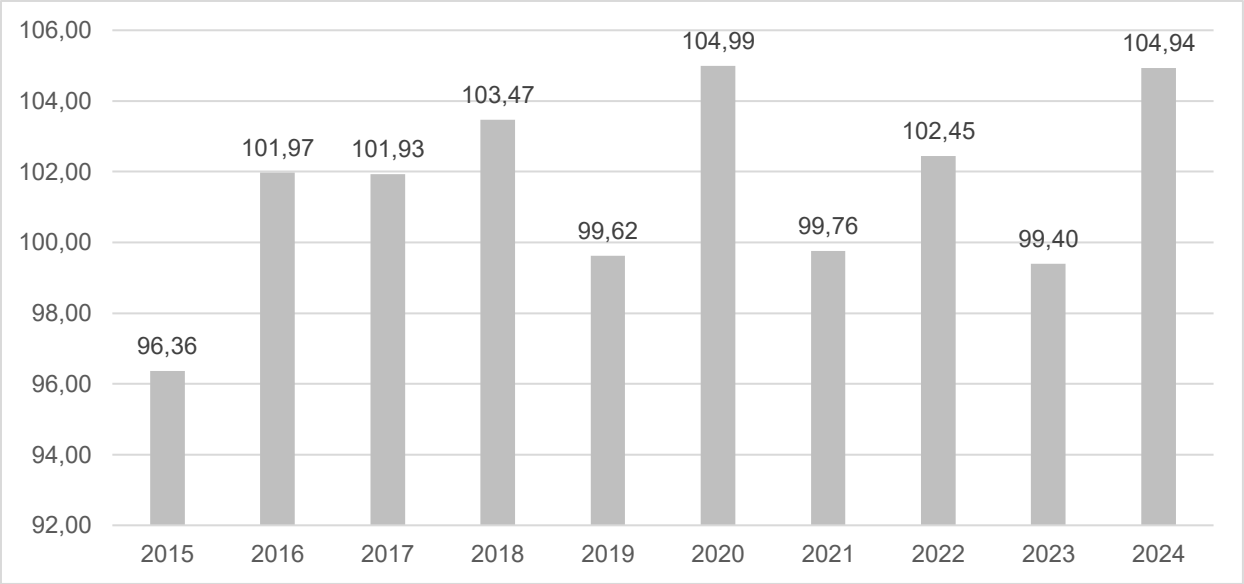
polskiego wyniósł 61,72% i był niższy od średniej powiatowej o 1,78 punktu procentowego oraz od wojewódzkiej o 6,76 punktu procentowego.

Wykres 6. Wyniki egzaminów ósmoklasisty w 2025 r. na terenie gminy, powiatu i województwa

W latach 2015–2024 współczynnik skolaryzacji brutto w gminie Pomiechówek wykazywał wahania, jednak w całym analizowanym okresie wzrósł z 96,36% do 104,94%, czyli o 8,58 punktu procentowego. Najniższą wartość odnotowano w 2015 r., natomiast najwyższą w 2020 r. — 104,99%. W 2024 r. wskaźnik zwiększył się względem poprzedniego roku o 5,54 punktu procentowego.

W sześciu z dziesięciu analizowanych lat współczynnik przekraczał 100%, co oznacza, że liczba uczniów uczęszczających do szkół danego poziomu na terenie gminy była większa niż liczba jej mieszkańców w wieku odpowiadającym temu poziomowi edukacji.

Wykres 7. Współczynnik skolaryzacji brutto na terenie Gminy Pomiechówek w latach 2015-2024

Źródło: GUS.

Pomoc społeczna

Głównym realizatorem zadań polityki społecznej w gminie Pomiechówek jest Ośrodek Pomocy Społecznej świadczący różnego rodzaju świadczenia: rodzinne, socjalne, z funduszu alimentacyjnego oraz dodatki energetyczne i mieszkaniowe. Podmiot realizuje programy skierowane do osób z problemami, które są finansowane przez budżet gminy i państwa.

Tabela 28. Liczba osób korzystających ze świadczeń na podstawie wydanych decyzji

	Liczba świadczeniobiorców					
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Gmina	226	224	205	182	186	173
Powiat (średnia)	302	276	244	228	200	194
Województwo (średnia)	434	386	366	356	331	329

Źródło: GOPS.

W latach 2019–2025 liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w gminie Pomiechówek zmniejszyła się z 321 do 202, tj. o 119 rodzin (37,1%). Jednocześnie liczba osób w tych rodzinach spadła z 700 do 430, czyli o 270 osób (38,6%). Pomimo okresowych wzrostów w całym analizowanym okresie dominowała tendencja spadkowa.

Tabela 29. Liczba rodzin i liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2019	321	700
2020	215	451
2021	224	446
2022	289	545
2023	179	420
2024	222	490
2025	202	430

Źródło: GOPS.

Najczęstszym powodem udzielania pomocy i wsparcia w gminie Pomiechówek było ubóstwo, które dotyczyło 95 rodzin. Kolejne miejsca zajmowały niepełnosprawność — 56 rodzin, długotrwała lub ciężka choroba — 50 rodzin oraz przemoc domowa — 48 rodzin. Zestawienie wskazuje, że istotne potrzeby rodzin korzystających ze wsparcia wiążą się zarówno z trudnościami materialnymi, jak i problemami zdrowotnymi oraz bezpieczeństwem domowym.

Tabela 30. Powody udzielenia pomocy i wsparcia w 2025 r.

Powody udzielenia pomocy i wsparcia	LICZBA RODZIN OGÓŁEM
UBÓSTWO	95
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	56
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	50
PRZEMOC DOMOWA	48
BEZROBOCIE	28
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	15
ALKOHOLIZM	12
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA - W TYM: POTRZEBA OCHRONY WIELODZIETNOŚCI	12
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM	11

Powody udzielenia pomocy i wsparcia	LICZBA RODZIN OGÓŁEM
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM - W TYM: RODZINY WIELODZIETNE	6
BEZDOMNOŚĆ	5
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM - W TYM: RODZINY NIEPEŁNE	2
ZDARZENIE LOSOWE	2

Źródło: GOPS.

Bezpieczeństwo

W latach 2020–2025 działalność Policji w Pomiechówku charakteryzowała się zmianami zarówno liczby interwencji, jak i struktury prowadzonych postępowań. Liczba interwencji zmniejszyła się z 2 142 w 2020 r. do 1 299 w 2025 r., tj. o 39,4%. Najwięcej interwencji odnotowano w 2021 r. (2 795), a od tego czasu ich liczba systematycznie malała. Szczególnie duży spadek wystąpił w 2025 r. – o 42,3% względem roku poprzedniego.

Jednocześnie liczba postępowań w sprawach o wykroczenia wzrosła ze 129 do 275, tj. o 113,2%. Wzrost dotyczył przede wszystkim wykroczeń drogowych, w przypadku których liczba postępowań zwiększyła się z 74 do 220. Ich udział w ogólnej liczbie postępowań wzrósł z 57,4% w 2020 r. do 80,0% w 2025 r. Wskazuje to na rosnące znaczenie problematyki bezpieczeństwa ruchu drogowego w strukturze prowadzonych postępowań. Liczba postępowań dotyczących innych wykroczeń podlegała wahaniom, osiągając maksimum w 2023 r. (121), natomiast w 2025 r. wyniosła 55, czyli tyle samo co w 2020 r.

Przedstawione dane wskazują na spadek liczby interwencji i mandatów przy jednoczesnym wzroście liczby postępowań, zwłaszcza dotyczących wykroczeń drogowych.

Tabela 31. Działalność policji w Pomiechówku w latach 2020-2025

Wskaźnik	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Interwencje ogółem	2 142	2 795	2 757	2 410	2 252	1 299
Postępowania w sprawach o wykroczenia ogółem	129	129	199	211	270	275
W tym dotyczące wykroczeń drogowych	74	74	129	90	190	220
W tym dotyczące innych wykroczeń	55	55	70	121	80	55

Wskaźnik	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Mandaty karne ogółem	440	489	743	574	277	121
Ujawnione osoby poszukiwane	29	31	18	27	30	21

Źródło: Komisariat Policji w Pomiechówku.

W latach 2020–2025 na terenie gminy Pomiechówek odnotowano wyraźny spadek liczby przestępstw stwierdzonych – ze 155 do 74, tj. o 52,3%. Początkowo ich liczba wzrastała, osiągając najwyższą wartość w 2022 r. (172), a następnie systematycznie malała. Największy spadek w ujęciu rocznym wystąpił w 2024 r. – o 37,7%. Liczba przestępstw wykrytych zmniejszyła się ze 129 w 2020 r. do 56 w 2025 r.

Tabela 32. Liczba przestępstw stwierdzonych na terenie gminy Pomiechówek

Wskaźnik (liczba)	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Przestępstwa stwierdzone	155	169	172	154	96	74
Przestępstwa wykryte	129	116	139	109	66	56
Kradzież cudzej rzeczy	12	10	11	15	14	8
Kradzież z włamaniem	12	16	40	12	4	4
Uszkodzenie rzeczy / mienia	10	7	4	3	8	5
Uszczerbek na zdrowiu	0	2	0	3	1	1
Bójka i pobicie	2	0	1	0	0	0
Przestępstwa narkotykowe	6	6	4	4	3	0

Źródło: Komisariat Policji w Pomiechówku.

Dane w zakresie przestępstw drogowych wskazują na spadek liczby wypadków i zatrzymanych nietrzeźwych kierowców, przy jednoczesnym wzroście liczby kolizji. Oznacza to, że bezpieczeństwo ruchu drogowego nadal powinno stanowić istotny obszar działań gminy.

Tabela 33. Zdarzenia drogowe i zatrzymani nietrzeźwi kierowcy na terenie gminy Pomiechówek w latach 2020–2025

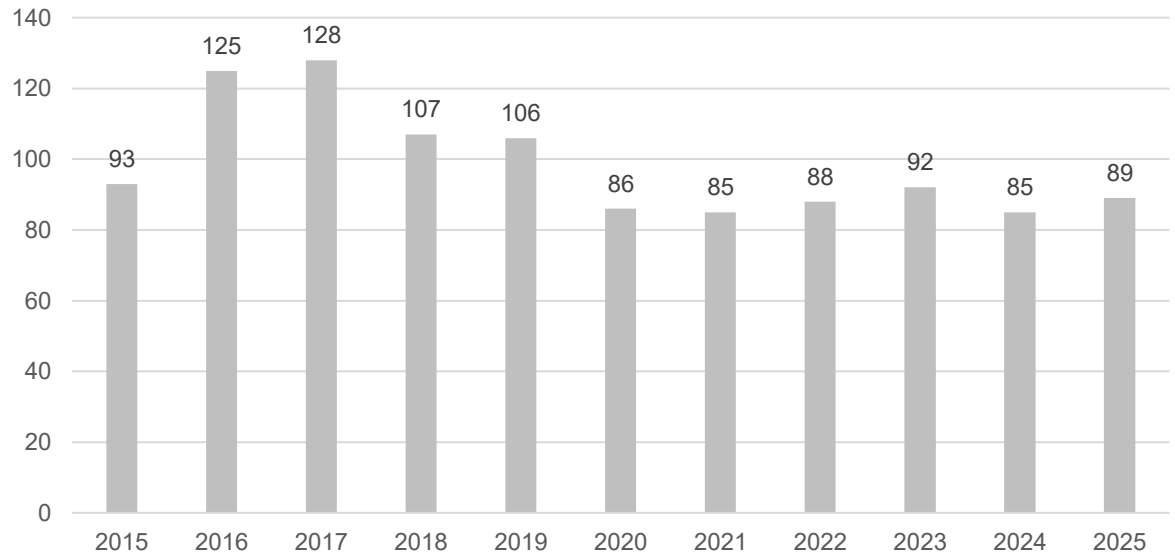
Wskaźnik (liczba)	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Wypadki drogowe	5	3	2	5	1	2
Kolizje drogowe	106	108	87	97	101	119
Nietrzeźwi kierowcy zatrzymani	25	26	22	18	16	3

Źródło: Komisariat Policji w Pomiechówku.

Kultura i dziedzictwo kulturowe

Liczba czytelników bibliotek publicznych w gminie Pomiechówek w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców w latach 2015–2025 wykazywała ogólną tendencję spadkową, choć w poszczególnych latach występowały krótkotrwałe wzrosty.

Wartość wskaźnika w 2025 r. była niższa o 4,3% względem 2015 r. oraz o 30,5% w porównaniu z rekordowym 2017 r. Od 2020 r. utrzymywała się w przedziale 85–92, co wskazuje na stabilizację korzystania z bibliotek na poziomie niższym niż w latach 2016–2019. Wyniki uzasadniają rozwijanie działań promujących czytelnictwo oraz dostosowywanie oferty bibliotek do potrzeb mieszkańców.

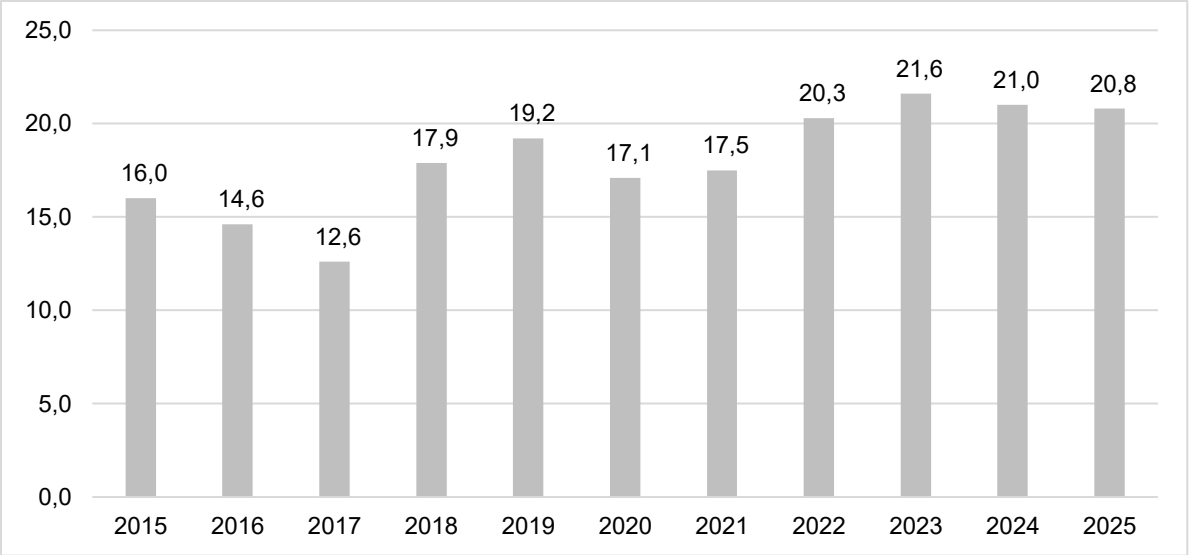

Wykres 8. Czytelnicy bibliotek publicznych na 1 000 ludności w gminie Pomiechówek

W latach 2015–2025 liczba wypożyczeń księgozbioru przypadających na jednego czytelnika wykazywała ogólną tendencję wzrostową. Wskaźnik zwiększył się z 16,0 woluminów w 2015 r. do 20,8 w 2025 r., czyli o 30,0%. Najniższą wartość odnotowano w 2017 r. – 12,6 woluminów, natomiast najwyższą w 2023 r. – 21,6 woluminów.

Po spadku w latach 2015–2017 nastąpił wzrost do 19,2 woluminów w 2019 r. W 2020 r. wskaźnik obniżył się do 17,1, po czym wzrastał do 2023 r. W ostatnich dwóch latach odnotowano niewielki spadek, jednak liczba wypożyczeń na czytelnika nadal przekraczała 20 woluminów rocznie.

W zestawieniu z wcześniejszym wykresem wskazuje to, że mimo mniejszej liczby czytelników w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców niż w 2015 r., osoby korzystające z bibliotek wypożyczały przeciętnie więcej książek. Świadczy to o większej intensywności korzystania z księgozbioru przez zarejestrowanych czytelników.

Wykres 9. Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach w latach 2015-2025

Kapitał społeczny

Liczba fundacji, stowarzyszeń w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców w 2025 r. wyniosła 32 - to mniej w porównaniu do powiatu nowodworskiego (43) i województwa mazowieckiego (52).

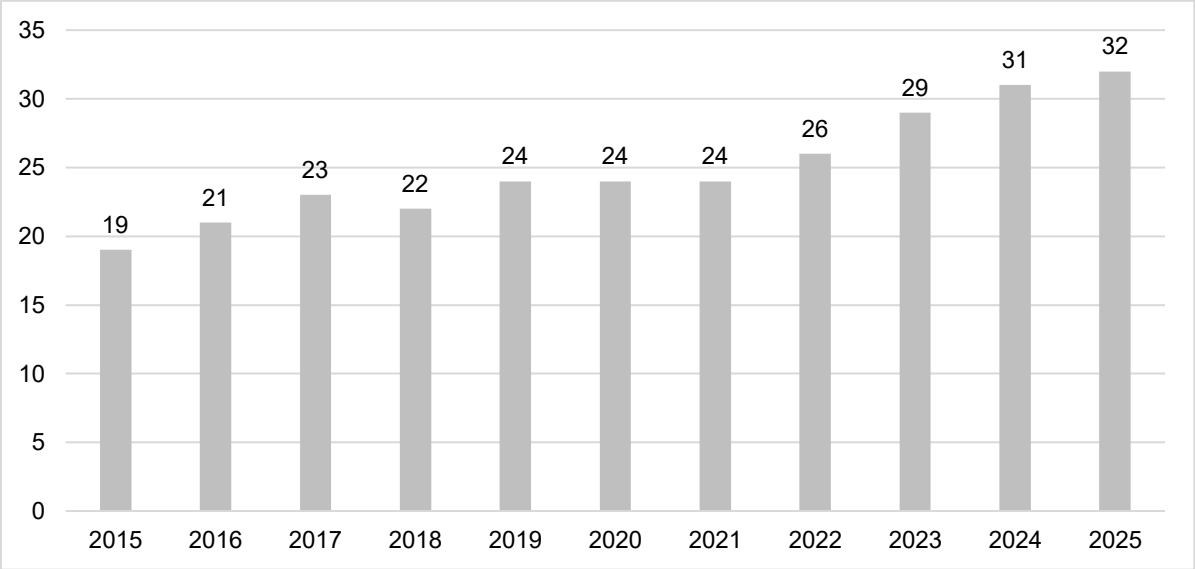
Działalność podmiotów ekonomii społecznej stanowi bardzo istotny element życia i budowy społeczeństwa obywatelskiego, jako że takie podmioty odgrywają ważną rolę nie tylko w konsolidacji lokalnej społeczności, ale również wspierają władze lokalne w realizowaniu zadań ustawowych. Na szczególną uwagę zasługuje działalność prowadzona na terenie gminy Pomiechówek przez:

- Klub sportowy KS WKRA Pomiechówek,
- Stowarzyszenie Pomiechowskie Bezdomniaki,
- Stowarzyszenie "Grupa rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi".

Na terenie gminy działają ponadto: Stowarzyszenie „Młodzi dla wsi”, Stowarzyszenie Miłośników Fortu XVI Czarnowo, Stowarzyszenie „Twórcza Dolina”, Stowarzyszenie OSP w Pomiechówku i Goławicach Pierwszych, Stowarzyszenie Przyjaciół Wsi Wymysły „Babiniec” oraz Koło Gospodyń Wiejskich „Młynareczka”, Koło Gospodyń Wiejskich „Wólczynianki”, Koło Gospodyń Wiejskich „Nowomodlinianki”, Koło Gospodyń Wiejskich „Pomiechowianka”, Koło Gospodyń Wiejskich „Dolina Wkry w Pomiechówku”, Koło Gospodyń Wiejskich „Szczypiornianki”, Koło Gospodyń Wiejskich Wsi Kikoły, Koło Gospodyń Wiejskich „Nowe Orzechowianki”, Koło Gospodyń Wiejskich „Czerwone Jabłuszko”, Koło Gospodyń Wiejskich

„Dwa Stawy”. Coraz bardziej aktywne w lokalnych społecznościach są KGW, które prowadzą wiele oddolnych inicjatyw, do realizacji których angażują mieszkańców w różnym wieku.

Gmina Pomiechówek jest członkiem Lokalnej Grupy Działania Zalew Zegrzyński, stanowiącej partnerstwo na rzecz rozwoju lokalnego. Uczestnictwo w LGD umożliwia współpracę między samorządami, przedsiębiorcami, organizacjami społecznymi i mieszkańcami oraz korzystanie ze wsparcia na przedsięwzięcia zgodne z Lokalną Strategią Rozwoju, w tym rozwój przedsiębiorczości, turystyki i inicjatyw społecznych.

Wykres 10. Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 10 tys. mieszkańców w latach 2015-2025

Wskaźnikiem, który świadczy o poziomie aktywności obywatelskiej mieszkańców, jest frekwencja wyborcza. Frekwencja w wyborach w 2025 roku na terenie gminy wyniosła 72,26% i była wyższa od frekwencji dla powiatu (69,26%) i zbliżona do frekwencji dla województwa (73,40%).

Budżet

W latach 2021–2025 zwiększyła się nominalna skala budżetu gminy Pomiechówek. Dochody wzrosły o 25,6%, a wydatki o 35,8%. Jednocześnie ograniczyła się nadwyżka operacyjna, co zmniejsza możliwości finansowania inwestycji z bieżących dochodów. Dla realizacji Strategii Rozwoju istotne są kontrola kosztów bieżących i dostosowanie zakresu inwestycji do możliwości finansowych gminy.

Tabela 34. Dochody i wydatki gminy Pomiechówek

Rok	Dochody mln zł	Wydatki mln zł	Wynik budżetu mln zł
2021	72,74	66,64	6,10
2022	71,55	71,80	-0,25
2023	85,35	90,49	-5,14
2024	90,92	91,19	-0,27
2025	91,33	90,49	0,84

Dochody wzrosły z 72,74 mln zł w 2021 r. do 91,33 mln zł w 2025 r. Po spadku o 1,6% w 2022 r. zwiększyły się o 19,3% w 2023 r. i o 6,5% w 2024 r. W 2025 r. wzrost wyniósł już tylko 0,4%. Wydatki wzrosły z 66,64 mln zł do 90,49 mln zł. Największy wzrost wydatków, o 26,0%, wystąpił w 2023 r., w którym odnotowano również najwyższe nakłady majątkowe.

W 2021 r. budżet zamknął się nadwyżką 6,10 mln zł. W latach 2022–2024 wystąpił deficyt, największy w 2023 r. – 5,14 mln zł. W 2025 r. osiągnięto nadwyżkę 0,84 mln zł. Wynik roczny należy analizować łącznie ze strukturą dochodów i wydatków oraz skalą realizowanych inwestycji.

Tabela 35. Wydatki majątkowe i nadwyżka operacyjna

Rok	Wydatki majątkowe mln zł	Udział w wydatkach %	Nadwyżka operacyjna mln zł
2021	13,45	20,18	7,20
2022	10,57	14,72	3,81
2023	35,19	38,89	2,98
2024	20,62	22,61	4,46
2025	13,32	14,72	0,30

Wydatki majątkowe wyniosły łącznie 93,14 mln zł. Najwyższy poziom odnotowano w 2023 r. – 35,19 mln zł, co stanowiło 38,9% wydatków ogółem. Następnie obniżyły się do 20,62 mln zł w 2024 r. i 13,32 mln zł w 2025 r. Ich udział w wydatkach spadł odpowiednio do 22,6% i 14,7%. Zmienność nakładów wskazuje na nierównomierne rozłożenie wydatków majątkowych w czasie.

We wszystkich analizowanych latach dochody bieżące przewyższały wydatki bieżące. Nadwyżka operacyjna zmniejszyła się jednak z 7,20 mln zł w 2021 r. do 0,30 mln zł w 2025 r., czyli o 95,8%. Po przejściowej poprawie w 2024 r. nastąpiło jej silne ograniczenie. W 2025 r. dochody bieżące wyniosły 77,48 mln zł, a wydatki bieżące 77,17 mln zł. Nadwyżka stanowiła zaledwie około 0,4% dochodów bieżących.

Dodatni wynik budżetu w 2025 r. nie oznacza zatem dużej swobody w finansowaniu nowych zadań. Niewielka nadwyżka operacyjna ogranicza środki pozostające po pokryciu kosztów bieżących na inwestycje i spłatę zobowiązań. W planowaniu rozwoju należy uwzględniać również przyszłe koszty utrzymania powstającej infrastruktury.

Tabela 36. Subwencja i wpływy z podatku PIT

Rok	Subwencja bieżąca mln zł	Subwencja łącznie mln zł	Udział w PIT mln zł
2021	16,19	17,84	12,01
2022	15,56	15,56	13,38
2023	19,69	19,69	9,91
2024	24,20	24,20	15,26
2025	10,86	10,86	35,11

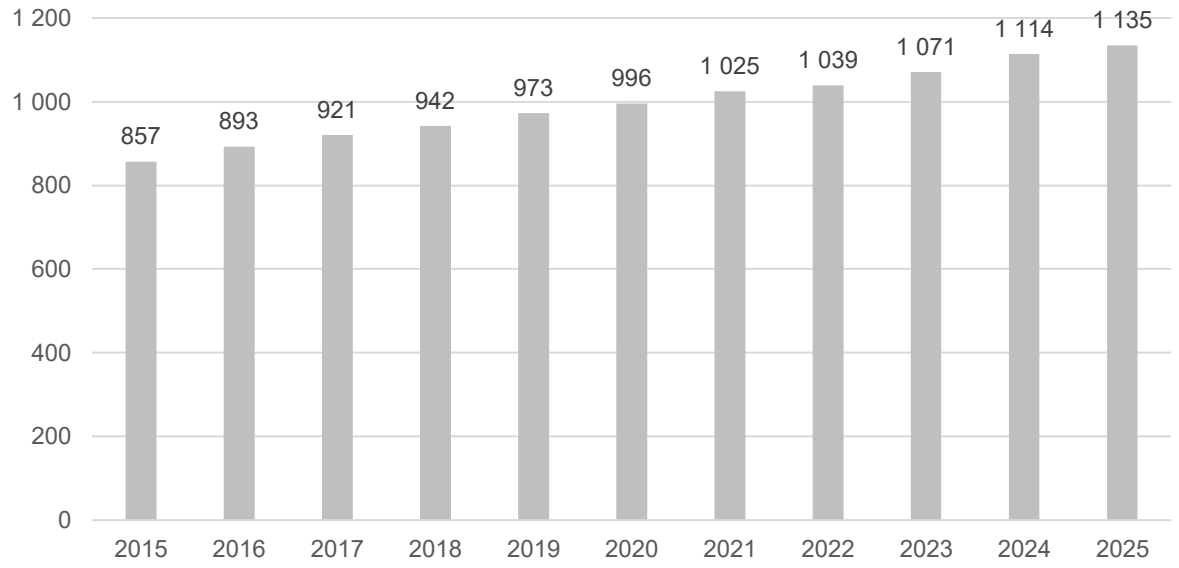
Subwencja była istotnym źródłem finansowania zadań gminy. Jej bieżąca wartość wynosiła 16,19 mln zł w 2021 r. i 15,56 mln zł w 2022 r., a następnie wzrosła do 19,69 mln zł w 2023 r. i 24,20 mln zł w 2024 r. W 2021 r. gmina otrzymała ponadto 1,65 mln zł uzupełnienia subwencji na zadania wodociągowe i kanalizacyjne, ujmowanego w dochodach majątkowych. Łączna subwencja wyniosła wówczas 17,84 mln zł.

W 2025 r. subwencja bieżąca obniżyła się do 10,86 mln zł, przy równoczesnym wzroście wpływów z PIT z 15,26 mln zł do 35,11 mln zł. Zmiany te należy rozpatrywać w kontekście nowego systemu dochodów jednostek samorządu terytorialnego obowiązującego od 2025 r. Sam spadek subwencji nie oznacza proporcjonalnego pogorszenia sytuacji dochodowej gminy. Łączna wartość subwencji bieżącej i wpływów z PIT wzrosła z 39,46 mln zł w 2024 r. do 45,97 mln zł w 2025 r., czyli o 16,5%.

Przedsiębiorczość

W latach 2015–2025 liczba podmiotów gospodarczych na terenie gminy Pomiechówek systematycznie wzrastała — z 857 do 1 135, czyli o 278 podmiotów (32,4%). W żadnym roku analizowanego okresu nie odnotowano spadku, co wskazuje na trwałą tendencję wzrostową liczby zarejestrowanych podmiotów.

Największy roczny przyrost wystąpił w 2024 r., kiedy liczba podmiotów zwiększyła się o 43, natomiast najmniejszy w 2022 r. — o 14. W 2025 r. przybyło 21 podmiotów, czyli o 1,9% więcej niż rok wcześniej. Tempo wzrostu było zatem niższe niż w 2024 r., jednak utrzymał się korzystny kierunek zmian.

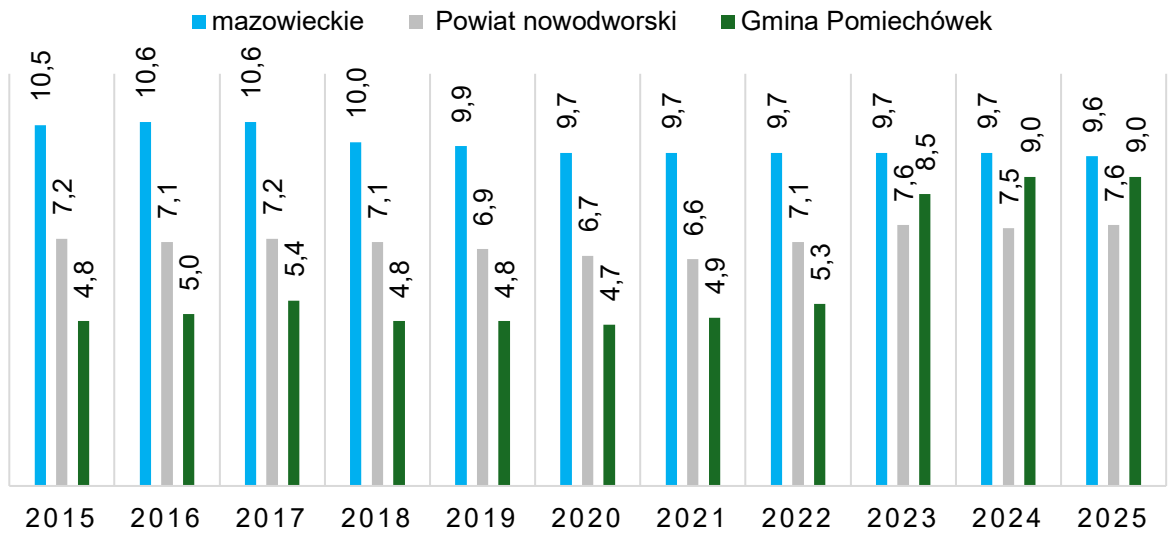

Wykres 11. Liczba podmiotów gospodarczych w latach 2015-2025 na terenie Gminy Pomiechówek

W latach 2015–2025 liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w gminie Pomiechówek wzrosła z 4,8 do 9,0, czyli o 87,5%. W latach 2015–2022 wskaźnik utrzymywał się na poziomie 4,7–5,4, natomiast wyraźny wzrost nastąpił w 2023 r., kiedy osiągnął wartość 8,5. W kolejnych dwóch latach wynosił 9,0.

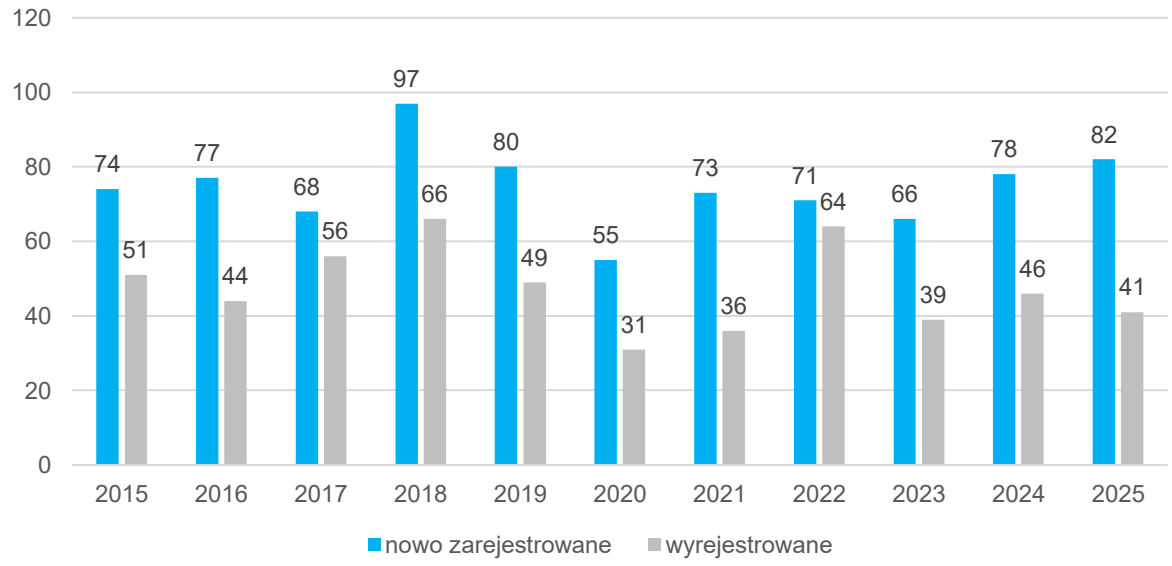
Na tle powiatu nowodworskiego gmina znacząco poprawiła swoją pozycję. Do 2022 r. wartość wskaźnika była niższa od średniej powiatowej, jednak od 2023 r. ją przewyższała. W 2025 r. wskaźnik dla gminy wynosił 9,0, wobec 7,6 w powiecie i 9,6 w województwie mazowieckim. Różnica względem województwa zmniejszyła się z 5,7 do 0,6.

Przedstawione dane wskazują na wzrost liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w relacji do liczby mieszkańców oraz poprawę pozycji gminy na tle otoczenia.

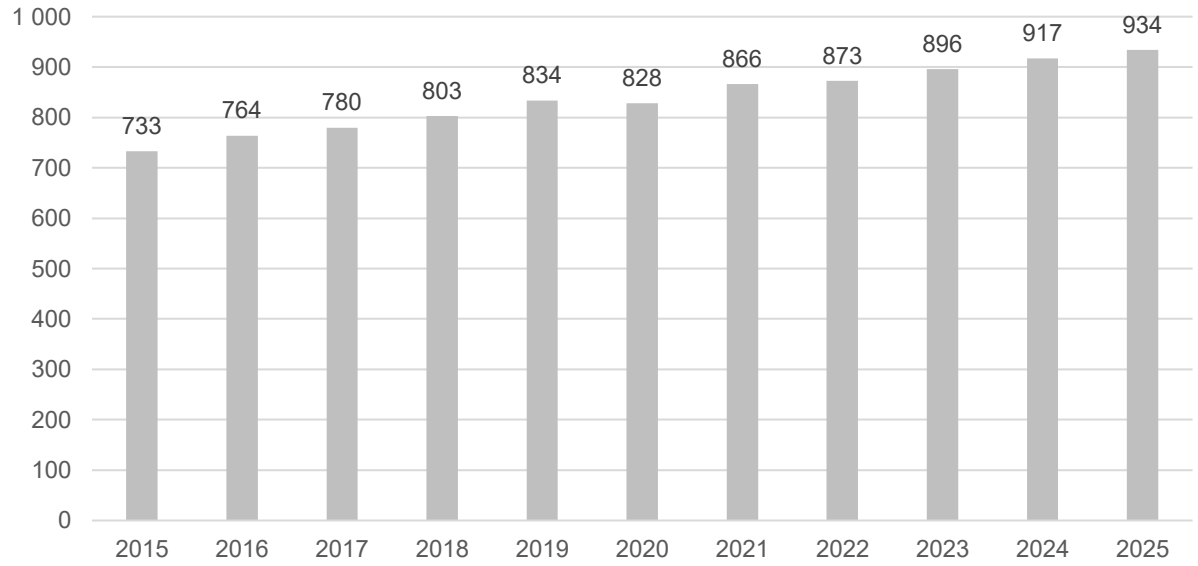
Wykres 12. Liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w latach 2015-2025

W każdym analizowanym roku liczba podmiotów zarejestrowanych przewyższała liczbę podmiotów wyrejestrowanych. Łącznie odnotowano 821 nowych rejestracji i 523 wyrejestrowania, co oznacza dodatnie saldo wynoszące 298 podmiotów. Najwięcej nowych jednostek zarejestrowano w 2018 r. — 97, natomiast najmniej w 2020 r. — 55. Najwyższą liczbę wyrejestrowań odnotowano w 2018 r. — 66, a najniższą w 2020 r. — 31. Najmniejsze dodatnie saldo wystąpiło w 2022 r., kiedy liczba rejestracji przewyższała liczbę wyrejestrowań jedynie o 7. W latach 2023–2025 widoczna była poprawa bilansu: saldo wzrosło z 27 do 32, a następnie do 41 podmiotów, osiągając najwyższą wartość w analizowanym okresie. W 2025 r. zarejestrowano 82 jednostki, a wyrejestrowano 41.

Wykres 13. Jednostki nowo zarejestrowane i wykreślone z rejestru REGON w latach 2015-2025

W latach 2015–2025 w gminie Pomiechówek liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 10 tys. mieszkańców wzrosła z 733 do 934, czyli o 27,4%. Wskazuje to na zwiększenie poziomu przedsiębiorczości mieszkańców w analizowanym okresie.

Wykres 14. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 10 tys. mieszkańców w latach 2015-2025

Rolnictwo

Na terenie gminy Pomiechówek wykazano zgodnie z powszechnym spisem rolnym 427 gospodarstw rolnych. Najliczniejszą grupę stanowią gospodarstwa o powierzchni użytków rolnych 1–5 ha – 166 gospodarstw, czyli 38,9% ogółu. Kolejne miejsce zajmują gospodarstwa o powierzchni 5–10 ha – 124, stanowiące 29,0%. Łącznie obie grupy obejmują 67,9% gospodarstw, co wskazuje na przewagę gospodarstw o niewielkiej i średniej powierzchni.

Gospodarstwa w grupie 11–15 ha stanowią 17,1% ogółu (73 gospodarstwa), a w grupie 15 ha i więcej – 13,8% (59 gospodarstw). Najmniejszy udział mają gospodarstwa o powierzchni do 1 ha – 1,2% (5 gospodarstw).

Struktura ta wskazuje na rozdrobnienie gospodarstw rolnych.

Tabela 37. Gospodarstwa rolne wg grup obszarowych użytków rolnych w Gminie Pomiechówek [ha]

J.S.T.	Wszystkie					
	Ogółem	do 1 ha	1-5 ha	5-10 ha	11-15 ha	15+ ha

Pomiechówek	427	5	166	124	73	59

W 2020 r. powierzchnia zasiewów w gminie Pomiechówek wynosiła 2 845,09 ha. Dominowały zboża, które zajmowały 2 296,61 ha, czyli 80,7% ogólnej powierzchni zasiewów. Wskazuje to na wyraźnie zbożowy charakter produkcji roślinnej.

Największą powierzchnię zajmowały pszenżyto ozime – 829,28 ha oraz żyto ozime – 708,36 ha. Łącznie uprawy te obejmowały 54,0% powierzchni zasiewów. Istotny udział miał również owies – 253,22 ha (8,9%). Przewaga tych zbóż może wskazywać na dostosowanie struktury upraw do mniej korzystnych warunków glebowych, jednak potwierdzenie tego wymaga analizy jakości gleb.

Tabela 38. Obszar zasiewów w Gminie Pomiechówek w 2020 r.

Rodzaj uprawy / kategoria	Powierzchnia [ha]
Ogółem	2 845,09
Zboża razem	2 296,61
Zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	2 109,43
Pszenica ozima (łącznie z orkiszem)	144,17
Pszenica jara (łącznie z orkiszem)	30,63
Żyto ozime	708,36
Żyto jare	26,08
Jęczmień jary	18,29
Owies	253,22
Pszenżyto ozime	829,28
Mieszanki zbożowe ozime	11,16
Mieszanki zbożowe jare	64,69
Kukurydza na ziarno	129,99
Przemysłowe (rocznikowe)	173,65
Ziemniaki	90,79
Rzepak i rzepik razem	160,65
Warzywa gruntowe	25,63
Międzyplony (poplony) jare	247,37
Międzyplony (poplony) ozime	183,08

Tabela 39. Pogłowie zwierząt w Gminie Pomiechówek w 2020 r.

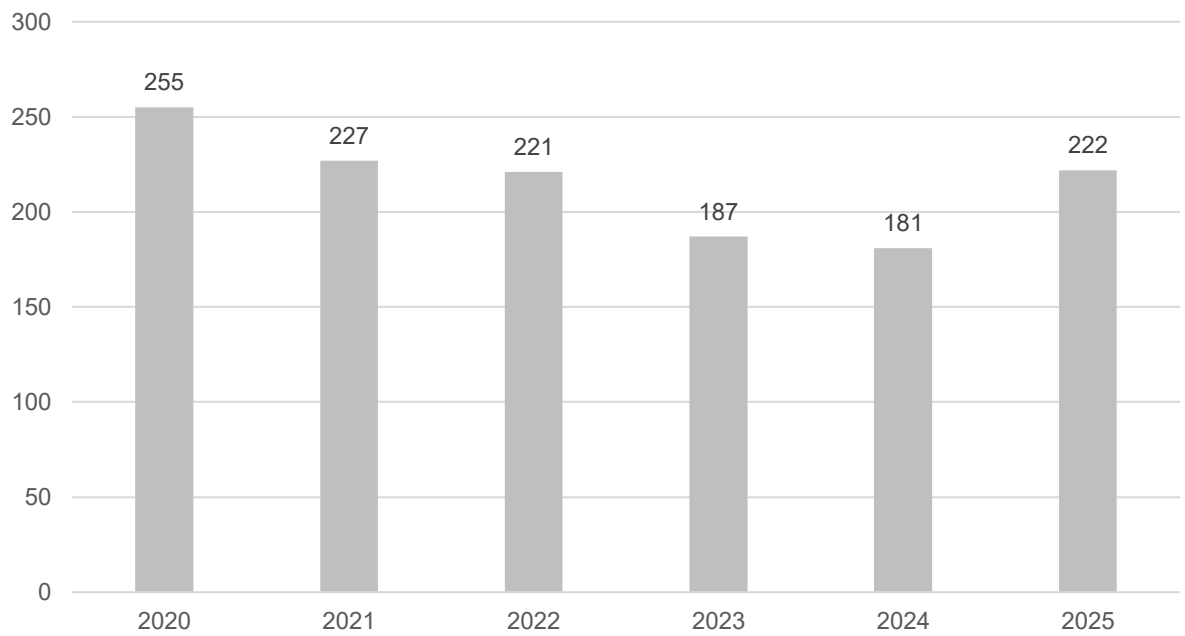
Rodzaj zwierząt	Liczba [szt.]
Bydło ogółem	611
Bydło - krowy	129

Rodzaj zwierząt	Liczba [szt.]
Świnie ogółem	567
Świnie - lochy na chów	65
Drób ogółem	2 532
Drób kurzy razem	2 359
Brojlery kurze	109
Nioski kurze do produkcji jaj konsumpcyjnych	1 782

Bezrobocie

W latach 2020–2024 liczba bezrobotnych systematycznie malała — z 255 do 181 osób, czyli o 29,0%. W 2025 r. nastąpił wzrost do 222 osób, tj. o 41 osób (22,7%) względem poprzedniego roku. Pomimo tego wzrostu liczba bezrobotnych pozostawała niższa niż w 2020 r. o 33 osoby (12,9%).

Ogólnie dane wskazują na długookresową poprawę sytuacji na lokalnym rynku pracy, jednak wzrost liczby bezrobotnych w 2025 roku może świadczyć o pojawieniu się nowych trudności i wymaga dalszej obserwacji.

Wykres 15. Liczba bezrobotnych ogółem w Gminie Pomiechówek w latach 2020-2025

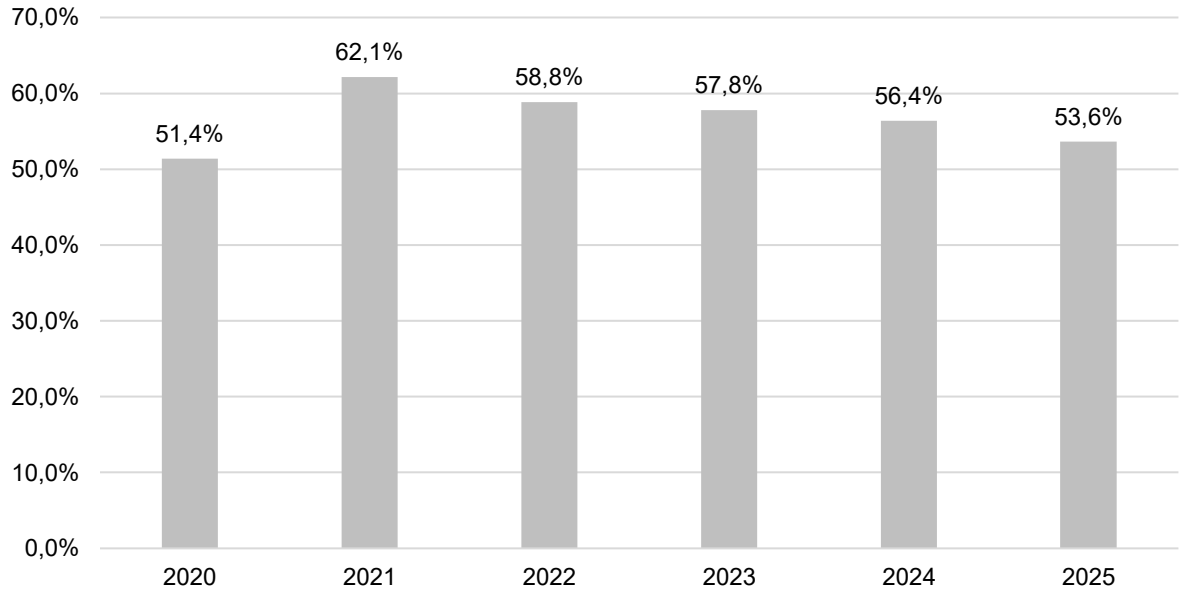
Źródło: sprawozdania i analizy Powiatowego Urzędu Pracy w Nowym Dworze Mazowieckim.

W latach 2020–2025 liczba osób długotrwale bezrobotnych w gminie Pomiechówek zmniejszyła się ze 131 do 119 osób, czyli o 9,2%. Najwyższą wartość odnotowano w 2021 r.

— 141 osób, a najniższą w 2024 r. — 102 osoby. Po spadkach w latach 2022–2024, w 2025 r. nastąpił ponowny wzrost o 17 osób (16,7%).

W całym analizowanym okresie osoby długotrwale bezrobotne stanowiły ponad połowę zarejestrowanych bezrobotnych. Ich udział był najwyższy w 2021 r. i wynosił 62,1%, po czym systematycznie malał do 53,6% w 2025 r. Mimo tej poprawy pozostawał o 2,2 punktu procentowego wyższy niż w 2020 r.

Dane wskazują na utrzymujący się problem długotrwałego pozostawania poza zatrudnieniem.

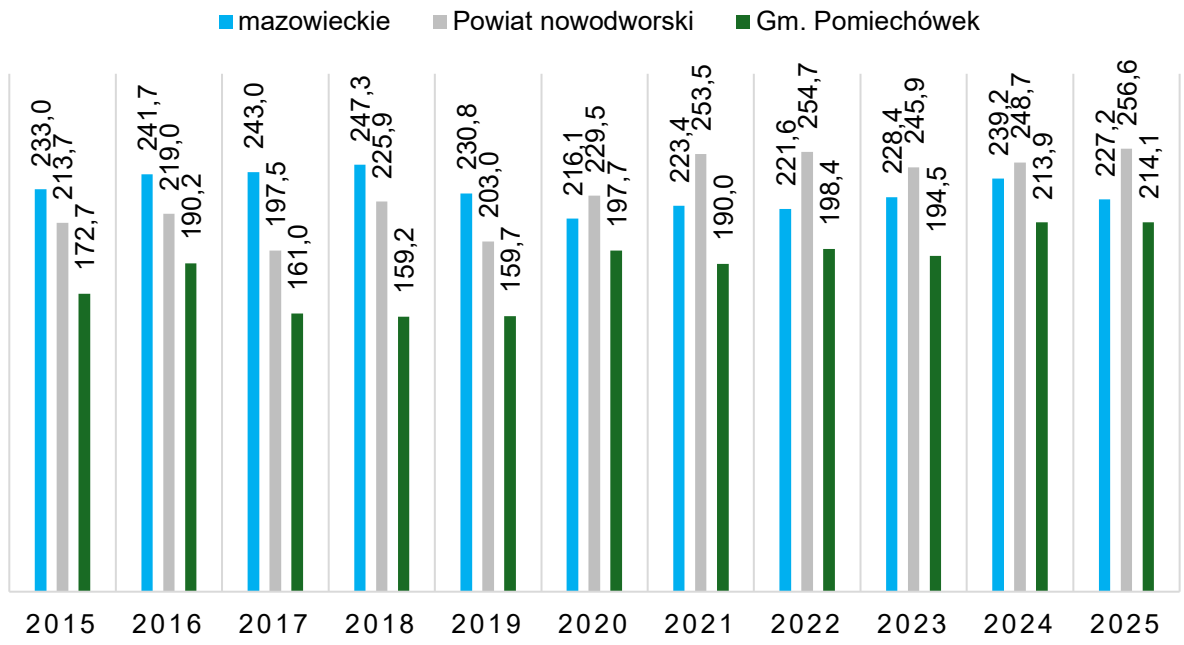

Wykres 16. Udział osób długotrwale bezrobotnych w zestawieniu bezrobotnych ogółem
Źródło: sprawozdania i analizy Powiatowego Urzędu Pracy w Nowym Dworze Mazowieckim.

Gospodarka odpadami

W latach 2020–2025 ilość zmieszanych odpadów z gospodarstw domowych przypadająca na jednego mieszkańca gminy Pomiechówek wzrosła z 197,7 kg do 214,1 kg, czyli o 16,9 kg (8,6%). Wartość wskaźnika podlegała wahaniom – do 2023 r. utrzymywała się poniżej 200 kg, natomiast w 2024 r. wzrosła do 213,9 kg. W 2025 r. odnotowano jedynie niewielki wzrost, o 0,2 kg względem roku poprzedniego.

W całym okresie przedstawionym na wykresie gmina Pomiechówek osiągała niższe wartości niż powiat nowodworski i województwo mazowieckie. W 2025 r. na mieszkańca gminy przypadało 214,1 kg zmieszanych odpadów, wobec 256,6 kg w powiecie i 227,2 kg w województwie. Wartość dla gminy była niższa odpowiednio o 16,6% i 5,9%.

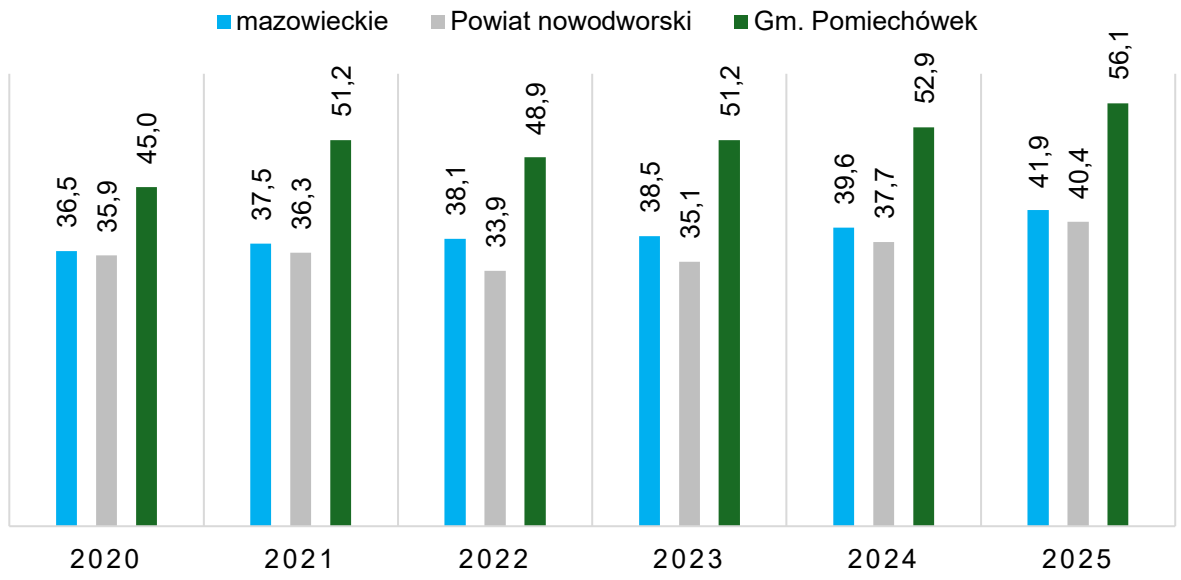

Wykres 17. Zmieszane odpady z gospodarstw domowych przypadające na 1 mieszkańca [kg] w latach 2015-2025

W latach 2020–2025 udział odpadów zbieranych selektywnie z gospodarstw domowych w gminie Pomiechówek wzrósł z 45,0% do 56,1%, czyli o 11,1 punktu procentowego. Pomimo spadku w 2022 r. do 48,9%, w kolejnych latach wskaźnik systematycznie wzrastał, osiągając najwyższą wartość w 2025 r. Oznacza to, że odpady zbierane selektywnie stanowiły już ponad połowę ogółu odpadów pochodzących z gospodarstw domowych.

W całym analizowanym okresie gmina osiągała wyniki wyższe niż powiat nowodworski i województwo mazowieckie. W 2025 r. udział odpadów zbieranych selektywnie wynosił w powiecie 40,4%, a w województwie 41,9%. Przewaga gminy wyniosła zatem odpowiednio 15,7 i 14,2 punktu procentowego i była większa niż w 2020 r.

Dane wskazują na korzystne zmiany w strukturze zbieranych odpadów oraz mocną pozycję gminy na tle otoczenia.

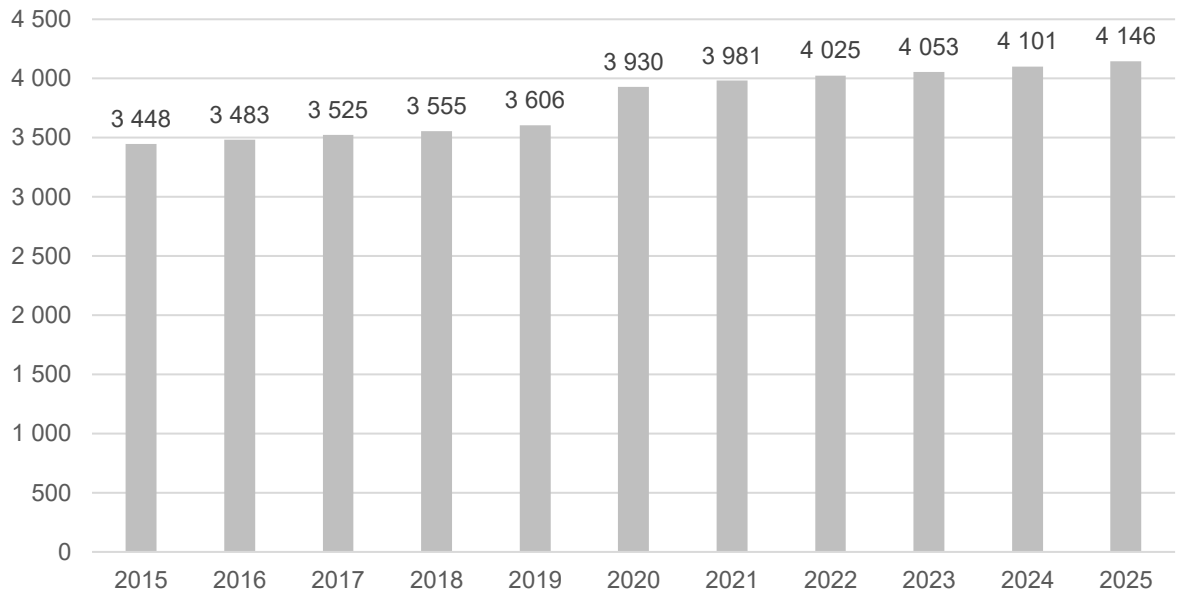

Wykres 18. Udział odpadów zebranych selektywnie z gospodarstw domowych w relacji do ogółu odpadów w latach 2020-2025 [%]

Zasoby mieszkaniowe

W latach 2015–2025 liczba mieszkań na terenie gminy Pomiechówek systematycznie wzrastała – z 3 448 do 4 146, czyli o 698 mieszkań (20,2%). W całym analizowanym okresie nie odnotowano spadku zasobu mieszkaniowego. Największy przyrost nastąpił w 2020 r., kiedy liczba mieszkań zwiększyła się o 324 względem roku poprzedniego. W pozostałych latach wzrost był znacznie mniejszy i wynosił od 28 do 51 mieszkań rocznie. W 2025 r. przybyło 45 mieszkań, co oznacza wzrost o 1,1% w stosunku do 2024 r.

Rosnący zasób mieszkaniowy wskazuje na rozwój funkcji mieszkaniowej gminy.

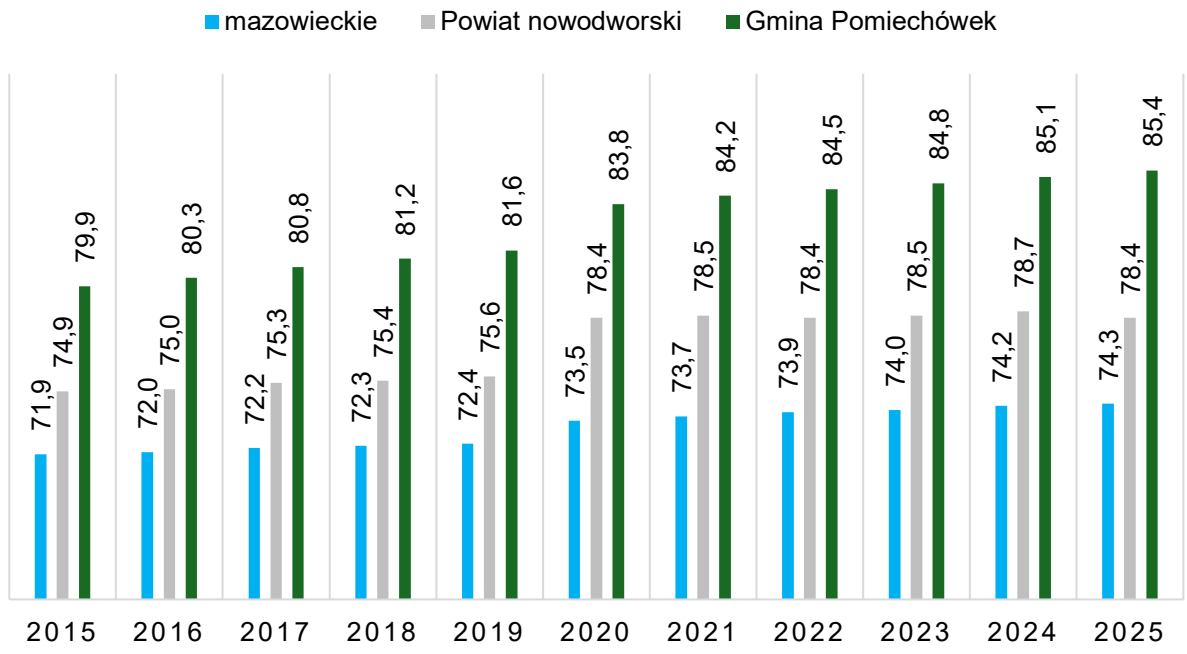

Wykres 19. Liczba mieszkań w latach 2015-2025 na terenie Gminy Pomiechówek

W latach 2015–2025 przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania w gminie Pomiechówek wzrosła z 79,9 m² do 85,4 m², czyli o 5,5 m² (6,9%). Wzrost odnotowano w każdym roku, przy czym największa zmiana nastąpiła między 2019 a 2020 r. – z 81,6 m² do 83,8 m².

W całym analizowanym okresie mieszkania w gminie Pomiechówek były przeciętnie większe niż w powiecie nowodworskim i województwie mazowieckim. W 2025 r. przeciętna powierzchnia mieszkania w powiecie wynosiła 78,4 m², a w województwie 74,3 m². Wartość dla gminy była zatem wyższa odpowiednio o 7,0 m² i 11,1 m². Przewaga ta zwiększyła się względem 2015 r., kiedy wynosiła 5,0 m² w stosunku do powiatu oraz 8,0 m² w stosunku do województwa.

Dane wskazują na korzystną sytuację gminy pod względem wielkości mieszkań oraz stopniowe zwiększanie przeciętnej powierzchni zasobu mieszkaniowego. Może to być związane z rozwojem zabudowy jednorodzinnej i powstawaniem większych mieszkań.

Wykres 20. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania w latach 2015-2025 [m²]

Spis tabel

Tabela 1. Ocena jakości życia na podstawie badań ankietowych dla poszczególnych komponentów 19
Tabela 2. Komponenty z najwyższym udziałem ocen pozytywnych w ramach prowadzonej ankietyzacji 22
Tabela 3. Komponenty z najniższym udziałem ocen pozytywnych w ramach prowadzonej ankietyzacji 22
Tabela 4. Analiza problemów społecznych na terenie gminy Pomiechówek 23
Tabela 5. Kierunki działań w ramach celu operacyjnego 1.1. Rozwój dostępnych usług społecznych i zdrowotnych oraz wsparcia seniorów, osób z niepełnosprawnościami i rodzin 43
Tabela 6. Kierunki działań w ramach celu operacyjnego 1.2. Podnoszenie jakości edukacji oraz rozwój opieki nad najmłodszymi dziećmi i wychowania przedszkolnego 47
Tabela 7. Kierunki działań w ramach celu operacyjnego 1.3. Wzmacnianie aktywności mieszkańców, integracji międzypokoleniowej oraz dostępności kultury, sportu 51
Tabela 8. Kierunki działań w ramach celu operacyjnego 1.4. Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców oraz przeciwdziałanie przemocy, uzależnieniom i wykluczeniu społecznemu. 55
Tabela 9. Kierunki działań w ramach celu operacyjnego 2.1. Wspieranie lokalnej przedsiębiorczości i wzmacnianie atrakcyjności terenów inwestycyjnych, szczególnie w Nowym Modlinie 63
Tabela 10. Kierunki działań w ramach celu operacyjnego 2.2. Rozwój zrównoważonej turystyki i usług związanych z wypoczynkiem, rekreacją oraz dziedzictwem kulturowym 66
Tabela 11. Kierunki działań w ramach celu operacyjnego 2.3. Wspieranie rolnictwa, produktów lokalnych i dodatkowych źródeł dochodów gospodarstw rolnych 69
Tabela 12. Kierunki działań w ramach celu operacyjnego 2.4. Zwiększanie możliwości zatrudnienia mieszkańców i dostosowywanie ich kompetencji do potrzeb rynku pracy..... 71
Tabela 13. Kierunki działań w ramach celu operacyjnego 3.1. Poprawa sprawności układu drogowego i bezpieczeństwa przemieszczania się oraz ograniczanie uciążliwości ruchu tranzytowego 78
Tabela 14. Kierunki działań w ramach celu operacyjnego 3.2. Rozwój transportu publicznego i spójnych połączeń pieszych oraz rowerowych, z uwzględnieniem dostępu do kolei 81
Tabela 15. Kierunki działań w ramach celu operacyjnego 3.3. Poprawa dostępności i niezawodności sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, energetycznej oraz internetu szerokopasmowego 84

Tabela 16. Kierunki działań w ramach celu operacyjnego 3.4. Kształtowanie ładu przestrzennego i dostępnych przestrzeni publicznych oraz powiązanie rozwoju zabudowy z infrastrukturą i usługami 87
Tabela 17. Kierunki działań w ramach celu operacyjnego 4.1. Ochrona różnorodności biologicznej, lasów, dolin rzecznych i walorów krajobrazowych gminy 94
Tabela 18. Kierunki działań w ramach celu operacyjnego 4.2. Poprawa jakości wód i gospodarowania zasobami wodnymi oraz rozwój retencji i ograniczanie ryzyka powodziowego 96
Tabela 19. Kierunki działań w ramach celu operacyjnego 4.3. Ograniczanie emisji zanieczyszczeń i zużycia energii poprzez termomodernizację, modernizację źródeł ciepła i rozwój OZE 99
Tabela 20. Kierunki działań w ramach celu operacyjnego 4.4. Doskonalenie gospodarki odpadami i ograniczanie presji zabudowy oraz ruchu turystycznego na środowisko 102
Tabela 21. Oczekiwane rezultaty planowanych działań 106
Tabela 22. Struktura sieci osadniczej w gminie Pomiechówek 114
Tabela 23. Charakterystyka strefy oceny jakości powietrza – strefa mazowiecka 117
Tabela 24. Wynikowe klasy dla strefy mazowieckiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za 2025 r. dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia 117
Tabela 25. Grunty leśne na terenie gminy Pomiechówek w latach 2020-2025 [ha] 120
Tabela 26. Ocena jednolitych części wód powierzchniowych na terenie Gminy Pomiechówek 122
Tabela 27. Ocena jednolitych części wód podziemnych na terenie Gminy Pomiechówek .. 123
Tabela 28. Liczba osób korzystających ze świadczeń na podstawie wydanych decyzji 158
Tabela 29. Liczba rodzin i liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej .. 159
Tabela 30. Powody udzielenia pomocy i wsparcia w 2025 r. 159
Tabela 31. Działalność policji w Pomiechówku w latach 2020-2025 160
Tabela 32. Liczba przestępstw stwierdzonych na terenie gminy Pomiechówek 161
Tabela 33. Zdarzenia drogowe i zatrzymani nietrzeźwi kierowcy na terenie gminy Pomiechówek w latach 2020–2025 161
Tabela 34. Dochody i wydatki gminy Pomiechówek 165
Tabela 35. Wydatki majątkowe i nadwyżka operacyjna 165
Tabela 36. Subwencja i wpływy z podatku PIT 166
Tabela 37. Gospodarstwa rolne wg grup obszarowych użytków rolnych w Gminie Pomiechówek [ha] 169
Tabela 38. Obszar zasiewów w Gminie Pomiechówek w 2020 r. 170
Tabela 39. Pogłowie zwierząt w Gminie Pomiechówek w 2020 r. 170

Spis rysunków i wykresów

Rysunek 1. Obszary strategicznej interwencji województwa mazowieckiego 111

Wykres 1. Liczba mieszkańców Gminy Pomiechówek w latach 2015-2025..... 153
Wykres 2. Gęstość zaludnienia mieszkańców Gminy Pomiechówek w latach 2015-2025 .. 153
Wykres 3. Mieszkańcy Gminy Pomiechówek w podziale na grupy ekonomiczne w latach 2015-2025 154
Wykres 4. Przyrost naturalny w przeliczeniu na 1 000 ludności w Gminie Pomiechówek w latach 2015-2025..... 155
Wykres 5. Saldo migracji na 1000 mieszkańców w Gminie Pomiechówek w latach 2016-2025 156
Wykres 6. Wyniki egzaminów ósmoklasisty w 2025 r. na terenie gminy, powiatu i województwa 157
Wykres 7. Współczynnik skolaryzacji brutto na terenie Gminy Pomiechówek w latach 2015-2024..... 158
Wykres 8. Czytelnicy bibliotek publicznych na 1 000 ludności w gminie Pomiechówek 162
Wykres 9. Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach w latach 2015-2025163
Wykres 10. Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 10 tys. mieszkańców w latach 2015-2025..... 164
Wykres 11. Liczba podmiotów gospodarczych w latach 2015-2025 na terenie Gminy Pomiechówek 167
Wykres 12. Liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w latach 2015-2025..... 168
Wykres 13. Jednostki nowo zarejestrowane i wykreślone z rejestru REGON w latach 2015-2025..... 168
Wykres 14. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 10 tys. mieszkańców w latach 2015-2025..... 169
Wykres 15. Liczba bezrobotnych ogółem w Gminie Pomiechówek w latach 2020-2025..... 171
Wykres 16. Udział osób długotrwale bezrobotnych w zestawieniu bezrobotnych ogółem... 172
Wykres 17. Zmieszane odpady z gospodarstw domowych przypadające na 1 mieszkańca [kg] w latach 2015-2025..... 173
Wykres 18. Udział odpadów zebranych selektywnie z gospodarstw domowych w relacji do ogółu odpadów w latach 2020-2025 [%]..... 174

Wykres 19. Liczba mieszkań w latach 2015-2025 na terenie Gminy Pomiechówek..... 175
Wykres 20. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania w latach 2015-2025 [m^2]..... 176